A 297

III.

BIBLIOTHECA ACADEMIAE SCIENTIARVM HVNGARICAE
MDCCCXXVI

1963

FOTO
EM

MTA KÖNYVTÁRA
BUDAPEST
KÉZIRATTÁR, Ms 17.

HORVÁTH JÓZSEF FELJEGYZÉSEI

KÉZIRAT, 1808 - 1812,
174 f.

Ms. 17

Horváth József

Horváth Lajos tulajdona

5/1955

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Ms. 17.

Dactachomyomachia Homérusból
Háveszraba Cs. M. által.

1ső Pipa Dohány.

Az Egér Örökös Hercegnek a Béka Leiránnyal való baráttsága és halála.

Mig elkezdeném Énekem inpállom a Músámat,
Pindusi dohányal nékem, dőltse ő a pipámat
Hogy kezdhessek énekembe mellyet mostan kévesembe
Firkálvan a versekemet.

Arra versenyő tárnának Verdek leirásába
Fegyverek hogy ragyogának Márs sörényű vasrájába
Mikor mind a földről remegett, kavalmas Bíró Nemzet
Granaséros Jerege:

Úgy rohant az Egerekk, kavalmas ármádiyak
A' békákra bár ezekk sörünnu vitézek puskájok
A mint tárrak a Nóvátbó, irva, és a kádi Arakbó
Egy volt első kezdete.

Egyszer az egér ő juvott volt a mardta környére
Komjan egy ő tókor juvott, vizának külső szélére
Szép állat leereszette, édes vizét körpölgette
Egész gyönyörüséggel

Meg látja ez egy körmös tal sig szólitja ő bor vitéz
Szerem egész bátorsaggal, kóllatik ez ki az tér
Gróf, Burger, Baraszt vagy nincs a pozná lesz edgyen
Ajánlom barátságom.

Én Printz Fürigrasm vagyok e nagy sórak Királya
A vitéz béka Hadnagyok, Haralmas Generálja
Enyim mind Örökös Ure, háredriano jure
Vízvári Aradalom.

Hogy a koronát második Pelens fejére tegyi
Ki kezet ghárasodik és feleségül vegyi
Madám Viselőssj Sáia, a ki birra mosár várai
S erről nemzett engemet.

Én az Olasz nagy Marschalnak gondolom vérnezéből
S ha fennem gyürsalnak rám Királyok véréből
De kérem alázatosan bessélje el szlágosann
Genealogiáját.

Orrát fejét gyakarra Pikarpakk bossúsággal
S nagyot köpvén így szóla rá Királyi méltóságal
Felségedet glövesem Nemzettségét s eredetem.
Vallyon micsr kérdeti.

Esmerik az ők esmerik az Istenek
Tudják a Linzi Sufrenek engem kit nemzettenek
Uttó Jr-Hoffja s járé felségednek tanúlva
Kalendáriom Bersből

Én vagyok Hercseg Pikarpáki Ezen nevem kezdetik
Születésem nagy Trombáinak vérével dicsekedik
Atyám kit a Gőzü Nemzet, haralmas Királya nézet
Volt donna Liszyalóni.

Kitte engem donyai jukába mint rang homa gával
Földoan fejem rongyába, sarott alma sukával
Amivel is bír eg donna, pisztóra avvag halomra
Jige s dio elég volt

Barátságos Felségedvel de mikéne körbenézek én
Hiszen egész gárdájával talál a rá jeneteen
Ér pedig az embereket ökagyhatom meg ezeket
Nem kell énnekem sérmálnom

Tudom én hol kell kuvasni, kenyeret a jégbe
Hol kell jól felporrogrami a mákoj halászatba
Hol szerjak a Sódorokat, a jó sólyom Galambokat
És a kunsági sajtot.

Kit a fain posztapapok, a jánok s a csőregek
A Hercegi parádésokat dicsérő jól tsenegek
Mellyek borsal s fokhagymával párizsálnak paradéval
Az Arisz vendégek

Az ütközetről kudareal fogha vissza nem térnek
Az ágyúknak ábrán areal fogha paidon nem térnek
Az ágyánról nyerem ezer a kerősaranj keresztes
Jérusalemi kadban.

Vitéz ellenségek bátor élezemre törjenek
Szivem még is mindég bátor könyen győzettenek
Egy Istől még nfélek te göljön a még élek
Bár hús sorony legyen is

De még is van kis ellenség ez nekem sok kárt tesz
Az egyik haralmas felség admirál ölyv a neve
A másik még nagyobbacska ez ama kadam de nevla
A kerrőtől szenvedek.

Még egy ellenségem vagon már ez fiktv és néma
Ez egy kis fa fejsenig s nagyon sorédyos szerzetéma
Ház van fűzve a tapura s ha benegek a vár ura
A padlás szám szakasztja.

Nem kell néken vőt kápolra, sár és békák lenéseje
elmaradhat az ebhopsa jok hirvan vsenegéje
nem kell néken gyükény kála, ittyen verem Bajon csáka
Felségnek érele.

Epótra víg nevetéssel nyirvan fején ajakain
Firignar egy kis késéssel ég kerdette javain:
Uram! jokaltal kérkedel igen nagyon dicsekedel
Erőd s pasádra nézve
Nékünk a nacionalis indulatia azt vette
Hogy mind az Anglusokrúl kis birodalmunk veszette
élünk vizenn és pánazonn, mind ezen mind jig azon
Egy anáu keneskedünk

Mindenünnen gyúl a jok kincs, gazdagodik országunk
Egy hegyéből kaza fi jinos murarja a nadrágunk
Már mi is a világéból, mint Görög a Magyarából
Farkasbundát vehetünk

Sárnak fakajkén dolmánba minden előkelőink
Talpig dúga zöld bársonyba gardag kenesedőink
Sokol kincs a banderium melly pro salute áivum
Agyon sánnolva magát

Ha úgy tettük Felségednek kedvében glássa
Lépek Archiducsságedek rendjára Kereássa
De sarkóson a nyalaszban ón beirem a hátomon
Hogy Seggé gre ázzon

Ön mondván le guggorodik a Dő alsó parjára
Felsége felkuporodik Collégája párna
Felsége felkuporodik Collégája párna
Felsége nagerjének

Nagyon kujans Jubilare! Görébül nagy kipalud
Sarvaj te illy delicate épit és a pan csak halad
Sciabolra szivar vivan s kivéven egy passpecirás
Sárja hogy már jól benn van

De hogy kerde a vizekbe lejebb lejebb süllyedni
Sél hegye labbad könyekbe Sellerde késeredni
Már ipasáe nagyon bánja, Firignárnak ő kívánja
További fogalarjás

Búsulsába elhajirja pudereg pánok éjai
Sábával jobban porirja sárja oldalbordajái
Nem jére volna ijedtébe már egy sabsen a seggébe
Sei vetve a parjegtő

Repker reki kere lába mint a fagyos korcsonnya
Nyögve nézi a só parjáia Sébe jurvan konnya
Farkán kopsan lebonsája th mint evező lapanja
Segingen a vizekenn

De kapralan a Sok pabor mind jobban kerdi innya
Mint compelrelli Sakab ott sex seny szarafinja
Dár mind kenér kérre sokan dőkő kagyán alnokan
Végre igy fakada ki

Nem így vitte ám a bika Europát Krétába
Mint engem ez a gaz béka seridenciájába
Ördög vigye pálorodan vitte kan venerisadan
Már e nem polisia

Kár egy kiggó kinsapanka, tüzes semepillaja
A vizenn fellyül villánta Nemzet kokaidája
Ott glázsván a kókába, mind a kenő a garyába
Kerele ijedtébe

Fizignár a só fenekén érvén magát elrejté
Hogy ő egy király gyermeke ölné ő elfelejté
hivván a sónak mellyére, ghabadult fetrenséne
Ebek karmainadjáról

Ő pedig maga maradván, a mint úphaik úpik
Ujjait öszve forizván a vízenn hagyan tsúpik
Carván t el kell parkolni bús hangom Lelki dáról
A Rákóni nótájára

Néha magát felrugdalá a vizek verejére
de ismea fülleyde alá a sónak fenekére
Sok akar mint probalgarja de el remávorrarhanja
Még is a kursko halál

Egy Anglus Rock vólt nyakába, bő mint a Zapponica
Fugva vala kapurjába Pöetis Rhetorika
E vólt 5: nagyobb terhére ölekúvan a vis mellyére
végre így kiálta fel

Fizignár: így kell sínálni? ez e a jus Genium
Hunyerunak fog declaralni ezért a consilium
Ez a sk: Anyák jól lájak, ezér fejedre borsájál
Tüzes Anathémajok

Nálam elöszebb ü valál a párasom kivetlen
ezért te most így gusalál ü maradsz bünetlen
Ne félj még boszsúra fogálni Klójon fog agriválni
Az egerek Jenge

II dik pipa

II dik Pipa Johány.

Mind a két részről való orszag gyülés
s Hadi Tsplések.

Az mondván ghalálra s már vére, rajtok tsur
Éppenn az Tanatzosra Oberser Pörtzsyali Ur
Amerefei fenéö fájás segge rugja fejr dárnájás
s az dulásal hirr esik.

Kit befiedénn az valának méreggel elelének
s mindjárt a Rádor tyránnak illy jelentés tevének
Hirdesse ki a Diaran, s minden felé gyors staféták
Küldjön a Szamosokhoz

S nekik illy jelentésre tegyen hogy helye Diaránok
Troxárokrak háza legyen a Pikárpax arrjanak
Ki már feremsérlen éppen lebegen a só közepen
Elnyúlva s merevedve

Hogy jó ad Jessan mány a rendek begyűlének
Az Orszag tanka bándai velek felér kettének
Mindjárt az Orszag nagyait, a kád környülállásait
Elhagyván más gond fére

Ur hérig dévánkozának a vallás dolga felett
De a sok mende mondának egy sólnyi hasznа se lett
Troxaírás végre felálla s Királyosarra pecsétálla
Uszjára elleyem

Kaval mad rendek jól lehet akár engem illetne
s ellenségem nekem lehet is a Dákok nemzete
De egy szerem sprintz gőlese mégis is köz gyűrés e
s Publicumra tartozik

4

Három fiam vólt rekem már minda kármas gölét
Ki eggyes ama fa vér ábral fellyel dísöléb
Másikéa vesszen a másikja a Hannibálok Hanikja
Marsha ár eve' pr meg
A karmadik ki Annyának s rekem is kedve, vala
Mosan egész karajának bánarjára ghala
Hogy Firigrás ár gyösalá ej lar zekozon só alá
Fojosra hiszelenül
Szép kérem a rendek fegyverbe öltözzenek
Képiroseb regenerejeke penjünk kaddal ellenek
Nem lehet jenkinek panaffa beli a bellica caffa
Jar Armamentarium
Igy buzdítá a Sessiót. ez nagy kangal pengeri
Hogy ő igér 4 miliót a közrejt gfizeri
A fő hadi miniszterek, conredaljak a fegyverek
S holmi egyebbrek gondjár
Fel fegyverkezik fejenkéna ar egész miliela
Lovorahalja seregenkéna gáz ar armádia
Vedek a fok sárpehenek fok file rendű fegyvenek
Pyskák ágyuk mozsárok
Ohrán a pyrbe küldenek egynehány legenyeke
Sik a seregnek fedrének pehrén elegyebeke
Erek fok dámának s ámak fejnéa elvágyan rondámat
és záplolnak elvivék
Tollsip vala crombirajok dobjok bőrből képüle
Egy kegyes vór a fabjajok ér dámárol kerüle
Halapjok fép mátrokolból ranka pillangó párnyatból
Vólt körve bolterajok
A félenk dragonyozott dió kaj vólt mejekem
A vidám balkansozott negy nag vólt lábfejekem
Sép vólt gavallériajok s mindnyajott fajapajok,
vala eg fuka eger

Bajuskat kipedrezték kolmivel kupározam
Kadrágjokat felkörözték skadjokat nagyazam
Ezzel a crombirás plórás, párán a rokásri nóra
Hangoztatják bús fővel. —
Halván avandzsirozni kinni fok regimenes
Firigrás kerdi hivatni a Nemzeti convenes
Be is gyül a fok klubjra, ki mint kajdan novellisra
Tudra a policia.
Hánnyák veik az epeles vagyzak mind in Austria
A Hadi miniszterek kérdik Ezll kápy milio
S egyfentmind az ellenfeje, nemzet ellen nevenségre
Bepedel provisóriumot
Az romba Gróf Nagykátai bé lép a palotába
Elakon az Agyajai Troxanás kulajába
A dékesség idejébe a béka nepnek képébe
Arbassadőr vóla neve
Ez mint ellenség tövesen elküldék királyához
Hogy rendőrizza nemzetét s képüljön a Harához
Ki felalván nagy pompával Troxanas király parancsal
Igy szóllon a conventbe
Haza pusz béka nemzetnek s a Hazának képei
Veres kaddal fenyegetnek az egenek rendjei
Lugemes kara küldének t a mit ők végének
Jelentsem Tiszteknek
Firigrás mivel Princesben a zóba fülbe esette
Arcul ők kaddal reckes zámadnak s éreme
Hanem bárom karmolyaval kik a kazába válaszak
S vagyrok kir Barrionak
Halván ellenséget czéljai a Troxanás népének,
Felberzede s a zarellyai a klub kevély belsének
Felkábordova Lugának mint a Józsi halálának
Térére a Magyarok.

1

Hogy a vád mind Fizignára jobban jobban rüsele
Lásván t rinse egyéb kára, a Conventbe felkele
Kueralisimus tangal Fírván nélvóságos hangal
Igy kezde kuruzsolni.
Daráam kár már az oka annak Fizignár vala
Hog az ő Király fijot a tzárak viselbe hala
Kem tudván ujsi valoba ő a Conservatióba
Nem tsuda ha elnevüle
Most már az ő Emberei Lásom engem gtolnak
S a tzéh a nemzet lépei árulással vádolnak
Hát a mit e nélky só sinál annal már eg karaffnál
Kell az okát keresni
De tudom én só vájanal mit kell sinálni velek
Hog mind gtolonduljanak annak Athinápelek
Ön velem eggyen énhezek ha úg vettik a nemzetek
Költs karalmas lépei
Gyüjsék öfsve a fenegen fegyverbe ölözzenek
mindenütt a só pan thegen vonjunk cordont ellenek
Kóffirsük a Gránitzon a mojaon ü kaubitzon
Verrőreffük váraim
Mikena népünkre rontanak és karárink hoz érnek
Verjük g rajta! kuljanak özönibe a vérnek
Verjük g gyözödelmesen t kasa eg fe mehessen
Egen fegyverunk elől
A kikea kadi fogjokká sepünk Ezen tsatába
Léggenek üjj polgarokká ök a respublikába
Ha régy ök krajczár találunk Zsebjekbe jóleha rádunk
A nemzet pundunsának
Igy olvasa a Republikát körök felépiskerjük
Halok az üjj policiát javunkra bé iskerjük
Mindjárt a tsata nevejénn álitsuk fel jó idejénn
A szabadság kene fajá.

Február a delib tivával élyen a Nemzet élyen
élyen a kad Fizignával kemőrzeti kevelyén
Kuzám a fok Karcre a Convent inségbe
Más holmikes emlire.
Végtén eg a többeknél okosabbik felála
Eddig Kegymod mindenekről a Hal nyelv vígeála
Kánna egész karánknak s Nemzet politikánknak
Nagy kárvalvarásara
Hanem árgyai nyelvünket vegyük bé a Hazánkba
E segitt pennünket kipallérozásába,
Ene jokam ra állanak tásvam kapnár vanások
Ezen okos Emberek.
Okam, a mdvatlanok is ellenére fokvanak
Bár a Hal nyelvem nagokis inség amugy mdvanak
De is nagyan ra vérének Hog már beg bizóm vennének
Ez Idegen Hal nyelvről
A belső rendelésekre Hog a Gyülés grette
A kadi fő vérekre Képülere Kiserette,
Ezen a convent fuvárd mind felkésül a vsarára
az egész Béka Gánda
Trubba áll az egész Sereg, dörög vezet, Kuhába
A nemzeti póra pereg Kurvanyolo fajába
Talpig jól képülo fegyverbe, be állanak az Ersebe
A burgó Karafiak
Fizignár a erombiaira fergér körül kerengi
körög dobog dab módjára a zergő, Alkerengi
Burdul rá a Béka gánda lobog fején a corgada,
Felte nyomja kalapjar
A karárom táborjokat körül fánnalják sélyen
belől ersögeik kadjokat s puskájokat kevelyen
bár belől fivekbe fáznak, de virer tűzzel fűtvárnak,
Sivül a jó Champánról

6

1

A' Lármáia gyűlése Jupiter palotája
A' Serpidije felűle le pilla az óraja
Kemenyseihez az ereszről a felvégéről ereszül
le ugrik az agyáról
Le zéi Lábja fegyveresen, a Frigiai seregét
Földhöz csapja nagy mérgesen Jungei Kálo fivegét
Mellyre fiornyü felvéssi onla ón ég föld ópve onla
S jó hogy elnevsejoda.
Egyet csendét, s a fohába Mercurius be megyen
Menj, mondjad ész óra talyba minden Isten legyen
El megy Mercur s az Istek mind egy lábig felgyülnek
Reggeli templom vsan.
Ekkor nekik gyuruzsa a fiornyü fohasagos
Velek rendre csudálkozja e nagy karalmassagot
Millyen az óriásoknak, avvagy Centaurusoknak
Rettenő nagy Taborok
Kérdi nyájas mosolygásal: melyre egyik gyele
S a topo Paris czájgal vsikona leve vele:
Melyik akarna le menni, és segitségére lenni
valamelyik tábornak
A többek köz Minervához így szóla gőlelvén
S gyenge fáját szakállához nyájasságal dörsölvén
Kár se leányom le szállnod s segitségére ki állnod
Az éger Armadanak
Mert a se templomodban is a Magyar Nemzetnél
Alig leher kápni paris egyeber egereknél
Meg a Ki Musáknak zákon eg Ész Templomb szlakott
S talik egyéb egérnél.
Atyám, így szóla Pallás, Jupiter tanácsára
Nem vettnik ez a javallás, ón akarok véaja
Nekem igen sok káro vetek okja s mindenn ópve ettek
Templomomban öt vetem.

ópve vágják szép lepleme mellyes szönem szjenből
Szi puszpángokat engemes már minden kölnségenből
S ha gő adom a szjem dáca vólam a penzelyen.
Rövid időn le húzzák
De ezzel semmise mondok a Békáknak kapnáia
Mert ők is olyan bolondok elősör s utolsóia
Hogy a Hadbann elfáradvan, viaszok el nő alhattan.
Jő világos virradtig
De segitségére korrajok ne indúljunk Istenek
Hogy éles kardjok s fulbájok gő nek sebesitsenek
Nem vakmérők a fáradtaim bár egyegyéb baralion
Ister menjen ellenek
Innen leg fehb lessz nérni a magas Hegyből szegyok
Bárann nincs most a Frantzia hadas nemelly Királyok
Nagy Complimenter vágának az Istek fel nézésának
Az ég Remenyge mellé.

III^dik Pipa Johány

A Tzara a nevezetesebb történetekkel.

Hár egyszer a trombitákat elkezdik hangoztatni
A dobokat és flótákat gy lármával kongatni
Jupiter is a vsaráia sz ürvén a Pap nyakjáia
Jelt ád a Nemény mellől
Elsőben is kimondúla Páno de Grand Brekele
Mindjáin ellene nyomúla Nyalnádvöy Serege
Sem ar, sem er gő retten, bárran vénát végre Letten
A vereség kézálnak
Ópve csapnak s Grand Brekeles Nyalnádvöj le vágja
Grand Brekele gluvagyát s a trombitát vissza vágja
Öször verek egymás nyakán, öször mondrak jó ó reákra
Mind keresnek elevenek,

végre de Grand Prekeréneк karabaly szapájára
Nyalnadrág életének junior vég órájára
Akkor a fejé le eſett gondolkozván egy levelet
Csak úgy rézzen uranna
Ene gbúsulo szivébe Üregjái s heveset
Ki áll s Oberſter Kőrébe úr kardjára mérgesen
Cvóré remes lelkü vala fegyverlébe gondola
Hogy rajta ülly ſzikl eſett
Cvóré ſzomoú halála bebéré vonn üré
Cgy pár piſtoly vala nála sarc gödrében elfüré
Sarral fő Hadnagy Cuprain, ki hiratta pejzafain
Agyon lövé vitézül
A míg az Avangárd ének egy folyának részei
Mind együvé ékesének a nagy sereg oſzlái
Bezrig akkor vóle a mi vólt ejedébe arai ghóla
A kiku semmi sem eſett
Ekkor a Kenyérmezei Bán vitéz seregével
Be vág a Török rendjei közé gy vitéz kével
Marschal Kriőr ker ugyanis vasakkal elene megy
Igen keményen ütik alant
Ez a Kriőr egy rudastul de gy fából ütt vala
A Hazának egy oldalan hasral máſt ki hiszlala
Halunk is vagynak ollyanok kik gy fából rudastul
Csak kapkodva kiszlalják
Kriőr kezdé gy lármával confolni ellenségét
De a Bán is fabjával gnyomá kevélységét
Mert rá vágván kőlöktére Gorlon a föld színére
Bélével együtt hajja
Bürbő Kriőr adjuranſa társai eſett Uranak
Meg áll sárkanjas fel vonja mérgébe pipaszárak
Üregjainak halála Bürbőnek károd leve
Mert glára nic csinála Nyalnadrág eleve
Bürbő fejér elragadá ér fok kéreſen adá
Vérſpa fegeny Bürbönek
Igy kala gh Üregjái csillaga Hazajának
Künél a földnek karái bőlesebben vannak
Cz bálba revelkedem mina fok gnémeneden
Magyar Nemes Urfiak
Major de Su gpillanván a Bürbő karmainvadjá
A fő felé ellanván oda hagyá kapadjá
De még ő a zóba feled nekis uranna kned
Nyalnadrág fő károm
Be a zóba álról vervén gőlé dardájával
Már nagy a szarom keverén el nyúlá kövér kajával
Melyet fok jobbágyok Sirja kirlalo nem ellemin lya
Sok Magyar Földes Urnál
Markapító Hajnárnynak ebben lárrák varuja
El vene Prof Turodvárynak pitvifeé és Gája
Hog Madam le Grenovilnak ha vadanabb idők nyilnak
Meg nyerheſſe eg vőlegé
Más Hadar ellen vége Mercaio zerren vette
Hogy a fövenyü vegeſeget de Roſo épre vette
Hara fura fallagja Sivan de gmajorja
Az egész Compania
Er Kalapreſſpera egy nagy fája Nemes Markalo levága
Dáror gy familiaju Prinz vala ő Nagyságá
Sok magyar kör Emberekből, minan illy gyava Prinzekből
Jobb darova lenne ám
Elég hog Prinz Kalapreſſpernek illy vélerlen, halála
A fő Nemes Egerek vérü leſére vala
Fele lesz a bugyogójok elhajigálák Kaſlójok
S palaszok fére fellyel

Lárván ez hóf Deftaragi egy nagy ivrée Pereral
Hogy már a Magyar Ofági kés is mindjárt veirát
El álja a feládólat s jól öfve arrázván öket
vette üti megesen
Tóth Blasovfki az ebédhez két neki gáron vegyen
Deftaragi iá fe vére, fegbe nyuja elmegyen
Blasovfki tó pana leve mind a nüllyen volt eleve
Ki Pezer előre nem
Oberfter Moffiö de Turó fergés belyebb veréri
Labom kapja Perseniféje, s a róba belé veri
Elkéja fegéry Perseniféje, megverén fok lő györgéji
Bele fojra a róba
Ez oberfter pipos vala zekén torkú és fikra
Aki jukra fojra az oldala fantz ette mindenike
A nevée naga lenivel le n rudra írni nivel
Hondás vóle az apja is
Még is Oberftné leve neve 100 aranyas kapon
Ezern virérfegéa vese egy illyen üröm kopon
Meg van ez is Hazánkba már pézzien a öket s pano
Azta lehes a mi nem
Dáró Morsakapó álla boffúe a gluólakén
Ő 30 nyakon kapálla s bága le egy kés nyakén
Limönöt a röbbek lőrön bár elegen ejtezőn
Vizéül g fris kasza
De ez g lárván nézinél a limönöt reszvéje
Nagud a rózat feléül egy vsonó fát kerese
Morsakapóhoz megyarral, skótia zapván eg halmazat
tsak n gyak fratta
Ama méreggel elesvén fünre a földre bukon
De a páinál fegmélvén eg vastos Repomoka
Limönöhöz kozá fujja a magát karyan el nyújtja
Ja fonba vésfa kázra

Hanem Crifför bokfúe álla Morsakapóm érette
Mese vele fembe kifálla s fejét elvisgenette
Hi hogy fő nélkül maradon fejét gesóválván Mondon
Egy kefemvey Adiör
Magának unván a kaisa fagas fére menc sétleni
El lövék garya madzagjá, kinás ezt elsenvedni
De végtere el jajdula mind két lábra fsánsola
S búvik egy nagy mély jukba
Vigyázz hát bár hánd kefely légio vigyázz magadra
Minden bokor helyt se pezelj n garya madzagodra
Rá találnak pettrenteni, pedig jó ám azt félteni
Emberség, embernek.

IIvdik = Pipa Dohány a Csaszt kinek vezele

Maga Trodáinás álla ki nvolyára a gana
Egy rókör pipole kúra ki s rá löve Tirignára
Ő is elfüre puskáját, de elbullanván kozája
Csörtsök kálbon
Próbálgatja Szász fureser, de még is el n tsarran
Trodáinás pig mérgesen feiné élébe parran
Tiránuja élesfrobjáját, s a Tirignas zongorájas
Vele jól meg kadirja
Berey Tirignás sem vesi már e dolgot vréfára
A rókerékes fenlélti pus sánczárn a paizsára
Nyomúl Trodainás urára, n egesh Satmárn kivanna
Terni gorosh Lelkéből
De Dönyö oda Nyargala, n e dolgot gfejné
Tirignás bár fanra vala el fut s magát elrejté
És meg D'önnyö fokrapaval, vivik ga Trodainassal
Ő addig odébb állon

Míg Márs a dühös csatának véres fegyverével öl
Sok ezeren elhullának addig mind a két felől
A rónák vérnél vereshellett, az egész mező el nem fedé
A sok ház hólepedékkel
Az egerek Nóvájokban rólla elkezdenek irígyek
Hogy a békák táborában 8000en valának
Ellenek a harczban lett végek, így az ő veszedelmeket
Más fél száz fő megyen
A Békáknak ügyesei ellenben így írnának
Hogy az egerek hadjai 10, ezeren így valának
Ők így bár győzettek még is többen a vesztettek
Sínd öszve is ezernél
Az alatt Hős Bőrnagadi az egész alföld Bánja
A magyar országi hadi fergek jó seregével
Vitézivel el jövén s meg mesterül rea lőve
A küzdődő békákra
Ennél vitézebb vezére a volna az egereknek
Most rohan segítségére elérkezvén ezeknek
Belejek újjait ad és a békaság galádra
Nyakra főre előrőli
Akkor a Más unokája álvánn a ló pártjára
Csüdve assecurálja Mennyei földiek s magára
Hogy elálván minden úrfiak egész erővel pereljenek
Elvörli a Békáknak
De végtére is vitézt volna vitéz lévén Sándorfia
Ha Jupiter pagyva volna a már fejjel vert békán
De gyávaán fegyvertelen a bámuló Istenekre
végre így szólítva meg,
Hollég Uramék nemtő nagy dologban ez ugyé kár
Ki ütnése az a pirkó mind gépi a békát
Elugatva kis Nyelvkája magamnak is ki reája
Nézzen, loggon a fügyem

No csak kár Márs fijam Uram menjen se kend hozzájok
Add bodrodjon a békák lekonjuló bokrára jok
Pallás vitézán ölemével le lódulhatta s egy erővel
Nyírgáziaok fel ölve
Erre az egész Palota felzúdula s az Istenek
Seki mivel nagy Gespora Main fel felelnek
De Más szólla végre bele s Jupiternek ezt felelé
Nagy Carnegóriával
O Jupiter! Jen Pallásnak fent Mársnak vitézsége
Nem kapzálhat s e romlásnak még azzal nem lehet vége
Ha csak ni mind le nem fullanak s Bőrnagadinak nem állanak
Tűzzel vassal ellene
Vagy ha ütnek mennyövedet nem fullasod ellenek
Mellyekkel ellenségeid hajdan le verettenek
S a mellyekkel Encelados, és a több zendrámadon
Tsánokon megnőtt
Így szólla Más s az Istek le szállani nem mernek
Haren hajtani Menyövet tanácsolnak Jupiternek
Ki is ezek tanácsából, Nadrágja hasának jából
Ki húz egy nagy menyövet
Hát mikelyest az kivette Nadrág hasának jából
Az üllepe olly feleme nagyot durranva kitörül
Hogy az elfedülő Istenek égéshenn el rémülnének
Így bétapasztá az onokat
Kivált az Istenek Asszonyták elsikoltak magokat
S hogy majestásban glédát eldugták szemeikben
De a dugáson úgy inkább ki újjaik törött nézték
Mint Leányaink sokszor
A Békáknak s Egereknek szegei gyengének
Sokan vólt még feletsmébek Talmából felfedeznek
De a Bűnös Bőrnagadi sorra nyakazni a hadi
Tűzre termett békákat

És el is veszette volna örökre a békákat
Ha Jupiter meg nem szánva volna szegény szárnyalatlan
Fiai a tó mellyekből végre elküldötte segítségre
Erek oldalas lagymatagnak gsonából vagyrat egészben
A mellyekből szemgyenes nyakok ég proboscis nélkül
Tsillagzik a sonus károkon, a kik nagyobbik labokon
Egy egy Büllonius vagyon
Békákkal egy karájukat véghez potrohtul nálasan
Kik fejüket Glóbusnak terrel ő rempeghasni
Brekeg jig zákolnak reverik a Magyarokat
Minden lexiconjai
Erek kár az egereknek elvagdalnák farkokat
Elmerélnék pegényeknek kezeket és lábokat
Mellyre ők gfélemlének s hamyas komlok fészeket
A szára helyről hasa
S már is nemel nyugovának a napszüres lovai
Fényes positionjának el hunyván fügárai
Hogy az egek borulának; ezen egy napi tsatának
Ekképpen leve vége
Nekem is ki egész fogyig a Dohányom azomban
Pedig igen kevés vermett a Magyar Heliconban
Mert el nézheik Urainkat sőtt Pindusi kalmárok
Nem igen művelgetnek.

Nagy Sándor Epitaphiuma

Tekintsd ez oszlopra rémülj kevély elme
Im e sírban nem fekszik nagy Sándor félelme
Ázsia ki tsiáit vérbe borította
Meggyőzve a halál s ide fogvitatta
Még élte mindenfelé meneg nyilai lőtte
Örülte hogy a világ le omlott előtte
A fok véronnásból vajna dicsőségét
Még semmi jót sem sett hogy életre végét
Mikelyre gyűjtse terri fok országoszlopra
A kőltés kamvából nem különbön porra
Gróf, Jobbágy, szamárd meg hogy te is porlepel
Jó pired omnan függ ha még élsz jól tsepel
Csak a bűn alá ne meg a jóságtok jőnek
A ki leg jobb ember arra szánd te elsőnek

A Szarandok

Lelkesenn óhajtván Fannius hogy neki
Valakára bár csak lennének gyermeki
Elmenn túl Pirene hóval telt kanyárán
Aldozatot tenni Sz: Jakab oltárán
Az uránn gyűlöletén az Alpes bérceit
Köszönetre Péter és Pál küszöbeit
És majd elhaladván öblét Adriának
Loretoban gyermekét szentelte Máriának

Itt vára az Éden rengete felé vész
Sorsam Istvánunk koporsójához és
Sőt éjszaros Lelke meg nem elégülvén
Itt[illegible] komor teve gúnyra ülvén
A vad Arabsoknn keresztül Sináig,
Mert a Sz: szavalin hegyre fiához jáig.
E sok szándokság kérded mi használa?
Hara menvén három gyermeke találá
Tokonai

Gróf Károlyi Infellaziojakor

A nagy Gróf Károlyi József és Istenit
Fényű virtusait kerdem énekleni
Leg felsőbb igazság, hagyd el az egeket
Száll le s ujjaidhat illessd az éneket
S engedd hogy a kölső vélnyam szőr mélyig
Lehessen ihatlan fejed pipere éje
Mond meg a dicsőség halmain Károlyinak
Mind adassott fényes fiske Atyjainak.
Csak alig virágzon ifjúsággal képe
Már az erdem körén bérczére fel lépe
S körevén Ősinek dicső nyomdokain
Borlás nélkül jára darabos hanyjain
Dár a most fordúlni kezdő Aladdinnek
Sokann sok akadáju s lesőket kerestnek.

De még is hogy ujjai emberül meg fuffa
Van egy kérem fogva vivő Gronimussa
A gyönyörüségnek melly a virtusa vesni
Szárjaszó hajai közzé nemeresni
Tudván hogy e vsaládd e[illegible]nek
Sok nagyon halálos sirba nemettenek
Megverven kár ifjú szive ruha kénnyei
Máshálja a virtus és Ősdeni ösvényei
Végre kimerített erővel s irradan
A mezőket bérczek fellire felpattan
Hol a siposleonek ülvén stinyajába
Az Érdemmel együtt megy dicső Várába.
Jön elkopor úrai ruhái leveni
Bársony palájába Honor ölözvei
Levörölvén izzan cseppjeit ujjával
Elepri az égből Kalos Ambrosiával
Arcsám csókolat orczáját veresi
Fejes hajr és nyályai karjain veresi
Viji a dicsőség fényes Templomába
Melly a hegy vetőm függ az ég homlokjába.
A halhatatlanság pirvara s mennyei
Élőnknek is nyilnak örök ajtai
Jön a dicsőségnek veresi elébe
Károlyi s ajánlja Ősei rendébe
Őseinek, a kik mára dicsőségnek
Egész első fényű ragyogással égnek

Kitnek már nevein a Templom falába
Mettrve ündöklenek adamas táblába
S lelkein egy fényes födből fonn Jellegek
Károlydinn a többi Hérókkal lebegnek
Józsefnek neve is erekuainn ragyja
Hogy az idő inegy fogva meg ne vagyja
Ekkor a dicsőség fiékébe ülvette
Isteni kezein, rá, áldással vette
Nemzeti fügánál vagyogratta fremén
Melly világosabbá tegye nagy érdemén
Végre a Templomból mindnyájann kijönek
Vipi karon fogva egy laurus erdőnek
Melly a gyémántokkal fényló falak mellett
Örök tiprelenü árnyékkal zöldellett
A Hérókrak fürja egy sende berekbe
Kenn borzadás öntött a néma lelkekbe
A mint fekübenek in a Harasfiak
Örök áldásra mélló, Károlyiak
Tiprey, hamvaikonn borostyánok nönek
S felenek fenységes árnyékokat könnek
Mellyek a nehéz áldozó karánat
Sokajtúsaikról gyengén fusogának
A bennek pihegő Uthorak lebele
A Sír felé bodjatt hangonn nyögdécsele
A dicsőség egyik laurusra felkúga
S róla egy pár leg fehb ágarskát levága

Melly a Fiától függyő és ellenségey véri
Szradó fegyverek vasákor még ñ éri
Még most is könnyekkel sorgon ágarskája
Mellyen sok karafi kullanott szeája
Meleg vóla még most is a kis Magyarokról
Levetett mélyenn raggasott csókokról
Ez könönne öszve s a mindég mellette
Ön állo Zichjnek kerebe engedte
Nem lévén senki is nála mélább erre
Hogy Laurus scheffen egy illyen Urnbere
Meg lep, s ekkor eljon Zichj Károlyval
A Hara sokféle rendü fijaival
Mellyen lárvain Pallás a meghoporúsom
Grófnak, Mufaival örom korar húsom
Kérvén rend hajrúfsal annyi Grániájár
Hogy vegye kedvesenn vélony Heliájár
Mellyen az örvendő Magyar Helikonnak
Zárarlan keányi sipreleuel jonnak
S ámbár ékesinse dicső dorosyánja
Ez is komlokain csokolni kivánja
Hogy vanya legyen aron sipreleuek
Mellyel eranra a Mufák iroelneuek
Ő is in a keg tövében kol ñ igen merédek
Nagyságnak nagam vevébe apró violái fedek
És Laurusához kapcsolva, kemuranom kérsólolva
vegye tőlem kedvesenn Csokonai

13

1

Militiae Omnis Amans

Ha katonáskodnak minden szerelmesek
körök egy jó zsoldos magam is lenyek
bár sok fáradsággal és bajjal vellyek
Az éjjeli strázsák ébrenek és lesek.
Ha a kék fejű Nap szerencsés ereje
Kámába irodni lágy szívem nem nyere
Hadd legyek e nyugalmas seregnek embere
A melynek kék fejű galambs a zászlója
Nemzeti színemben látnak rendes rendben
Mert kék fenekére nézi is a házi kerek
Hogy vál felől négyes fejér vérez erezés
Hogy álubban akarom hagyni most egészen
De kármas kalmának creljára kivalóllon
Mert a mikor vegbe megy a diadalom
Jéé kalom köré épül egy 3dik Halom
Ez Évától fogva fúli a fájdalom
Nincs egy lovassa is szerelem Istennek
Mind gyalog katonát verbuválnak ezek
A tik mikor menven egy helybe pihennek
Marsch helyett ellenes ámorzón nézek
Vitéz táborának nincs Uniformissa
Mert mezzelen maga a Generalissa
S vádat az ellenség t jobban gnyissa
Nincs semmi sifarja pánnélja s pirosa

Távolról győz nyájas karsingarásokkal
Mint meg annyi szívbe ronló gránátokkal
Amor fellobbantván kék szembe lángokkal
Az ókajzás fellén rejtett azokkal
Némellyikre a vára felkéri levele
Amornak nevében ígéretel vele
És ha a Commendans ő excellenciája felele
Titkosan dolgozó spiona is küld vele
Mikor pedig közel birkóznak egymással
Nem rongálják egymás erős bajvívással
Leg gyakrabban gyűrnek lágy orra fogával
Oleléssel s gyenge kéz forongatásával
Hivatalos legerősebb ütéseknek akkor nyelnek
Mikor kis csókokkal egymásra ütnek
És ha a vádból is hasonlóan feletnek
Helyett a vérezet akkor alig lelnek
Mikor szikrák kapnak szívnek lángjától
Tüzes lobbanának ajakok ágyától
S szere vevén nyájas bársonyának sátorától
Talpig felgerjednek egy kis csókorsától
Mint mikor egy csillag a szűri munkába
Fel gyúl és szikrája hull a másikába
Az is szűrét kapván tőle kamarájába
Onnan ezer szikrát egymás szívájába
Így mikor közös langokkal érnek
Egymásra szapora csókokat hintenek
Mellyeken be szalva szerelem ösvének!
Hány bajjal nyögés s könyes eseget követtenek

Magamnak is vagyon annyi bátorságom
Hogy az ellen állo Garnizom le vágom
Át várnak dombon bástyáját megkágom
S Jokára felnyen győző Nyrrus ágom
Ha a nagy Ulysses Trója falu mellett
A Pallás várából kifolyó vizellett
Al-jutánn bé menni tegen ñ fegyverben
Akkor viszszedi ollyan helyen kellen
Ő is az kikeiem szarona terembe
Hogy egy jámbor lélek se hánnya semmibe
Ha ñ hajaván semmi büske semeremre
Az illyen buvoskár bízon veszvéremre
Függ még maggyarosann rajtam olly fegyveren
Melly Apamtól maradt s velünk együn veren
Sivom élesz kardal be vágván gyúrem
Saul és Dávid kezin az én tiz erem
Egy kajtár allyával mikeppen járon bonyok
Már a Nagy Corpusat Kronnal be ronyok
Nyomen Sorompóját a bérében vér onyok
Mig sőrejből ki ñ ürül a Pasronyok
Addig is a Vasas az allyánál czomba
Az alsó poprohól vendegi kér bomba
Mig az elkala vizér de ez kazalnamba
Capitulacion feladja azomba
Akkor grasolog ñ kéz Commendans ur emar
Segenmel gyepen neki paradémar
Nyalrann félre vágom elsivén Spádémar
Fejér s piros szinü rósa paidupémar
A Kür Konárommor mikelyr igy megvetten
S a Viri vasosrak kulsár félre retten
Akor mosolygva néri vizér retten
Győzödelmi róla danolvánn mellettem.
Boldog ofron! ha ki elesser is akorn
Fel él bár félholtsann heven is a garon
S a ki a csatáról ñ menn el sánazorn
Annak lessz jutalma a le vér akaron
O Kárpor szerencsés alkormányú kis Vár
Melly a midőnn egyszer agy le rongyarott már
Magasabb szerre épülesz akkor Vár
Ha az időt lánczánn Sholnap le jár
De a Vár ha jokar asza kirozodik
Csillámló ablaka konályjal vonódik
Vakolatlan fala zánzokkal vonódik
Megcokkan éjvégre franti kézre adódik
Aromba kémélni magára sok fáz kába
Nemandvári plejsza kap a kevy csapába
S Jantóba ér csaka Frantzia ruhába
Megy az invalidus Karonák kázába
Am de a kik nyjak kimélni magokat
Sem aromba dü vesik kuráljokat
Ak fürik arany lántzra a fogjokat
Arok élik inkér modra vilagokat.

Az a vég jegy alatt fülelett kacsma
A perenese's örök annak sulajdona
Annak fejére száll zöld Myrty koronna
Mellyen a gráciák legszebbike jona
Never borja Amor aranyos szárnyaim
Enéklik a Nimfák Cypressnak párjaim
a szépség Angyala ezeren kajaim
Ama szépi kedves földi Angyalaim
O ha szám kerülne az Angyalabbika
A kinél még könnyen kapa da pantlika
Fő szapiranyságon, adna a szerencsa
Tudom, bár ha még nosza vagok szab lőszka
Csokonai bolondoszloda

Onomasticon Suae Rev. Fr. Hunyadi.

Tiszta érzelek olly ritkos eszere
Mellyen csak pőcza elme szemlélkezett
Nékünk pőczaknak nem a be' nem jeden
Képzelés elmérünk sok ritkon engeden
Hasalmas képzelet, gerjesd fel szikrádan
Lobbanásd fel elmémben világos szikrádan
A mellynek szikrájánál láthassa azokan x
A szépi szemekről elejtett dolgokan !"
– Csak alig hunyaszlom a homor éjszakan
Mellyben a borzasztó homály köde laka

A múló szerencsés ellankadásával
Sárgula már a hajnal elsö világával
De fellyebb emelvén a rózsa szín szárnyait
Tornyra az édes álom gyenge mályait
S meg szakon ruhái feldön szemem körül
Igazó orrajáa vezette szükönül
Mellyben mit mutatnak egy St. Fanszára
Te tudod a Menyből szállon szárnya
Melly lábára csak alig tudna bepelni el
Egy szerafinus lábánál ülö Samaliel. —
Le szállon a vallás — Menyei neveze !
Melly a Mindenhato tiszteletyához vezet
Le szállon a vallás – o szentségnek attya
Menyei szigánal szemlesz ábrázatja
Mellynek St. felsége édességgel jadzon
Rajta a Jehova négy betüje latszon
Méltóságos mellyén az Urim Summimmal
Tündöllön tüz lángot vető Cherubimmal
Tiszteletö fényes veretett kit lábrák azokra
Mina emészthetetlen Mózes csipke bokra
Derüle benne szüver enyhitö szinnel
, Mellyből vigasztaló lágy balsamon hinnek
Edes Nyugodalom ülte St. pillantásain
Árzatlan szelidség minden mozdulásain
Ez az a St. Govea az Eg és Föld közön
Melly kozsánk az Ur ölébül közlö zön

16

1

Ez az a jószívünk, mellyet ka gyerünk
Elenyészö kárunkat tálal lépjük élesünk
E jön le, 's olly fényes omlott orrájáról
Mint Mósesnek mikor lejöve Sinájról.
Le száll ott 's egy fényes felhöre leüle
Ruhája az égről a földig vetüle
Mellyen sok kalandos tudományok fognak
'S alatta ripelö csókkal mosolyognak
E jöve le ripelni azt a szám Kapor
Mellyen idözlenék sokan e fö papok
Így szóllott: - csak alig kezdenünk halgatni
Mint borgadás fogja lelkünket ghatni:
Istennek hiv Papja! hiv e nagy Sionnak
Leányi ripelnek egy tegyes Hivomnak
S. Hingek ki: idejed az Urnak házában
Hosszas sorral vagyunk mellette sivatagban
Ki az Ur házában álsz hiv szolgálatra
A Néppel minden nap szemben áldozatra
Hogy míg a te lelked az élök földén áll
Kedvesebb ez sok száz lelkek élenél
Örömed van a Menyben a földön vigadnak
Eg föld köre a sok száz hivatok szaladnak
Meg lessék a mit mindég kivánnak mindenek
Mert az égre ilyen kérésök jönnenek:
Te a tegyesség jó Királya s Atyja
Ez esedezik sok száz fiának indulatja

Hogy vaszsd ig sokáig tegyed Püspökünket
A hü sz: örömkor vezéri Népünket
Az élet vizével legelteszen Nyájad
Hordozza a Föld is e tövény rábláját
Szeressd körül örök minden javaiddal
Hordozd tészen fogva több Próféráidval
Folyon rá mint dicga lenek sz: áldásod
Hogy legyen Házadra épitö Védtáród
Egész Nemzetsége a Lévi fijának
Legyen a Nép elött szemre Jehovának
Jóltevö időkre éjjen örvendéssel
végre az Egekbe ragadó fel Allyéssel
A hol zengjen fájdalmas az adorsó Ének
Mellyet énekelnek a 24 vének.
Ilyen sok lebegnek az Ur szamolyánál
Mellyek Cherubinok ellenző vállán áll
A Jehova kármas menydörgös ezekre
A vádorhatatlan vegü kéréseke
A Lelke állatok szivonda dörömbölö
Alól a felhök köre a föld s tenger bömbölö
Mellyet a Sirolo lárma ripelettel
A forgó feleknek párnyairu végtet el
Így eszt.. - Te pedig mind mind örüljenek
A Jehova Lelke laknik velenek
Ö tegyes Abdiás tegyes Esdiásokra
Törzse alat Moseh Isenes Papokra
Az Superintendenst a mellyet ez Ének
Olly sok mint Hugyadi a kit már ismérnek

Olyan mint Hunyadi s vála is bölcsebben
Bölcsebben – mit mondok? már ő sőllök többen
Ez mondván kirezelen elűne kemény elől
Hoffman bársonyosán az egen jobb felől
Láttuk a felhőbe mikéne bément ülé
S az élő Istennek lábaihoz üle
Csókolván gyűrűsre dicső trónusának
Áron sír kiálton Kenesei Jehovának
Mellyre a dicsőült lelkek templomában
Zengett a Szent minden Serafim sípjában
Trombiták harsogtak s e mennyei ének
Hangjaira az egek öszve rendülének. —
— Ez látnak, s csak ezen jőnünk vadvadra
Hogy, azt a mit látunk adhassuk tudtodra
N'Künk Pöetáknak ő a be nem fedett
Képzelet szemünk fok nyitva engedett

Azon Solennitásra készített nóták

nór: Ez hol a pásztorok

Dávidnak h: Napja új ajakimra nyelvedet
Énekünk lelkesedjen fenségesebb hangokra
Zengesd Urnak egész kára a víg szüretnapra
Sípszóra Pásztorok hív Áronodra
Leánykori Sionnak majd vígnótára vonnak
Ez Krisztus ágyas e megigézte szőke fonnak
Szent örömfokáról Jérusálemnek tűzére
Ünnepélő Napfiával örvend Papjának életére
A vígadó völgyekből felhat az egekig ér

Így minden meg nyér ének a mit kér
O pri és a mai Próféták fijai
Hadd lelkesítsünk e nagy Ünnepi tanosai

nór. Kelj Hajnal emelkedj fel &c.

Vígadj Hűs Égaram s szegedessen
A hegyek alatt zúgó fenn forrásod
Víg zörgés kettőzve zengedezzen
Hunyadi nevén örvendő Ekhóáfod
Szent Hegyeink Napfiai nevét hirdessék
Ha az Ősök Honorak köveire vetnek
Zengjenek! Ligetek! mély ispolesen nevén érdemnek
A mellyen fok helyen Hazánk bölcs fiai nevének
Ej vígan nagy Lélek érdemeddel
Anyai Kézén a szendes boldogságnak
Jajon a dicsőség nagy nevedtől
Szegleteim mindenün a világnak
Szálj az egek csillagira a Honnal
Alj ide a nagy Lelket kapuiba fonal
Majd a hír a mély sírontlafai közt érdemid gránja
Könnyekkel s énekkel kiáltja Duni Tipa partja.

nór: Öröködbe Uram &c.

Abrahámnak nagy jóságú Istene
A Te benned bíró fővének mindene
Kiről vagyon minden morgás s lehellet
Légy kegyelmes Hadnagy, kis népid mellett
Ennek Áronjával, és egész Házával

1

Lakozz mind éjjel nappal
Hogy Ember dicséjen, Alleluját zengjen
Házadban e Jó Pappal

Kór. O Seregeknek Istene

Isten légy e Jó Papoddal
Árnyékod bé jóságoddal
Mind több legyes Híveiddel
Mind a Libánus Liggyére
Jónás Réme Árnyad Fejére
Innen felkül bőv áldásidra
Mig az Elök földén lakja
Jövőtrod légyen fisakja
Hazádnak Ege bérakava
O idvessegének Kava.

kór. Panaszimmal elegyes &c.

Ha valaha le foly az a gyászos óra
Mellyben maga; oh oh oh !!!
Maga Hurcadi meggyen a koporsóra
O keserves Fo
El mulasod az Sokam Sirayák
Hánorodat könnyekkel árgayák
Rósákkal be hullayák
Maga Zokog az Egelig óhajtoré
Jajjal az Elkó! — Csokonai.

Mélyó Sopánkodás

Nemzetünknek elkorrosófüle nyomorúlt ivadéki
Siró Magyar elenknek szélaszlan maradéki
Sik a Sompéd Nemzetekről tonkasagon vetteték
Ször Sivár bárorságánu félelmes Szerélmeek
Ösinek együ gyüsege Sikbenn úgy elválasza
Hogy egy Kerró ma közetek már alig találkoza
Sikben azok közetsepe mélyó példáin lárjak
Hár sonsor okaink vagyak t sankar ene tárjak
Szégyenjéretel o nagya Galahána magasak
Soplán fülekről fajzoru de gyúl Sivü Magzuvo

A Frantzia Revoluziakor 1789.

Nemzetek! Országok! kik rút kelepzében
Nyögtök a Rabságnak kínos köreliben
S gyászos koporsóba dönto vas igárok
Nyakarakból eddig le n rázhassárok.
Ti is kiknek vérea a termésben léti
Hív jobbágyitoknak felsemmisé Sókéri
Jerek! s t sorsotok előtt nézzetek
Így áro semmek Párisra vessétek
Barsányi

Az Aszpony szalfaság

Herüld az Aszpony szalfaságát
E jó szörényi fríggyünknek
Sok Bölts illy sörbe szivelyedvén
Bús szerem érző szivünknek
Elhagyva Laura gunyolásal
Szivalmaszami langjait
Hijába kidsolgasra kajas
Halál szerére kinjait.

A Boldogság

Boldogságomat én is ebbe találom
Hogy ha lelkem szendes miként girsgalom
Egészség, szép Aszpony, jo bárány, bor, kémyér
Az egész világnál, kincsénél többet ér
Bessenyei Sándor

Eskűszöm szeretlek Laura
eskűszöm hogy nem szeretlek
eskűszöm hogy veled együtt
a leányi szalfa nemnek
szépeit mind gyülölöm

Eskűszöm nem mind hiszelem
Ő veled együtt álhatatlan
Mint a Lepke, melly az egyik
Kelyhéről a másikra
Hízelkedve földogál

Eskűszöm szeretsz Laura
A szerelmek Aszponyja
Kis pianak héo szegére
Szép szemedre szép orcádra
Hogy — — hamisan eskűszöm.

A Vénség

A régi Aszpony szerelmes
A régi Szűz is kedves
A régi szűr elhervad
Az ősz virág megroskad
Mindenben vonja a régiség
A bort kivéve. Verseghi

Bírsó a Magyar Muzsikáról

MUZSIKA. a kit eddig olyan jót voltam
Hogy körülöttem nyájtyas szemek nosolygtak
Jo szivü de kissit kapnáló barátok
Versenyező Muzsák már szem hozzátok
Ti nagyon adtatok sok olyan napokat
Mellyekben elörömem vig mulatságokat
De ha ggondolom ám a sok bajokat
Nékek köhönhetem egyedül azokat
Vagy ti mártir vagytok ma olyan kedvesek
Vagy az én Lelkim nékek is veszek
Elég hogy is vesnek fel is a pénzesek

I Arén bironymáré más dolgot lereset
Szeret arr ẽ vallom szeres szívem szennye
De nem vagyok lenni az Országj segétsége
Mit ér az Emberrek ha van is szépsége
I azombann üressel sele az erszénnye
Tuskulánum i Tibúr fűlik a lelkeben
I Ha Caesár i Mecénás dajkalják ezeket,
Különbenn ñ lehet vánni olly szerencsés
Melly körel éihesse Virgilt i több illyenek
Ki megy ám a Póból minden Cadentia
Ha üres erszénnyel bír az Emberfia
Ha még arr sem tudit ha van é Garasja
Csak forúljon ópse a jó bagaria
Mit ér örökös hire nyerni Iliásal
I Jalunkén elődi gudós koldulásal
Ha ñ kérkedhessi semmi Mecenásal
Jó éjnakát Músák Phebusal i Pallásal
Igaz t nagy bersé leher egy Babérnak
Melly örök élessz fejére vón Homérnak
De is uggan úgy jó ám lenni Volterrnak
Ha siesnek Fejnegi Urnak i Gavallérnak
Vagy pedig ha sok Úr módjá lévén benne
A Músáknak szíves áldozasson szenne
Melyből a Póéta egy kevés részt ollyanne
De nálunk ez a szám még ñ sokra menne
Más népek körn sele példákat valahol
Hogy mind a Királyok Pápák Kárdinálok

Mind a pénzes Urak annyit adnak nálok
A mennyit nálunk sem viznek el a bálok
De minthogy ez nálunk Ausländisch portéka
Hogy a Pöétának legyen ajándéka
Sok fegény Legényrek grósóken fándéka
I kör fényű gyenyájár elrejti a véka
Magam is emiránn ri velerek sarok
Sok élni és ñ csak verselni akarok
Verbőribber meggyek i szám gr marok
Sok a Törvény lévből mosketor kabarok
Te pedig Póé s is az Egek munkája
Apollónak méres fiáju Leánykája
Te a fegénységnek annyja és dajkája
Elj vgann elfolaps verbőri pennájá
Minden nápimar melyek megmaradtak
Sült erszényem miatt kőr fényre nlárhattak
Mecenásokra is edig ñ akadtak
A sok szalám nálunk mind fiba rakattak
Biron az Edemes héső maradékra
Melly több szivességgel réi a jó szándékra,
Vagy pedig ñ hajszán semmi szavalékra
Pipára raggarom i Kapospás szavékra

Csokonai

Csokonaihoz Verzeivini Tablái Ér

Élned egy forma ar égö Gyenyaával,
Melly magára emékezve folgáll világával
Sped vitte rétünk ád gyönyörüségét
Harai Nyelvünkrel szeret élhessége
De szegény Haráidban mélyö juralmádat
Minthogy ö vehessed tiszteld magadat.

In aegroranem Papam Pium VIum 794

Redde Agrilam Imperio, Regno da Lilia Gallo
Sidera da Polo, carera Trajecke tibi

A Koronaraudó Felség bé jövetelekor
Budann 2a Junii 792

Szép Magyarnak lenni! s hát Magyar Királynak
Jéből fiu népei kész Anyára Királynak
Szép Királynak lenni, hát Magyar Királynak
Kis Királynak vermek Jobbágyok szolgálnak

Horváth Ádám

Rario Francs Jesuitici in Effigie

Ista clienela suns jura perennia nostra
Fingere, mentiri dummodo nemo Scias
Ut bene direscas, cura nihil avines unde

Fraude sis an furto, dummodo nemo Scias
Meum negativa jura per Sacra Deosque
Secretum abscondas dummodo nemo Scias
Opprime quem fursum voleno emergere Cernio
Fac genas erjaceas dummodo nemo Scias
Prasenem landa, facragve ut Numen adora
Proscinde absentem dummodo nemo Scias
Si tibi grisgris obest manure occidere cura
Jeno, vel lingva dummoda nemo Scias
Leges sine alicio scripta se nulla ligabit
Vsum sorte ad Speciem, dummodo nemo Scias
Si duo litigio certant venabis ut rumque
Ut rumque Emunges dummodo nemo Scias
Decipie, frelino sub imagine vecnus amici
Est modus in rebus dummodo nemo Scias
In publico casnus, minis pius, arg, modesum
Liber es in tenebris, dummodo nemo Scias
Ut Jervens sicrum, mendacia sacra colorem
Omnia sac dubie dummodo nemo Scias
Nulla dies, absis sprofa quin bene lusa Suppeat
Desinimus ut doleas, dum modo nemo Scias
Religio ut vestis sit, quam induis eluis ut vis
Menem nulla ligat dummodo nemo Scias
Si Deus è bonus est, si n est nec Memendus
Vodlibet hoc liceat dummodo Nemo Scias

Recipe

Recipe

Accipe Togam a Monachis
Svarizarem a Feminis
Subiliarem ab Iudæis
Ursum a Judæis
Hæc omnia misce ira et fac formali Jesuita

Baranyi László illyen versekbe gyönyörkedik

Nérvén cégi óra számos muraszóra,
Meg látthadd hányóra mosz kapos nagy óra
Fejér avvagy fekete, bé vesti a szőke
Hibát ha a szőke, ólbá vana főke
Apellest vagyon akadon magyon
Felakadt a Jaia a Sálem Jáfaia.

---

ván, vén Csokonai

Ez pedig, az én Uram kajos Irvain
A Sz: Lélek felburdivan
S kándikás a Sz: kárafsága vervén
Dombi bandáz megkeresvén,
Bergülese, fületről grapvan
vele a minap felvsapvan
Ma mint a vény kaggyma gefkűdvén
Ezvére melle' fekűdvén

Szent karadalmas e végre tsinálvan
Egy kis Collárinóra
Egy darab perseryére
Borra egy szamárra
Tánczra szuperesre
Jelmezre is invitálvan
Hogy a több szegvenzia elékerven
Jelenjen meg örvendezven
Engem küldöz fűr jó reggelt kívánvan
Ennyje bejok ménkő ván ván!!

Dosonyi Juristák nótája a Deákokról

Hári Ifjú Zsiros konjúró örvények
Egy kés öreg Pap kokolra törvények
Egy roppant világ Ifjának
Még örültök rabságának
Jajjának?—

Egy hajadon fővel a Hölgyeknek hideg szivrományába által vivezett 60 Szerendős Sűrűsek sipolozásra iratos versek.

Ez halgat egy elébb halni mint halgatni tudó fűrt
A kinek nyelve parragobb vólt mint a fenyő fa tűz

A per Lárma cágalmaráj olly vasragon ’s keményen
Gőzölő gyomrából a rostáru mint a tüze a kéményen
Mint a tűz roffok az Etnáé va Vesúv hegyéből
Ugy fonnan az ávok sirok méreggel jüle mejjéből
Nibugodonnan király kéjser füevet kajkaja
Harlannak sem jó lesz va kafonkéva korája
A Falanx érckes sürü sürey ökreinek
Bőgése ezéker képpes is lakadalmi énekt
Minden Hamornál ’s Huránál kol az érez ’s ló tünjába
Csikorogván ólvadt ópve, több tűz lángola fajába
Egy sóval az égő pollor minden őrdlogged egybe
A világ grefesülve semlélhette ez egybe
Az ő Lármachor képpes, ha hivatt vólo fonorú
Tsak piáno Musika hang mu égi háború
Ámbár a mereder hegyről eső Renus vize
Gőlne malom, vagy ha Srá rokanna kerekére
Tör vagy 12 kővel is annyia u daráltatna
Mint a mennyia e fersegen ’s ka élne lovogkana
Nyelvének vsásogájáról, sfája menydörgéséről
Machája is idelenül könnyebülo ő serkéről
Ijedtebe a nyúlyai rojrat gyakran kövelen
Lárrák sokam gnéxülni kásán a verebeken
Ha a zöbli Appony u is de e vólo oldal borda
Mert is egyedül ugy zörgön mint egész borsyú vsorda
Nem is fellelnek soha adóssá u maradon
Sőt választ a u kérdőknek kérdés nélkül is adon
Nincs annyi ige kalepin 7 hangú Sórárjába
Mint a mennyia gygyalárvon ennek nyelve napjáig

A Bernai Nagy harangbo illy nyelv léne üzőnek
Berreg ugy panaszolna am fel hangom a menkőnek
Tsak 10 ezerendős vólo mikor a vénáppongi Lárma
Előbb dördüle a fajából, ’s 60. ezerendős már ma
A midőn Lármárni ágyúnj, melly gy jó a Halálnak
Dár 50 ezerendős Ejsen Ember ’s bavon halálnak
Isen őrizz, hogy egy helyben is 10 is illyen lenne
Mert ugy ana a harána foka ejő nem menne
El foggana ’s elkergesne Lárnajok a fellegen
Sőt Jupiter jukadáról felkelne ova az egen
Az álom sem vólo lakannak elegendő fajára
Álmában is Zörgölődön ’s magára ’s piaca
Gyakran még a kolb világis mikor gaz ejnakám
Elkiáltotta ének ülve ugron ki az ablakám
Ha a nyelv fóval elkopna mint más egyéb püsenk
Neki 60 ezerendőre mint egy 500 érnek
Lenek va fűrs égejek mert minden fel óraja
Gyökerejig elvágnana egy egy annyi lármája
Ha mind tudomány lenne va a mennyia e fersegen
Scaliger is ej Grótius is ugy az ő kása megen
Halloi lehenek va halladnan lenyéjenek
Sőt mosr is fűvegelnem az ő kemnek ének
Mert a mit a 6 ezredik fűre menendő világ
Kerdenől fogva tudon ’s tud ez a kearny Appony
Mind az egy reggeltől estig bejelne volna elő
O szerencsés mint ő jon illy nyelvkerjo agyelő
Csupán ’s a fő fájnak kir vala serenyjén vele
M maga fájr nyelvétől ij ez egyel sőbben éle.

24

Nem vóla de ő is egy kumar lesspilly őreg karangja
Mellynek a fellegekből is vissza csinálna kangya
Ugyan azért mind kár vallon ő sirasja egyedül
Midőn más jó gdőglijén örvendezve kegyedül
Mondván ez halgass a hírnek gyémánt rombrája
Ittlen napig fen képül több kufonló korsója
Addig kéjjen csuffa vette még magát is a halál
Mert fája bé dugyásába mindon nehezen találá.
Azt jó Ember kétsége vá bizza a vénségre
Hogy a jó kepidő fűzes tanuná lubbjegre
Az a Csanya hánomba fedre, s higgyontálra fogjan
De azzal ő csendesse és csufra hangjain
Sőt kúa csinálna az előre és a hallaj penyedes
De, amaz ám popájáról a légás is, ilyedes
Azért magja jőne a halál de azt ugy le gázolna
Hogy midőn más kepülő ölni fiajd neki vérzen fődra
Csoli úgy mind Jovány kunya ördög korott még ezen
Nem tudd é' vak bolond ő még kárajságon je ének
Még leg alább a fő körön fel ő képik ő mégel
Hogy a más világ csufsága orr is páncába légek
Ez is vén Leány mindjon mind dőlhé a Nevem
Hallod é' ha vén vagyok is de ifjú a heven
Az én pemen ki ő polod a bo e prendővel
Jegyesibe ő akarok menni hujadon fővel
Ha ész ő lessz is páiosam boldogságon keverni
Leg alább pomas fogom Jerfi ponal keverni
Abb hár konyca szerent ősz fejemre egy fejel
Azról ő pánom még az nyl le perők elon lejel
De most lódulj ő ha fejnő kapok nyjd ki lepertek
Ü pipra fával v gusszajal makud appiobba verlek

Akkor essen a halálom a mi még ő hallatott
Elpirúla és kapár kapás fetőbe elhullatott
Végre minden Nyavajákat bé kellen kiáloani
S a vén fanár nagy reperenn úgy sudrát gfejzani
Jenek! kiáltva a Halál, Jenek! Jeleség! Jelelen
Ha valaha kolyálacsok most segyenek jól velem
A milly en áldomásra adok ő is képzel heniek
Hogy ha ezt a vén kolompos gyilkosokenek
Nosza! mindjárt a fő fajás, hideg lélej megtapra
Az üpiókén, s a derelye nagadván ágyba csapra
A nyilalás neki esett minda kéj oldalának
Ugy hogy minden porrogói helyből kimordulának
Lélekzeté gyalog útjára a kenna el allonna
Bor s lárma csarnya csolás kökögéj elhonsolta
Be ágyét a fogfajás is fegyveni a halálo
De a vén fuzsa fajába és üny inpre találo
Azért magát a fő fajás kinjaihoz csarolta
S a kér varjemér ökölnyi daganatig kirolta
A köpvény első s hátulsó lábar gyúsrul selene
A gyúa szerről valyig zagjain rendre veszne
Ki pelazt a levegő ég ki s be dúlo szúdejéből
S minda ar ón Eselempsegek jégcsappá vala vérből
Akkor Lelke épne vérén t zsúra megvérezett
Olly formán mint a thy únge jukából kiönczett
Ki mísolt nyelve hegyére sellenve és morogva
Mellyet a halál csarott ki koporsójának fogva
A gyűrődelmes nyavajál szépen egész sanzolnak
Akkor essze a Halálnál gardagyarsorám tól

Így jöve meg sok bé' dugult fülett a hallása
Ekképpen előszerezé többeknek elvonúlása
E kiáltó mondás helyett: ajánlom a lelkemet
Páinja e szóra szorulni: Jaj n bírom nyelvemet
Sok a nehéz a hamvának most is a koporsóba
Hogy örök halgatás lészen ott kúny mondja a szóba
De vókna csak orr is szabad mint is szeretőimet
csak ollyá szerette vá ghalni is mint élni
Arén szeressett gánál n sokkal jobb szanjához

Mert a gyümölcsnek sokasa közel esni fajához
Jó hogy itt törvény a Halgass n ha ők szólhatnának
Lármájok miatt a komjed hamvak n alhatzának
Sár lesznek ha bűnösek idemel felszámadni
Mert nagyobb kín lenne neki halgatásba maradni
A poklot fel se venné n ott is mert beszélhetne
Istolán majd n is ő hanem ördög röle félhetne
Melly sokan élnek illyenek és mega legény halál
Ily nagy nyelvű bajnokokra kány sincs vasába való

Párák és főkörök! lik ez olvassátok
E sírba hallgató nyelvet kiáltó hozzátok
Hogy a sárkárokat rabolám tanúsátok
Másként így gyalázg a koporsó sincs

Carrens

Melly által mutatja adatik a Fekete
Vármegyének ez a hallatlan és példa
nélkül való sőrének.

Bíró! mutod é mi a Nyúl Filiszofiu
Mellyet elkapott egy bestre kanafia
Ha n mutod érsd meg a dolog summajas
Mikén nevek is sűffa kér kár eg Gradiaja.
Bé borúvan az ég Földünkre nagy hóval
mennek mindenfelé nyulászni Kopóval
Jeiváta ama Nyúl kétségbeejtő sereg
Elhasal s egész nap nyúl uzánn tévelyeg
Mondja: Szar lepórem - jó kunya ez Homa
elpalad a Nyúltól n láttzik a Nyoma.
Elindúla ezek kőre egy Lengyel Sager is
A kit megrugdosott a nyúl ezerszer is
Szar nyúlászó legény áll vala mellette
Tíz pénzen egyszere mindenik lesette
Jól van bőles Vadászok már ti Nyúlat ejtek
És így majok felett Uriászok lesznek
Tudászok is ti ezt, mert kifüggeszthetnek,
O gyönyörűséges, O megszépítő ének.
Kiáltja lön. Szakács! gyere ide van a nyúl
Vidd - főzdd! süsd - reá fűle az ablakba
kongjál

A Szakács nyúl korra, kár szalma van benne
Ülpm. ő rudvam az Úrh szakarmán esse
Bé viki nevesve ez ujmódi vadas
S illy szellemben korra a vadászó kadar.
Az első mérgesen vér ki a veszélyom
Záró szudálkozik e nóka szerelyem.
János Úr kiveszen neki szüreszdik
Hogy szalmán kell enni illik neki pedig
Minthogy leg több kolaj van az udvarába
Szüresem panaszol t es kamarjába
Szerecsék szagolják még most nélegébe
Szár helyette egy Jost kornak kidegébe
Az orrához viki szagolja, mirsoda
Szagával jól lakván, mondja: vagyunk oda
Ferentz Úr örözik bustakodvan gyászba
Minthá mosolyon vélna Surilsz s kulimászba
Mondja: élesembe sok lovas szerélaem
Szemény szerő modra sok szemény lepélsem
Inkább vá a Nyúl korán szanal selé
Vagy vá elparra kulapásson nyele
Könnyebben szenvedném mert az Szakácsáron
Dondaréjá is benne van a káron
Mit segyek, már kölnig jaok bakacsinba
Éjjel nappal lepek szemes magazinba
Nem jáom én többe a nyúlér a kavasz
Szem a Vizenkel sokás szemes avasz

Lapja Sibakorale, inkább szappan nyelek
Punkes more vade ezzel kiszeleek.
Pál kis Appony sipeg vöri bacsókáján
Pinyegyeri Nyúl szókra vernett fáján
Pipesi Dámája a Nemes Gvadiának
Mondja hirüladja ezt Kairigánjának
Mihály Úr e Társa legjobbam ómolja
Mérgében az óra kölöknig volja
Mivel a Gvadiának e Suspiáoja
Hogy a Mihály óra a Nyúl ellopója
Ki is kopik talán tavaszkal belőle
Szóly kornyogó Szernyák bácsa bár jelöle.
Hangoztatja onáz a Gém Nyakú Tessi
Szaionkodik mondván: Tugyuami Tessi
Hasonszalan Nyújtom a nyakam Mérgemben
Oda az S Krajtzár nincs pénz a Szekemben
Már magam magamat öldalba kugyorom
S az ellopott Nyúlas örnyommal nyomorom
Hiszem lám Szalonám a Sípnó Vásába
Elégser porogram még jem ezem kába.
A legénység közül Szeleburdi Szeles
E Nyúl mindenbe Magyaros kony nyelv.
Segyka szemmeszte a vörök szalmában
Veri mejjét doboz szive a Garyában
Mondja: a Segér is illy szuffa a szette
Sípnó üsö fával t gleggyenvette.

Illyen atta nyúlja kár t'ő halatlan
Neked ezzel példát are gondolod attan
Nem vóle több költségem are is tad fessérlem
Hogy egyszer jól tarsak nelly kijába vétem!
Legénység. nagy dolog, nemjünk ingyirálni
Mondom Mahumedre gyogyjuk tdálni
Vóle tsonja vóle bőri vóle faska alja is
Tsak ghagyja nekünk ezt a tolvallya is
A vadáp gauda kár kapta a pennájáe
Küldi ész bírókor illy Cunem formájáe
In Caudam aiso profugi Lepois
Ingyiramm, ü rá, jól esne a bor is
Mondjak bravo vivat ez a projectum bölcs
Így tám fordul sippa ránk valami günölcs
Signatum per S. P. loci, domus prima
Ubi nunc hybernant infinita vinna
Bőbs éppel a Dirák mindjáin kosrá lásnak
Sine nagy gyanú vóle ezette boccánnak.
O kallastan példa. o komoni eset
Illyen e forumnon még soha Jem esett
Provocolterálni kogy kell nár ezeke
Meg salátvan a Nyúl lopó kemélyeke.
Mint Klupár maxinak nagyos vóle seymese
Ifjú' bóle ez előre egy nappal fülare
Képbeli formája Ennek mint Sikonak
Vagy mint S. Strajnárol Ovális szipónak
Remeis bé kunyva sokra vóle jelnyisni
de ene sentis sem akart granizni
Nagy fülei vólnak mint a vakandoknak
Szirsivel van nagyobb nekünk vadápotnak
Igaz t az egyik füle vóle kijjános
Mert mikor kegyetük kozrá kapott János
A kegyosrái kéz vóle kideg Parriája
Vóle mindenkünknek kár Parriója
Nemzeri könyösbem jáis mind éjel nappal
Bírnaron is t ad, jó Selyem kalappal
Hánul gmuzsra mindennek a Papsuja
Hogy Bachus semetlék e mondom vóle kassa
Gyorsan 4 lábakkal pengálo ide s'nova
Ingyon eserebe in Mandi ő a Kova
A vadápe a kunyár annyira penette
Hogy jelé ha mennek seggel kinevette
In kálunk térébe insele nyakavalói
Az első kár előre is csepűből valói
Nem kense bajupár mint nár bajsh kuraiva
Még is rakuja üröss kája morgásával
Sar ő kozrá képpes Eplási ennyibe
akár mindjáis akár most bár egyszerbe
Egy szóval olly szép vóle, h 2 kupaja gém
Eppem mi is 8an ennyit adunk ezért.

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Öreg irás szerint a türe a rosra
Fordúlt egyből repülve szerre a posra
Bé roppan a Tirbe és csak elhúznek belé
Hogy valám a Nyúlnak Gardája jön elé
Mert a fordúlt rosra ő rajta megtánczon
Ennek a képibe József velek játszon
Neki ürüsedik egyik Biró s mondja
Halja rend, kin rendrekvagyok én bolondja
Hogy mikor mondta kell hogy kell ingyirálni
Maga fenélyébe settren elől álni
A másik szamba óvá ingyviens Ur
Mondja az elsőbbek hajunk nagy plénum
Tehun vá' és herseg, ah! sipem nem arc e
Igaz hogy a finü de arcin más garc e
Nokár jól uranna lépsunk keverjébe
A szerencsétlen Nyúl ha kerülne egyibe
A türe, ingyviens, de ki ü sükette
A Nyúlnak a Nyomár borral Jenkette
A Varmegye vénje a Németh espanj
Hald meg hát hogy vette lóvá a Jelperes
A vadáfnak arcin ezek referálják
Az elvesett Nyúlar fokol Jevalják
Erre a Quadrának le esett az álla
Ily zigaszaloia de még is találta
Episzkopusnak ki a Nyúlnak párúlt
Mert valám belole éppen a tanult bál

Epiraphium

Igy vésh el a leg diágabb szines
O úsaró ide szines Minr ez a Nyúl
Mellyre egy Hár bódúlsába
Levén 8 fejü bús lápa. Illy fólkor nyúl
Edes Nyulam! hova leszél?
Nekem 2 húfas hán vettél. Ora Nagyos
Tám eddig valaki megett
A Szarvorongra Gombnak vett; O be hagyos
Bizony úgy is meg ennének
Jair Jese Abimélek. Bizonyságom
Dü nélkül mert le ü volom
Se reggel bé ü gombolom. A szidagom
Mivel richtig ollyan vótral
Még völünk el ü pakolról. Mint Sajáron
Melly orrann Nyujtozova legel
Jevály kajnalba és reggel. a mint láron
Gondos fodrál nagyan völunk
Ezen feléled jól fóllunk. O 40 pénz
Mert vettél Szrapenzronos
Szalmádból s finálunk fonos. Odnaga ü
Jobb lesz volna első béleg
Mert Szalmádról fejünk éled. O 40 pé
De abban Popapnak való
Mogyoró s borsó Nyongaló. Odnaga ü
Urasó példánonn szanáj
Tsepü madagóla Lupuj. elrelogjon

Hogy reád is mint Gardának
Állad és mint a Gvadrának, fel ne kopjon
Uram! már most apage.
Lád nelly szakáll nádrag e szajnár ö ä'
Szánny ad forsás az embernek
Ki így hitt egy pál lenderek, te rá körön
O HO pinn! O dugju ri! echo Oda a Schén.

Büsüzik a gyomrodon vadáss Gardától.

Köszönöm hogy szám mint Argus rigáját
Fődumonra állvánn mellettem pipáját
Így nakogom kosztad őrzőnkön áldáson
Hald ő kérlek kald ő végső kívánáson
Szép sipos képedtől soha se ess annyra
Így is szám elég egy se menj narsóbb kartyra
Szőpikkából kázad uttzánn nelly darabos
Legyen s musikáljon ad kominem Bagos
A kol szakadjanak szánoalan szonások
Nellyekre jószanak inni a rossások
Szaka barka nyúkid t el ne pörjenek
Szivánom szrásáid pándurok legyenek.
Mint a beszaádba folyon lépes, mered
Ichnográphiadra a nellyekbe rézad
Hálodér gardag bér adjanak szalápid
Hogy S kazánadra kinyerjék vadápid

Büsüzik Pirosott szalvi János Úrtól.

Egy fővésznek a szalamiának
Hald végső szavait a bokrok szinának
Harangjáa szilaki szád félre ne üsse
Veled Pető nyúkjai alvasainn süsse
Belőled ne legyen ignis glaciális
Hanem szerméseti maradj és focalis
Ha a szabann valól fogyasztás lenni
Szép légy kajdonn fővel egybe gyelenni
S a kalendariszra Dubranovszkis süsd fel
Erre t fejeden a szap helyett üsd fel
Hij se veres szenger borsásd ezt bélével
Úgy is Anyaszás vagy se a képével
Sir szapások közül se is rubens unda
Szerüld el ti képser szerve lenne, unda
Sok kívánásomnak szaker a summája
Nőjjön meg kis fejed peripheriája
Bár drága idő van annyi legyen szalmád
Erről nőtt fejedbe hogy ne menjen szalmád

Büsüzik Nigrényi Szerentzről

O be borúlt egek! ámbár van nagy szeme
Még is gyúlósom e büsúlt szekere
Süsd fel valakáia ezt a kedős mire
Szeremett az Is. a Jalu végire
Szapj fel a Jalubá jobb lepp O magyarnak.
* Mert a szakasok nosz sok újj magyar szavaknak.
+ Akor kezdő gyenka szakasok.

A Párnegyes sohse légy ne cserenéljen
Hogy minden kan cigány tőkéről gyáljon
Paparnáros pere Anglia radiagod
Legyen nikor kopon lompos néred ragod
A Sárod előtt a Dam és a Stolló
Ládron nikor úgrik alattad a vak ló
Jöjjön Moreából ajándékba medve
Tökőgésiől edd meg a nia kullas rédve
Lévén pudéidal a hidegenn háló
Legyen melegiőd s ölzalmad a Stáló

Búsúrik Csokonyai de Vaden Mihály úrról

Csokonyai Mihály immár kosnád vérek
Hat finger órrodról ha kosnád férek
Ha öreg lép rudom ennek kufnár vered
Lábad száraba majd nikor fáll az éped
Mert korgadt Stanyodas köpüfláha vered
S újra ifjúságod ekképp visza nyered
Dobos ciffal csúffá red az Elefántot
Szanka helyr üres az orodba fanyt
Jlvánom t ne jány joha is H ler lab
Hanem órod legyen veréd iszáj
Ha valaha orod Asylumma lenne
S valami rosh ember az úron fvenne
Egyébb bünedet ne vedd a Bíráktól
Hanem t különbözz ennyibe Herryáktól
Hog a cofrumodból sugárra eg Klafferrá
Vágjanak el benne latin fkémedel mennyis

Ne félj sakom vánnak még így annyi maradd
Hog alólad ki n lásnik az agyaradd
Es Rehetti dipére Násórak Amphoknak
S Jemni kisja n lepk öseid sorolnak.

Búsúrik Jusska Pál Madámjáról

Jusska Pál! Jusska Pál! kellemes alak
Tegéd urolyáca g n csókolgatak
Pipere, órradra illen volna csókom
Szegfü helyr az onod alá a csimbókom
Mint a sujin dáma rovább is légy fünge
Mint a csepüből jous porárom az ünge
Ha magadnak n lepk másról kéj jőlörör
Ne is elől hanem hátul is kötsd törör
Hog ne fújjon alágd az épali fellő
S valamikép be ne fagyon a pesellő
Ha a kalon X ker tyamy fővel körel jársz
Es elvárom fujjal bors lucsúl kéw vársz
Vegyen el egy fenya bőrös Szaidanagyát
S üssön perseres a bőrödre Jusska Pál
A Lakadalom a magad füvél Brúgós
S élyen kölig ebed illyen egy pár Bigós

Búsúrik Dobos József úrról

Dobos József! Gyakran török musikajon
Hiód el S fenyérnéd velem el n ájon
Leg elősző is a gyakadna forúlok
Jusakodván rajta kokpan végig nyúlok
S így mondom áldjon Golya orod ala
Ha már hújom göled a halvaly felfalá

A te Nyakavalód fán élből veljen ki
Mellyet a Gyólcsos tón Orvodom méjen ki
Lép ki többi közül a Nyakadnál fogva
Mint bányád melly kihok kör jár tanorogva
Elveskedjen Nyakad tinainablo claro
Ne bánesonn mint bánrott már az ingonjáró
A tálból mindenkor elgázd a nyakát
Utad ég a kurva fán tsinnay Bakát
Míg e földönn lépsz gunár nyakkal ado
Vigyázz ra Orrod kúy Colorado
Bursúnik végre Alföldi Magyar Józsi kúvá

Magyar Józsi tehervér Arryadia Pánnak
Saját állom hogy veled politice bánnak
Mire ő fokról a Hierarchiához
jobban fogja fogad Hyerarchiához
Vesd le kár magadról az a zeverendá
Ji végy tsonros vállodia egy gőrsőr gerendá
Takarja tefeded kiforditott bunda
Lengetődjon alá talpas Juneguinda
Jövel az ejer kúse bográsba főzének
Mezéren környől körül gelyének,
A bojtarsagból légy kamar kámadova
"Borról nőre rályoggal gaidárer tedd kóva
Tserös komondorok legyenek inaid
mellerred ji veled egy tálból tejen kajok
Tiptreder dohánnyal gröbrör pipádat
Tüzegedbe piseld egy mint bukrétadat
Ha kalásken múlsz ki az ar üzmet aggyon
Vrsonn áffanak el! Bús sum ezvig vagyon.

1799 benn Julius 17 dikénn

M: Báró Vay Imre által
tett Agenschkedi Vitéz, és
Sók Uraknak jelentések
benn a Magyar Orszagi Ev.
Evangélikus Status által
béadott, de különösenn J:
Consiliarius Vay Jósef a
Tatari Superintendentiá
nak Districtualis Inspecto
ra által kidolgozot, s Felsé
ges Fejedelmünk eleibe ter-
jesztett Instántiának

Extractusa

Szerencsés Császári Királyi A-
postoli Felség!

Valamint nekünk nagy vigasztalásunk
hogy igaz üggyünkbenn Felségednek
igasság szerető szivébenn bizkamunk;
ugy

úgy dicsőségére válik Felségednek az midőn Megtartásra nékő jelein adna annak, hogy az igazságtalanság és Elnyomás akármelly környül állásban es- sene is meg, Felségednek ellenére van.

Ezen jelek közül reverzeres az hogy a sok békeségtőréseken és Országgyűléseit végezéseinn kundál, de a Papista Clerusnak ellenségey és mintegy fellyül múló karalma ábrol csak nem semmivé vevén Jussaink 1791ben a 26 ik Artic. vallásbeli cikkely alatt vissza adnak, még pedig Felségednek, mint akkor Koronás Örökös Herczeg parkaros körbenn vevése és a Papista világi Rendek sokkal nagyobb részbe ábrol; mineturánna arra, a Királyi Helytartó Tanácsnak 1792ben Sept: 25 Kénn 20798 szám alatt olly Resolutiót botsátván volna melly ábrol alattomos módonn Jussainkról megfosztvan, és a Credoádi Gyűlölség és vetekedés magvát ismét ültetette, mineturánna végre az ereiről való szabadulásban a mi követeink bényújtottak volna

volna: Felségednek a maga Királyi szavára nézve bizonyossá, hogy az a végzés minden tudta nélkül botsátatott.

A mint ti a Papista Papság a maga ellenállása és Processusaival ezen vallásbeli Törvény ellen végbe nem vihetven, azonnal ugyanott, egyenes karalmra és a tőrdolgokba való befolyása ábrol kívánta elérni. A szövetkezési fenyegetőző és sokszori kínzásban és másban sem vétkezünk semmiben reménységünk csak Felségedben. Úgy olyan Atyja Bátyjáról, a ki a mi Jóltevőnk és ugyan olyan Atyjáról a ki rendelésébe Megtartónk vala nevelkedvén és formálkodván, nem tehet Felséged róla, jobban, mint hogy sokszor szegény panaszkar, mellyet bőtsös Eleiknek kerelem, harsanos körpeverésével, és munkálásával felsegély; ha mindjárt a legfenyegetőzőbb körülmények és minden igazságnak erőssége a mi harsanos Ellenségeinkben elsötétedésnek és elvégzésre. És így meg nem engedheti Felséged kogy a mi Jussaink semmivé vétessenek sokszor bőtsös valasztott mondása szerint, Felséged együtt Elejétől fogva Károlyrul, hogy ti ha a kik és a vallás

vallás az egész világból kitöltőrre is, de az Uralkodóknál fürsegesenn meg tetlene maradni.

Illy reménység alatt még az elmúlt 7 esztendőkbenn benyújtottuk vólna Felséghednek panaszinkat; ha nép szerénn fujos gondjai és terhei a dühös háborúnak, mellyekkel Felséged mintegy el borítttatott; nép szerénn pedig az a gondolat, nemtartóztatott vólna hogy úgy Jobbágyai' egy harmad részének szenvedése Anyai szívet fájdalmra, és hogy ezülönbbenn is Felséged érünk kűségesen Jobbágyiért, mindenn meg tett a mit az idő és a környül állások engedtek.

De most már mireánk nézve birodalmatlanság; Felséged megesmérni Igazság szeretésének pedig nagy megtiszteltetésére vólna, ha mi tovább is halgatni és a mi szomorú állapotunkat elnézni akartunk Tanítóinknak szerént panaszolkodni, de ugyan egyszersmind kűlönni is még pedig tanúságtalan kűségünknek belső érzéséből arra

kegyes Királyi végzés, mellyet Felséged, nemkajtatván semmi hatalmas ellenségünk ellenállására kegyelmesenn kihirdetni szerént. Ide számláljuk azon végzés, melly által megnyugodtunk abban, hogy mireánk az Orsznek név nemnagyságára kövekezéi képpenn a Püspökökről a kik még most is arra sűködni szorosak, hogy minden Orszne ket kűrtsenek semmit sem kell félnünk

Tiszteljük ezen kegyelmes rendelésben azon fundamentumára mellyre előre jelezte hogy ti a vallás fenntartásra jutnak szem ád, a honnan egyenesenn következik hogy mi minden erőszakos megrántodástól menvek, Felségednek óhajtása alatt szendesenn élhetünk és a mi polgári kötelességeinket szendesenn végezhetjük: De hogy mi arra bátorságbann lehessünk nem mintsünk a kik különbbenn is a mi Oltalmunk tudományára szert tünk úgy is szeretjünk; hanem sokkal inkább az Ország belső békéjének különösen pedig a Papistra Papságnak tellene ezen Felséges szándékának kiadására mi.— Az utolsóbbnak különösenn, mert mi

mivel az a vallásbeli Törvényrek
ellene mondon, nem is tanija magá-
közelefrek az megarcsai, för min-
den orejér arra fordija hogy az
jemmivé tegye. Az ide mellékelt
példából lásni való, hogy az Egri
Püspör most is minden irásaiban
mellyeken az Ország akarmelly Sitő
fiskéken küld minker arok gyalá-
zatos szúf nevvel emlit. Ugyan
az tselekedik gyakran más Pü-
pörök is és fők Plebánusok. Mis
is lehet más várni az illyen Em-
berektől a kit a vallásbeli Szabad-
ság ellen ezen Ellenmondásokkor
ez mondanak: az a szabadságot
megengedi annyira ezzel mind min-
den bünt öszve véve megengedi.
Ezen Vallásbeli gyülölség már
most az oskolákban a gyerek if-
juság szivébe beplantálvan. Ez
példa enöl ide van mellékelve:
Hasson a közönséges oskolai ve-
tekedéstől ezek a felvételek által

marc-

narcsnak: Az Aug: és Helv: vallás
tevel eggy Erzsébeti Lutheránus
Reformátusa eggy bolond Lutheránus Lenebar-
na. És azon derék Ember a ki ezen
felvételeket adta, és ki is nyomtatta
ta Királyi Censor, a kinek a volna
a közleléssége hogy elrágodtakor min-
den vallásmorskolódás s annak ki-
nyomtatásáról, s illyen Ember is
gálja már a mi vallásról ne köny-
veinket is. Csalám maga elég annak
megmutatására, hogy mit várha-
runk most a Clérustól és annak fő-
verőitől és mint terrenkor ben-
nünket most is a kiállott vérirá
üldözésektől emlékezete. Az ata-
tar ja a rekenység nálok van, de ak
mikor ez elvesznik akor nem áll
az első. Meg újítjuk azért alá-
sos kérésünket, hogy a Püspölök
Esküvéjéből és a Circkely. Az Ere-
reket kivánsági törölleszen el, pely
lyet Felséged, mint Apostoli Ki-
rály meg is reked, mivel a nélkül

is

35

is ezen czikkely csak a XVI.dik Szá-
zadban 8dik Clemens Papa által
szerezve be, és ez magának a Papis-
ta vallásnak káros mivolta ez nem
másképpen hanem csak az előtta
kos czikkök által álkarna fel.

Lehetetlen az, hogy a vallásbeli
Törvény minden negativumokat ezere-
ket magába foglaljon. Mindjárt
az elején az 1791dik 2dik Articu-
lusnak nyilvánu és kifejezve mon-
dattik hogy a Bécsi és Linzi Bé-
kességi közöttek vetessenek fel a vallás
állapotja fundamentumos sinór-
mértékének, régulájának, valamint
azok magának a Törvénynek is
Talpkövei. azon módonn mint Né-
met Országbann a Westfália: Bé-
kességi vetti a vallás állapotja fun-
damentumát; ha azért olly ember je-
jön elő, a melly a vallásbeli Ar-
ticulus által el nem végezetheti
vagy kérdésegez: akkor akkor azon

Békesség

regulája szerént vetetődjön fel. De be-
kég nem ezt teszik, hanem az illyen esetek
mindenkor szabad szerrel szerént azonna
módon végezzenek, amint nékünk leg-
szerencsésebb. A leg főbb, vagy sok-
kom igen nehéz, ha nem egészszen le-
hetetlen Czikkbeli Meszer Emberé lenni.
Távol legyen tőlünk azt kívánni, hogy
valaki is azért hogy Evangelikus, Pol-
gárnak és Czikbe bevétessenek; de
kéjszeressen ezt azt szapasztalni hogy
valaki is azért nem lehet eggyik is, mint
Evangelikus. Nagy Istvan 10 esztend-
deig volt Méhános legény, Szerem.
Czikbeli Meszer Emberé, lehet, és
Méhár, sőkerszarvai kívánu sok hal-
logarás uranna azon sűrű alatt eli-
gazítaron, hogy úgy is igen sok a Mé-
hazos. Ezen ellenvetés könnyű vol-
nék elhárítani, ha eppen akkor ke-
Papitza legenye vetnek be Meszerek.
Továbbá ő lehet az ellenvetés, hogy nin-
csen neki elegendő ismerete. Négy eszten-
deig kúrázon tallaszarvon a dolgo
mélly kopasz idő alatt, igen is kop-

minden érzelébül kifogyon mivel egy
Mészárosnak sem engedtetnek meg,
hogy ennek a könyörgőnek csak ugy
mint legényének is, legkissebb kere-
sésre is, folgálatot adjon. De ha
az illyen Papistával lesz minden ne-
kérszegel azonnal gyünnek: a minek
egy lenzet Lápán egy Posztós Vég
prémben egy kalapos és kenyérsütő
polgárokat mikelyre a Papista a-
nya fen egy kárhoz térnek. Az 1715
ek. 7dik Articulusa szerént, és 1723
ek. 7dik és 1791 ek. 26dik Articu-
lusai szerént ezen nyomorgatásnak
minden módjait vegye vetkey Felséged a
maga Királyi hatalmával mikélyig
arra parancsolja, hogy kifogási nélkül
a kik alkalmasok lésznek Mészer Emberek
bévessen. A mi is egy illyen országbá
nellyben a szegalmasságnak virá-
ga még csak bimbójába van igen kap-
nak lenne.

A Földes Uri Jusnak arra sine a-
lan, hogy Jobbágyai árvainak gondjá-
ról

viseli elvetnie az Egri Püspök Harsány
ban Bor. Sod. varm. ghol Jobbágyának
D. Evang. árvái és erövel a Papistá
vallásban nevelnette fel. A legközelebb
vo rokoni kérnek vissza és ugyan e vé-
gez több ideig Záz F. Consilium para-
csolari eskeznek vissza adattatásokat e-
záig de kapon és elégtétel nélkül, és
csak annak megbizonyitásáig hogy ha
az Jelö fiúk parancsolari nélkül
kedvéről fok módokon elmellőzesnek
ha pedig ellenünk vagynak, a legke-
nyerebb ereklembe veghez vitetnek.
Ezen kanyarlása a Törvényrendeléseinek
megrontásának, elhalgatván a vele
egybe kötött igaztalanságot, a
leg rosszabb következésre huzza magá-
ra, és mi reménykedvén kéjnét fel-
ségedet hogy ezt tovább, a maga
rekurzusának felvatásáig megne
engedje.

A mi Hazánkat sorsosi a Papis-
ták által a velek közös Temetőtől
kivetkeztetnek, a melly egyenes olyan
gyalázatos, mint szörnyü szuksag,
mellyet

37

melly leginkább a fegény közzépen
teferini el. Ha vasáro Evang: Pa=
pisa Helységben megkatnak: nem
a temetőbe hanem kívül az árok
temetnek el. Nagy Kombarban
csak azer rekesztenek ki az Evan=
gelikusok a temető kertből, hog
a megsenesz föld Evangelikus
kalor által megneszentessen.
Sziget és Rétsai püspöki Helység
segekben Győr Vármegyében,
kenelenek az Evangelikusok a ma=
gok halorjaikat a pompéd tara=
ba által vinni, és ot a fabos ne=
zőnk temetni el. Nagy Hont Vár=
megyében Nyékenn nem akarna
a Plebánus a maga földes Urán
Bajor Láplón a temető kertbe
el temetni engedni, mellynek pedig
aron földes Ur kevessel az előn
maga ajandékozna a Helyes. Jol
több illyen sőrtenetec elhalgázo=
Herűnkél van ugyan egy Királyi
Rendelés még 1788 esp. 31 Jan 20 án
alan

alatt a melly minden effele feréseit
ket tiltja, de remenjük meg: azért
kérjük alázatosan ezen rendeléset
melly úgy is a Vallás szabadsága által
egéssen győzedelmesen megujittatik.
A vallásbeli Törvénynek 7ik Cik=
kelye bizonyossá téven minden a vi=
vallásunknak templomokkal Torny=
nal Harangokkal oskolákkal, Temet=
ökkel &c. való szabad gyakorlása
felől, és ezeknek minden meggyá=
lásáról tiltja: még is szamtalan ese
tek mutatnak előhozdani, mellyekből
ezek mussunkat való életünkben, gyer=
tesztünk. Teplicz falubann Ke=
pes vármegyében a Plebánus a
Bodorfi Evangi Predikátor, a ki
a Temető kertben kalozi Predi=
kátziot tartot a maga sóle kalya
tója felett Koronseges helyenn meg
támadta, sőt meg is sidta monstrom
sőt a mi több kövesteró vasárnap
a Katedrából kivetette ki kogyha
még egyszer eljő meglogattya.

38 A

1

A Habsdorfi Plebánus ugyan a-
zon Vármegyében Görgei Lapló
Földe, Ur elmenetelét, és ana
pokon harangozás negnemenyedre,
más szemeréről is az Evang: Pré-
dikátor penyegerészeivel elkergette.
Zemplén Varm: a Szarvasi Plebá-
nus a Sóluri Evang: Papot a sze-
meréről elkergette. — Akor fe-
lségek kik II-dik József Császár alatt
kívánva a karkeri próba tanítás-
Evangélikusokká lenek, most Papi-
tákká lenni kénszerítenek. Igy já-
tak Trencsén Varm: a Puchori völg
lakosi. Ezeket kajolam előpakosan
szerét Papistákká 1785-be Jósef
Császártól engedelmet nyerek hog
a Béri tanítás uram vallásokra
vippa térhessenek, hanem az evan
jött Királyi Parancsolat, fok fé-
le fínek és kifogások alatt elvé-
tetvén és már most kajdúk ál-
tal kénszerítenek ismét a Papistra
vallásra. — Ezen völgybeni a Ke-
bánusok káról kárra járnak for-
gat-

galmasokan megszámlálják és felírják
az Evangélikusokat; kivált az ifjakat
karonának gfogaiak és mindjárt kifa-
badnak ha Papistává lesznek. Más
helyeken egész közelségnek szavait a
Papistra földes Urak, vagy arotnak
Tiszteik az Evang: Jobbágyokat fok
tele fínek alatt Helyekből s Határ-
ból kiverni és vagy Papistákat sze-
ni helyekbe, vagy ha Papistává les-
nek vippa venni.

A Tornyok és Harangok Magyar
Országon jobbára a Helységek közön-
ségi költségekenn szinálnaknak ezek
az egész közönségnek tulajdonai, és
ugyan azen még az Ildözési idejen
is a Harangoknak az Evang: is sza-
bad venék, m vagy a Harangozás
gyakorlatát, vagy a harangok szeretet
reájok esen költségek megfizetik. E-
zen fundamentalis felvételek alá-
sára meg II-dik József Császár is a
maga Resolutiójába mellyen is a
Vallásbeli Törvény gerőjiben.
Most pedig már a harangokra nézve
magános Rendeletek által úgy ösz-
sze van keverve az állapot, hogy a Chris-

korá-

kodások eránt annyit a közelebbi
ek mellyek, miarra a Helységek
nyakába vetnek, olly reverenciát,
hogy Felséged Angyai gondoskodásá-
meghívnják, mellyből erre bizon,
solanságnak, vivodásoknak, és te-
fenntartásnak havária fabrikálá-
jon. Vas, Szepes* Sáros** Vár
megyékben sok Helységek harang
jaikról gyóntatnak, a nélkül hog
ezek gyülekezetre vonna. Vagynak
olyan Helységek a hol egy Helyes
Papissa plebánus, az egész Hely
ség Evangelica vallásonn van, mely
ik az eddig közös harangok a Papis
tza elkülönét csupa magának vitat
ják vissza rejtvén.

A 2dik Czikkelyben rendeli a
vallásbeli Törvény, hogy az Evangé
likusok a magok vallásán illendő dol
gokban függjenek a magok vallás
don elöljáróiktól: Törvény ellen-

* így Karas Lomnici Ruspdorf,
Müllenbachban 60 forintra kénszerítet
ték, az Evang: hogy hogy a harangnak
ezentúl kapuján vehessék. ** Csepla
és Rudvala.

van.

van kár, ha a Vármegyék vagy maga
a Királyi Helytartó Tanács is megen-
gedik, hogy az Apostoli Ekklésiának
Ekklésiától elszakadjanak a nélkül hog
azoknak elöljáróik ghalgassanának,
a mint ezt Baranya Vármegyében
szeretnék; midőnn a Püspökök ma-
goknak tulajdonitják azt a Just, hogy
az Evang: Predikátoroknak, a popu-
láris conscriptiot parantsolják, vagy
azt Papissa papiok által irnéjt veg
be, mellyet utolsó ezerbe el nemlapjak
az Evang: sőnáz a mennyire csak le-
het, kitsábiteni, a Papistákat pedig ré-
vetni ragyogtani, hogy egy az Orszag
előtt a mennyire csak lehet negatióse-
lenitsék. midőnn a Plebánusok ám-
vádolják egy részt mind Királyt az E-
vang: papságra bünöseik fabrik
mint történt Szepes Vármegyében,
Nevalóban a hol is a Plebá-
nus egy rekámy papságra azon
kürgés 40 for: hogy azoknak gyer
mekeit a Templom falában kövel
hajigálnak: midőnn a Temetőnsegen
Fekő fiéket, az Evang: Papotak és

40 Püs-

Püspötöket is minden esetély állapotban lemorstolni képek, mint Sárvár Vármegyében Generalis Gyülés alkalmatosságával arra végezek, hogy arokat méltán illető Reverendus és Reverendissimus titulus kiröröltessék.

Ugyan ezen Törvény rendel szabad fundusokat Templomoknak Papoknak és Oskoláknak: és még is sok helyen az Evang: Keresztyéneknek fizetni ezen fundusokról. Már 1647be a 8dik Articulusba gesztessék a Törvény arra illyen fundusoknak szabados oblására mellyek mind a vallásbeli ujjabb Törvény mind Felségedd a Nagy Károlyi Gáspos Barátnak Resolutiójába helybe hagy: Könyörgünk azért szép kéréssel mélyen alázatos Felségedd a Törvény bévülről Erdőlésében egy kötelességes elmerő paranesolatot adni. Mert a Nagyuraknak majd minden részébe eben tekintetben törvény ellen nyomattatnak: Tolnában Rétsárdon, Veszprémbe, Kovácsiba Abrányon, Borsos Györön Gyimóron, Győr vármegyébe, Szerecsenben, a Pápai Uradalomba, Verőrében, ezen fundusokról a fizetésben levők még gedéstöket is vészik. Szepes vármegyébe Dagendrüffelbe és Hronpacken, Veszprém Károlyban még a Tehenekről és malmokról is kell fizetni az Evang: Papnak. Hörmöczön, Sopronban Kőszegen, Győrben, Komáromban Tatyo lépésen Liberk Károlyban és Nagy Váron /: Somogyba :/ minden fizet az Evang: Pap vagyon.

Az 1608ba törött Bécsi Békességnek 20dik Articulusa, és 1647nek 17dik és 19dik Articulusa, és 1649. 12dik Articulusa arra rendeli, hogy a vallásbéliek lerő Inquisitiók minden 2 vallásokból valaphon egyenlő számú személyek által vitessenek végbe. 1741be történt csak a Papista Diaetában, hogy Elöljáróssal kezdő rendelni. Ugy de ezen most több vármegyékbe is próbálják. Igaz ugyan hogy tekintetes Felségedd egy Gömör Vármegyének külön paranesolatja által bennünket eben tekintetről gyakadásban; de mivel ez több vármegyékbe is gesztett és a nagy egy Evang: Uraságoktól tett Panaszokra is kinevezteti: azért bizo-

20=

rodalmasan esedenünk Felségedtek hogy
ezen Parancsolatnak érzelmén az egéß
Országban közönségesen kihirdetnen
di méltóztassék

Sáros Vármegyébe Felső Volyán
és Somosonn az Evang: Parasok a
Papistra Templom épitésénn a magok
földey, Jobbai által dolgozni kénßerü
tettek még pedig az utolsóbb helyen
verésekkel és kikányozás seregeséjé-
vel. A vallásbeli Törvény felhatalma
bennünket, minden illyen esetekről az
enől ezen panaßtol a lecz a szenvedés,
hogy arok a Parasok annyival leve-
sebben dolgozzak az ő szinálásoc.
Egy semmire való szenvedés, mert az ü-
tat szinálásra arra sincsügy el tel-
len vegézni melly különben is, a
Templom épitéßével semmi módon
egyébe nem zavarhatnak

A Gyöngyösi Circulusbeli
Törvénynek felhatalmazása az Evangelikusok
sokat minden olyas ceremóniák alól
mellyek az ő vallások tudományával
ellenkeznek, és az olyan Circumcisiokban is, mellyek illy formán rendelnének
elővi. Szivünknek belső érzéséből
köszönjük Felségedtek azon paranscso-
latja, mellyal ezen pontnak meg
változását settnen kihirdetteni: de fáj
dalommal kell emlékezünk hogy ezt
a parancsát meg. Sáros Vármegyébe
Ujj falunn az Urasság Tiszteji arra
kénßerítik a Jobbágyokat hogy Papis-
ta módonn küszönjenek. Szepes vár
megyébenn Késidelbe közöltetnek
az Evang: Papot a Papistra Templom
ba az oltárnál a Mária képe előtt
esküdni ugyan Szepes Vármegyébe
Szepsin és Dedesenn tanosnak az
Evang: a Papistra Templom elmen-
lési ünnepekre adó adni. Sok helye-
kenn kénßeritnek Sélhő eleibe
harangozni; Zólyom Vármegyébe
Poyritonn erővel hajtják a Bányás-
Tiszt az Evangelikusokat az Urnapi
Processiora. Több Vármegyékbe még
a Rabok is Papistra gyuadság mon-
dására kénßerittetnek, sőt a kerest
előtt való lerérdepeléßre is. A Gyö
ri Circumcisiokat egy Evangelikus
sem vesz be; sok városokbann az

Evan-

Evangelikusok' Erkebeli Superintendensse való lesse, minden módonn gátadalyozzanak, sőt városokba a Bírság pönetis ha az Evangelikusoknak veszedelmes is még is Felséged rendelése ellen, nem az Evangelikus, hanem a Papistica Templom számára adatnak.

A vallásbeli Törvény Cikkelyegedi t magunknak legyenek könyvvizsgálóink, kiknek vígyázások alatt nem is Symbolikus, hanem más vallásbeli illető Theologiai könyveinket is kinyomtathassuk. Ezt is annál szükségesnek találjuk, hogy arokba semmi sem jön elő, a mi a Papistica vallásra sértene. Ezen rendelés nem tsak ellenzésünket, de sőt inkább a Consiliumnak egészlen ellenkező parancsolatja jön 1796be Julius 17diken, t. i. semmi könyvnyomtatás be ne bocsátodjon még is Imadságos és énekes könyvekis kinyomtatni különös engedelme nélkül a királyi Cenzoroknak. Ha ezen rendelés oda szóllot, hogy e szerint a mi Cenzoraink a Papistáknak alá legyenek vetve: úgy már ez a törvény

vénynek egészlen ellenére van. A Papistica Censornak így mindeggy akár engedtessék az Evangelikus akár nem; arénemindegy ő neki ja akarja. Az a kifogásai mellyel élnek, t. i. a vallásbeli Írások Politicai foglalatjának is lehetnek fundamentom nélkül való, mert azóll felel és jót áll az Evang: Censor; és ezen kifogás szerént különbséget tselle vala tenni a Consilium nak azok közt a könyvek közt mellyek csupa vallásbeli tudománnyi foglalatmagokba, és azok közt mellyek a mellett Politicairól is szólnak. Ezen parancsolat még a Symbolikus könyveket sem veszi ki, a mellyek különben azon kopott idő alatt úgy mint 1529ről 1800ig sok féle képpen vizsgáltatvan és mind a Bécsi mind a Linczi Béketeglőtsetben alyasabb és szigorúbb módonn bé vétetvén, következésképpen semmi új vizsgállásnak alája nem esnek. Ki az ezt hiszi hogy a mi Symbolikus könyveinket ő kell Cenzurálni vagy vizsgálni, az azt állitja minekünk a mi

egész

egész vallásbeli fenn állásunkat és
Anya szent Egyházunk leirás terjedés-
e lehető kozni. Hogy jó gar legjobb
kiadásaibann Symb: könyveinknek sem-
mi hozzá adások vagy változtatások-
tól ő lehetsenek, angol jót áll ele-
gendő képp a magunk fenntartásá-
ról való gondoskodásunk; ő hiszem
ez a felséggel az, mellyel a Chorus
ba bévétetünk és ez az a körül, a
melly el az egész Europai Evangelica
Vallás mind tagjai őszve kötettünk.
A könyv irogalási Tanítványnak
az a czélja, t minden bonyolodásokra-
tájok, megkeserítések, és sérelmek
a vallás különböző fajzatai közöt-
elhárítassanak. Ez ellene hár
a Papisza részről is gyakran. —
Legkegyelmesebb Urunk! már is
végbevitettenek a mi panaszaink; el-
hallgattann az, hogy milyen más sé-
relmek pároltatnak be, és hogy ipar,
kodnak minket gyanúsokká tenni
kivetlen czélokat ránk kötni, és
fangdhatatlanul minket vesedelme
lehet kitalálni: Úgy is jól tud-
ja Felséged ellenünk van bajunk, és
és milyen erkölcsök allanak azok fán-
ra képen: csak egy pár kárunk történetet
akarunk előhozni a Rév és az Ujj
za nevére: Tavaly Sz. Mihály vármegye
ben az oda való kápolán köszönetes
Urunk az ide mellékelt predikáció
ot mondotta s. rinus ide téve; Brez-
ró Dámján Professor tudtik egy
Páriára az ide mellékelt versetes
ofrotta ki tanitványi közön s. rinus
A Pesti Universitásról predikálló
Paser Alexiovics gyakran rivál ő
mostok bennünket a maga prediká-
ciójában és gyakran vettik rek
illyen kifelyezésekkel élni: Egy E-
vangelikus se lehet Emberséges
Ember. Pellikán József Dopsai ple-
bánus n. ő mi ellenünk tugolódik
kanem még Felségedet ellen is bará-
kozik röpirat hallatni hogy minket
oltalma alá vett. Az Ur napi
predikáczióik sele vannak a mi mos-
kodásunkal, Nemelly plebanu-
sok még azt is megirigyelt hallgató-
ikat, hogy Evangelikusoktól alamis-
nát se vegyenek el jó Szenczi re-
vü Derczenczei plebánus. Hagyom
Irlo

világos ennek a következése: a gyülölség, a Nemhivel az üldözés kívánása naponként növekedik, és örvendve nézi fölfor hogy a régi vallásbeli vezérei, ből egyenes kajába kapon. Felsége rendje, hogy ez minda Papisea vallás rak, minda Országnakkáros; és hiszik hogy bókesség eléje pedig olly orvoslo erközökkor nyúl, mellyek megyárolják, hogy ezen ország lakosai ilyen formán, illyen kétségeskedés ne paggarasanak fellyel

A 6dik Czikkelye vallásbeli törvényünknek azt régi czélul hogy az Evangelikusok a Papista Templomok ra s plebániákra semmit se tartozzanak fizeni, ha is önként azt nem akarják. Ezen Instba még Felséged idővel Ország atyai kikarattatunk még is sok király és Mező városokba a plebánusok és Templom szolgái fizetéseket az egész község Contingából fizettetik, holott az Evangelikusok benne lévő részek mint sulajdonok a Papista Oktalan terhedezésére

s vólt

s-vóle Urunk IIdik Leopold 1792dik Januar: 20dikán 1387dik szám alatt lött Parancsolatjában ezen fundamentumot az egésre nézve, megesmérni es egy környülállásos rendszerént kívánta magának a felől mint légyen az Evangelikusok részéről papra a Papistákhoz mennyis fizetés rendelés mi az adójok &c. 7 esztendőtől fogva határozatlan ez a munka, ámbár mi azt minden módon sürgettük. Az 1647 esz. 11dik artikulusa nyilvánvalóvá teszi a Papistákat semmis se fizetnek az Evangelicus Papoknak, egy az Evang: se fizettetnek semmit a plebánusoktól Ezt gyökerint az 1791dik beli Vallás Törvény; és magának ezeket s: jó pár Törvényünk: úgy intézkedtek el ezen ide mellékelt parancsolat szerént, hogy ő azon mértékben szerént, a mint az adót fizetik az Evang: és Papistak közöttt a közönség és jövedelmek elosztják. De közönségesen és igen sok helyeken a törvényünk ezen a Városok kerekedtül sok helyeken sokkal többen költenek el a Papistra

pistra Templomra, mint a mennyi
ar oda való Papistaság egész adó-
ja reá esik; úgy jó a

Papistra lakosok fizessenek a vá-ros adójakor	A Papistra Templomra pedig költsenek
Ezeren Forintonként	
F. Xr.	F. Xr.
Selyegen 337 + 7	- 4823 + 33
Bakabányán 616 + 40	- 795 + ---
Késmárkon 973 + 43	- 2786 + 84.
Liberbányán 111 + 49	- 376 + 33

Ezeren ezer városokba a Papistra lakosok 1-től 7-ig semmit se fizessenek a város szükségeire kivéve még az Országlásokról arra adatott pénzek is nagyobb része elvész, mivel ar a Papistra Templomra fordittatik. Mind azon állarájok mellyek ezen rendtartásbéli ellenünk elkövetnak csak sophismák mellyekre mi egyenlőképpen de világos tekintetünk ellen, fenti a ki igazában tekintsük akar helyben

helyben nem kaggyhatjuk, jó hogy az a legtöbb Istenségnek tiszteletére van; mennyi is szükségünk arra arról Felséges végre fordítani; azomba a legigazabb Istenről egyik igazságtalan akkval birom nem kedvetlenkedhetünk. Továbbá hogy mi az egyedül boldoggá tekerő Anyaszentegyházról való elpalástunkat mélyen lanolkáztunk magunkat a Papistra város Cassájakor; mennyi egyenlő eddig az ideig dogmatice megnem határoztatott melyikünk szükség el a két igaz tudományról, azomba mi a mi vallásbéli tudományunkat bévétettünk törvényesen. Azután; hogy az Országgal és az Anyaszentegyházzal fundálója Christusnak tsupán a Papistra Templomnak nem fundatiolag; holott azon tekintetbéli fundamentomos állarájok, mellyekre azon király a maga dézsmájába feltétetett vala nem a Papistra Anyaszentegyházra, úgy a mienkre is rá illenek végre hogy a Patronusi jus elle-

ne

ne vólna a ni kívánságunknak; hol-
lott nem is lehet arra pártfogói Ju-
rnak nevezni, a melly idegen adó pén-
zzel, mind az adózókat, mind a lőtő
ségnek, mind az arra való bánóknak aka-
ratjok ellen szabadon parancsolhas-
Debrecenbe, a hol mind a Papistá,
mind a Reformatum Templom és Is-
kola hivatalosai fizetésekre a vá-
ros Cassájából vesik a pénzt:

fizetnek a lőtő város: fordítanak temp-
Cassájából plomra és oskolára
a Papisták 1165 ft 55 kr: a Papistának 705 ft 42 kr
az Evang: 5202 ft 41. az Evang: 906 ft —

Tőrök S: Miklóson van Papista Fa-
milia 370. Evangelica pedig 670. Az
Evang: adója többet tesz ezen or-
minál a Papistáké, még is a Papista
Templom számára éppen annyit vesznek
ki a Cassából mint az Evangelicusoké
ra. — Ezen egyenetlen méltatlan
élnek a Papisták más terhek elosz-
tásában is sőt még megnehezítik
így az említett Tőrök S: Miklóson
a múlt Laborról fogva az Evan-
gelicusok körül $\frac{12}{5}$ részét a Papis-
tak

tak közül pig $\frac{1}{5}$ részét Rekrutáltak.
Leg legyelmesebb Urunk! mi elégté-
tételnek tanjuk ezen igazságtalan nyo-
masztásunkat jelenteni, a végre hog
hogy e felől törvénnyel megegyező
jegyzőkönyv varjunk.

A vallásbeli törvénynek ezen szik-
kelyére nézve van még egynehány pa-
naszunk, mellyeket meg kell jelentenünk.
De nem csuda, mert a Papista Pap-
ságnak ellenünk való gyülölségében ki-
vül meg az ő gazdag jövedelmeknek
egyy kis része is oszve van ezen do-
loggal burkozva.

Az Országnak sok helyein az adó-
zó részét részt pénzen kénszerítenek
részt szénen, pedig vannak arra, hogy Con-
tractus által a Plebanusoknak ne
mellyek adózásokat s szolgálatokat ne
gyenek több féle fenek majd szeráty,
majd tized, majd robotban, pedig
éppen ezen czikkely szava s fundamen-
toma szerint, minden illyen contrac-
tusok semmivé tétetnek. Szepes vár
megyében Marcziusban csak két
Papista adózó, Familia van a ki-
ket, tizedszegesen vinek be és az
bár csak egyy szeráty óránál is vá-

47 Gaor-

Georgenbergről, még is Plebánus re=
vet oda és annak fundusokat adnak,
mellyekből esmerőnként 450 forint
árendát vesznek be, azon kívül kap 12
köbér pénzt 12 mérő árpát 12 kö=
ből labot 2 köből borsót venni; meg
ezenkívül egy kári pántos földet, ré=
tet és kertet. Ez mindaz, Evangeli=
kus Lelkészség adja a Plebánusnak, a
ki azért más praestatiókat venni hanem
ama egyházi, hogy az ő Juffai és min=
kállodó társalma felekezetűeknek a min
togy ő nekik is ezen határtegen egy ol=
lyan Processusba keveredni, melly igen
nagy költséggel esmerős kig folytatni
ratik. A vallásbeli Törvényről fog=
va mindenfelől jönek elő a Plebánu=
sok a nagyok praecedensjeikkel, mu=
tatni hogy ezen ő kérelmek majd eggy Papi
Commissio által fog vizsgáltatni,
és mint bizonyosra előre úgy pánol
nak ennek fegyző erőltetésére. A
Fejedelemre s az Országra nézve eg
tanító megvizsgállás lenne az, ha
mind

ezen ő kívánságaik arokkal a Fa=
piókkal, mellyekben II=dik Józsefi
Csapár alatt jövedelmekből venni
tartozzak öszve kapcsolnának:
Majd ebből éhre lehetne venni mély
lyen Lelkiesmérete ripantságával
parvitas Conscientiá a mellyel külön=
benn Magyar Országom minden es=
küvés nélkül törvényes próbát tesz
mondorrák be a nagyok jövedelmek
Tejd hajráfával kérjük Felségedet
méltóztassék ezen Papiszta Papság
ellenünk való kérelmeit s kereseit
Papi Commissiók vizsgállása
kanem a rendes törvény útjára i=
gazítani.

Sok Plebánusok kapnaira for=
dítják a különböző vallásbeli
káraffági esküdtszéken úgy hogy
más képpen öszve tudják kenegetni
az Evang: ref: atyafiakat vagy polgá=
tot igen. Keresztelés, áldás, és
temetéskor for a kántornál is
ahol különböző vallású kántorok

vagy rat

48

vagyunk szabadságos vennek nagyob-
rak külömbb-bb féle sinek alatt a ki
siratásra, de ő is kis siratásra, ha
nem az ilyen körelefjégek végbe vi-
selésre a mi Papjainkat öpve jönek
arohnak fenyegetésére és károntatá-
ra is. Sokan arra alkalmatosságra
is kapnáját, ha egyy papra Per-
sjóba Papistra latos uram Evangeli-
kus jön, ahol is mindjárt az Evange-
likusról arra adóra kérik melyet a
Papistra fizessen. A Tanya vanyol-
banu ghivanják arra adóhar melly-
ket a vallásbeli Törvény előn kívul
ire rák, gyermyátar a Processiókra
amaz ezer zenekes Sz. Flórián ná-
nára, munkár a Templomokra v a Fe-
bánus földjeire st. Ha Felsegedő
n nékorrait egyy erős parancso-
latra minden Jurisdictiókra és a Pap
ságra borsárani, mellynek erejével
az Evangelikusoknak minden adójot
a Papistra Papságnak gitsaffon:
egy az ilyen szorolásol pár fele
kepp

kép is elől kerdemek külömbb-bb fele
formák alatt gujtsanak és minda-
kább egyyőkerenek; az Jelöpéket pa-
rapokkal és Processiokkal gyenkel-
nemek; a fegény adóra elgyengül.

A 7dik Czikkely eggy olyan pa-
rancsra veres bennünket melly a maga
nemébe borzasztó. A Hunsdorfi Fe-
bánus Szepes Vármegyében kér Ap-
pony vers Papistáva olly mérdon mel-
nek csak lehetőségére is örökre el tel-
tene távozzani a Papistra tanyaki egy
karnak. Eggyik körülök több mint egy
eprendős, Semes Apponyság vala
a ki is egész élerébe Evangelika vala
és annál jobban zugaskodoz akkor,
mennél jobban hajtorrak rajta az
Papistra anaki t válasszja gval-
lájár, minden erejéről gtoltsa se-
kedr a maga bereg ágyába. Az e
vangelika Szolgáló és Semes
Apponyok a kik minden ég körülörre,
voltak ki hajtassak éjjsag kiva
násból be kulcsoltak a fobába a
Semes Apponyhár lánya hogy kü-
lök

kődik a kaldolló a Pappal hogy olyan
marra magát az ofnyának fájába va-
ló vételéről. Egy óra multva ezen
kaer uránn ghal az Asszony és pon-
pásann mint Papistra úgy tekint-
erik el. A másik Asszony Papistál
nál lakor, egyszer jonó nyavalyába
esik és a paroxismus idején Papis-
ra módonn gyyonarja a Plebánus.
midőnn eljére jön Evang: Predi-
kátor kívánn, és midőnn hallotta,
hogy már annak jönni n szabad nem
már a Papistra gyyonarra: olyan
dühösségbe esett hogy az jemini
módonn g n pünyerhetett, mig ha-
rod napra kiadta a lelkét. Kéte
ghatározni, micsoda indító okai
lehetnek az illyen szeleteretnek,
na és a nem, hogy ez által magokat
a kazalmasabb és főbb papiság-
nak ajánlják és ezen az módonn a ma-
gok előmozdításokra munkálják.

A 8dik Czikkelye a vallásről:
ennek az rendelt mind az alsóbb
mind a felsőbb Tisztességekre minden

vallás

vallásbeli különbbség nélkül a kit
arra alkalmasoknak felkeresnek. Ki
hinné hogy eppen ez a kifejezés,
vallásbeli különbbség nélkül eppen
azt a kifogást tegi mellyel a hivata-
lokról elzáratunk; és még is való-
sággal így van. Ezen kifejezés az-
za szavaztak el hogy papnak egy
Papistra is magát valamelly hiva-
talra jelenti, ezt már az Evangelikus
elmaradhat. Napoléon kissebb a kü-
lönbség a hivatalokban a mi vallá-
sunkbelieknek a javunk, akarmelly
fiúk akar csak lehet, a mieink abból
kizáratnanak, azon Evangelikusok-
nak kik hivatalokban vagynak, mi-
den lehető akadályokat vetnek uta-
ban, alattomos vádolásokat, áska-
lódásokkal élnek, csak hogy megbu-
kathassák. Úgy tettek minden es
egy igen kedves felvett planumo-
volna a kazalmasabb és minden
felé a maga befolyásán gyarló Pá-
pista Papságnak, mellyet annyi-
val inkább kívánt elérni, mivel no-
az Evelő Sékek vallásbeli kérdések
elen-

elinvéréével gyaggyrak verkelvevve
nelly ölelo a Papistra világi Rend
annyival jobban elömordúr nevvel
inkább veheti egy oprozás nélkül a kas=
nor és a hivatalokból járó jövedel=
mec. Mivel Magyar országon a gra=
dus promotionis sepik sinór mér=
vélnek: minden módonn iparkodnak
azonn, hogy akarmelly vselety hivatal=
bann is, a mi első lépésünker grade=
rérsét. A Papistra Tiprek előkezdik
a magok fijaikat, unokáikat annyok=
fiait még igen gyenge korokbo, a Pá=
pistra Papság pedig a maga oltal
ma alá veréjét, mint Praelicanto=
kat Auscultánsokat, Cancellis=
tákat &c. Az Evangelikus ellen, la
minden ezen fokoknak öpvejövve
vele el nem vapirja is öket sok tipoga=
sok valábraval. A közelebbi vi=
lágos. azon pánosi Tiprekből álló
Magyar Udvari Cancelláriánál, a
Helytartó Tanácsról egy pár ki=
vévén semmi Evangélikus pnes: a
Kamara hivatalbo igen kevés, még
a vár=

vármegyék Tiprességeibe is csak a
hol annyi az Evangelikusokat a szám
hogy tekeresler öket kirekeszteni. Az
Usmaradás: Insercio: mellyet a
Fo" Ispányok vesnek, és a városok=
hoz Tipriselt ujjirás vegez kül=
deni sokon szaranvolarol: Nom"
marium Restauracionis: most i
azon sietségre foglalják magok=
ba, hogy a hivatalok sajátosságát
vagy oprogadását az egyy igaz tu=
domány" Papistra vallás" kara
nélkül vigyék végbez. Nemelly
Helyekenn az a nálunk igen káros
Mária Theresiai rendelések pub=
licálvanak, a Ck: Nemedi város
magistratusához az a szaranvsok=
kal nem fogya Fundationalis la"
ja Tipriseghez csupa Papistakat
nevezenek ki, Katolikus pedig
egy Evang: sem vétetik be a Ma=
gistratusba, még Eperjesenn se
roha ott az Evang: sokkal szamo=
sabbak és tekintetesebbek is, mint
a Papistak, egy Papának kopcseg
Sopronn, Debreczenn és Dunaynan
Hers=

Rétsikemesen a' hol 1672 től fogva
birony os proportioju számmal vóltak
a' hivatalok az Evangli a' vallásbeli tör-
vény idejétől fogva, n csak hogy ezen
proportioju hivatalokat el vesztjük azen
fundamentom nélkül való li fogás, bi-
zo ne alatt, hanem csak nem minden hiva-
talokat egy-aránylag. Mi nem kérjük annak
más országát, hogy ebben a tekintetben
a' törvény kirekesztő igyekezetét ellenezzük ha
csak Felséged az Evangelicusok hivatalok-
ba való bevételekre, olyan proportio
ra hóremlékezésel nem vesz, hogy vagy
a' népességnek száma, vagy pedig az adónak
mennyisége legyen a' Városokban és fa-
lukban a' sinor mértékel. Felséged meg van
győződve de tettetni is meg vallani hogy
mi nálunk nincs sükre az értelmes
tagokat. Sárol legyen hogy mi azt kíván-
juk hogy mi hóreállunk Papistáéra csak
akárt emlitessen valaki, mert Evangeli-
cus: de igen kérjük hogy a legderekabb em-
berünk is csak akárt papistával férje
mert Evangelicus. Ha meg gondoljuk,
hogy mi, a Statussal minden terhei
arral a' mértékkel és arral a' hűséggel
hordozzuk, mint a' mi Papista polgár
társaink: úgy kívánjuk hogy van jussunk a'
Status hivatalaira is, azonló mértékbe
számoztatnunk.

A Vallás törvénye 9. czikkely ellen
bátorlodnak több Cleta mások az Evange-
licusokat a' pör csatára és a' kenetekre
elhúzetni: a'minek történt légyen Vármegyé-
ben ellenbenbenn a' Directorokba; úgy kívánjuk
Ilunsdorfon, Villán és Kis Zsidó Vallásúl ha-
rassági ösvegyházakban. De nem is lehetett
különben; sohra senki a' Papistára nézvéről meg ne
büntettetik arért ha a' törvény ellen vét; sőt
ellenbe birony os a' felől hogy ez által a' ha-
talmas Clerus kedvét megnyeri.

A 6dik Czikkely úgy látszott hogy a' Tör-
vény által bágyasztatik semmi okot nem adha-
tott melly is illeti a' mi Fundatiojinkat, hogy
tudniillik arok bátorságba minden haborga-
tás nélkül meg maradjanak. De már ez el-
len is tselekedtek, mióta a' Vallásbeli Törvény
nek csak egy Czikkelye se maradhatott úgy
meg hogy ne vétettek volna ellene. Sok he-
lyeken a' hol a' Földes Urasság a' maga tarta-
rait újra meg mérette és proportiotta vitt be
az Evangelicus Papok és templomok gyógyait
minden megeggerjetés nélkül elvették és le-
gyettek egyan mást de sokkal rosszabbat adtak.
Ha ezek a' magok tulajdonainak elvesztéért
panaszolkodtak, akkor a bosszas és költséges
Pör-

Törvény útjára igazíttassanak. Ellenek
kár erőpakkal lehet élni; vig fuvo-
de a nagyok menedékére, sokra Tör-
vény útja; vig jutos hagyjanak.
Mivel az Evang: Templomoknak és Pa-
poknak tulajdona éppen olyan szen-
mint akarják: azért könyörgünk a
lázarofan Felségedről hogy az illyen
akaratjok ellen a nagyok tulajdonait
ből ki ne vetessen Templomok arról
ismét bététessenek, és velek ugy bán-
janak, mint a mint bánnak az illyen
ezekbe a Papistra Templomokkal.
A Józsefi házasságot illető para-
tolas megvonja a nagy erejét, még
a mi Synodusi végzéseink még ne
erősítsenek: de azért meg is ösmer-
jük fel Plebánusok az Evangelikus
kat a nélkül hogy a mi Templomunk
ba kiterjesztenek és arról bizony
ság levelet várnának. A Püspök
ök bevonhatnak az Evangelikus Há-
zasságokba a kiterjesztéről fel,
hatóságig, fog a mi több fületek
hire nélkül ösmét adni. Ennek a fü-
letnek gyermekeink erán vo t hene
Insolat fenn, és gyilkon a vallás el
Ez czikkelye ellen van.

A 12dik czikkely fölött a tulajdon bíro-
rokról és fundatiókról, hogy ő minden
vallás felekezet bánása nélkül gyako-
rolhassa. Arról panaszol kőrön nekik
ezekünkre ezek van kező nekik is
emlékezünk kell. Egyik az, hogy Alek-
lenyi Ferenez Velenczei Fejér vár
megyében az Evangelikusok Parochi-
alis házak elfoglalva, bé pecsételve,
a Vice Ispány s Vármegye ineséje e
per nek a Felső Consiliumban paranso-
latja is valig engedve viszsza; minde
dig bünetés nélkül marad. A má-
sik az, hogy a mi Eperjesi Collégiumunk
ellen, mellyet nem régiben Dalik Jozs
Csáp ár kegyelmének köszönhetünk is
menekedni akarna ti az nem még 12dik
Károly Svétziai Király ajándéka
a Jésuiták által tőlünk elvétetett is
némelly háborgatások keletkeznek, mint
kimutatta már Sáros Vármegye az
ország Inspectoratusunk megnem
nyerésére abbá, hogy annak Pro-
tectorjává egy ollyan munka el
len, mellyel országunk birtokai megyé
getetni volna be nem vette. A mi
a Fundatiokat koronásegesen illeti, en-
gedje meg Felséged, hogy mi fidelitas
egész

egész birodalommal kinyilatkoztatták. Fel=
ségedet az Országnak koronás Fejének, Arany
és minden Jobbágyainak javairól gon=
doskodni egy fényes törvénnyel köte=
lesse. A hűséges Evang. Jobbágyok Ma=
gyar Országom a Népségnek egy kar=
modor részik, mégis a tanuló Ifjaink
nevelésekben tsupa magoknak kaga=
va vannak, és a Szántóról, mellynek
terhét eggyaránt kordozák semmi fe=
gedelmet nem nyernek. Azt a Jus
mellyel ezer Királyaink tekintetben
hogy azzal elvégezzenek, volna, hogy E=
vangelikusok, mert már ők törvénye=
sen bévétetnek és éppen az a Jussok
volt Evangelikusokká lenni a melly
volt pogány elenkre Keresztyénellé
Azomba semmit nem tsavart az Evan=
gelikusok tudomanyára arról, a mi
Fő Szerán Királyunk Istenes val=
lásának a Törvény Könyvbe ghararo=
zon. Az Evangélikusok részére nagy
fundátiót tettenek, Balassa, Illés
Kári Thurzó, és Rákócziak által
melyet a Harai Háborúnak gyászos
idejébe a Jésuiták kezébe ejtek; Mos
már arok egy részét vették a tanúság
fundu=

fundusának 1. fundorum fundus: volna
mint akkor a Király nem ellenszegve, hogy
arom Magnásvol a magok fundatiojokra
az Evangelikusok részére tehetnék: úgy most
Felséged Királyi kazalmával bennünket
arokat bírásába vissza tehet. Melyik fő=
dő sorsjára válassza angyai szive Fel=
ségednek ezen igazságos jótétemények
a maga Országa hűséges fiait részel=
tetni, azt megbatározni, kaggyuk Fel=
ségedet bölcsességére.

A Jobb Cikkely azt rendeli hogy
annak elrávorrarására, hogy a Papisra
vallásról az Evangélikára való által
menetel gondolatánál valmenően pe=
esse, az olly esetek Felségedtek be=
jelentessenek és egyszersmind kemén
nyenn megtiltassék Papistáknak akar
melly módon az Evangelica vallásra
tsábirjanak. Ez az a Cikkely a melly
olly keggyetlenül elrekerrenik eb any
nyi sok végkereszter erővadasokra e
kesenységekre szerez okot. Mi
magunkat ez eránn bővebben ki=
fejezzenik az egész Magyar Orszá
gi Evangelica Ekklesia nevébe, bi=
zonyosak Felséged Királyi szíve
elő=

elöre, hogy mi elölünk minden térirészi ki-
vánság távol van, mellyet is mi a Kirsiny
mondása szerint a publikánusoknak és
Farizeusoknak hagyunk, és magunkat
gőllyük, hogy vánt se ilyen a Menyei
Tanitonak erős fenyegetése" Jaj azok-
" nak, kik szárazra és tengeren bejárnak, és
" hogy Proselytákat szerezzenek." Csak a
minden Emberrel vele született lelki
ereinek szabadsága, és az az Emberekben
nyomorgatás, mellynek minden a helyre-
les ereimek erőltetés nélkül kiterjen,
lelkiismeretnek benünket vérengező" sebe-
inkt felfedezéseig, Nyilvan ora erőltet
eren erőltetnek üresme, hogy az által
nem engedi gondolatlan neveljen és mi-
nekelőtte" az pegedre, arról Felséged-
nek előre kép és jelenés adjak, ma-
ga az az idő" mellyben pár adatik elég
kőre hagy a meggondolásra és kire"
keseri a meg nem gondolás vagy vak-
merőség, és így a meggondolás az az
jól meggondolás és a meggyőződésből
származott általmenet szabados.
Ez a természeti erőltetne a Törvénynek
hogy annak ki a maga vallása való,
tartani akarja legyen elég ideje a ma-
ga meggondolására, hogy annak ol-
ly felséges tisztasággal, mint a milyen fe-
lid a Keresztsége alját a dolgot ezére.
minden valami ez ellen van megalkosso-
nyirja a H. szállásnak lelke, elkezdi
a fúvelet, erőfeje erőmödásban erőt,
az igazgató és irélő" fékeket fel őfve
szavas kérdésekkel megrezheti, a Pa-
piros Anya Sz. egyházhoz fel tegyek-
rikás rósnál, mellyálval n tegyenek
valamit fő inkább fokas vesse, és az
Embernek legnemesebb részét egy ter-
mészet ellen való kétségbeesésbe kodra.
Ez a dolog nincs még felesleg lefes-
ve. Ha Felséged kérnek kárt ta-
nítja lehetne arról kérhatatlan Nyo-
morúságnak, mellyegész Familiákat
ősfve tör, midőn Anya, anya, gyer-
mekit gonoszévő" lanok mészáros
gőrőzsene Hajdúk által elvisz-
nek az egy nevezetes tanításra, vag
is inkább mint talogok, az elfőlö-
telen a Törökbe kürtőrbeanak
tol egész estendeig is a nagot fől-
vegelem Fogva tartanak. Siromja"
ra az urakat és az irókat, Felsé-
gedtek Nemesen érző fülek által
járnak. Nem akarjuk ennek kép
egészben lefestni, semmi kis szigo
rúbb a Lélek kinjánál.

Fiúi

Fiúi bizodalommal lévén Felségedi
gazság fenerősségéhez, a fennvedő em=
beriségem szerelmével könyörgünk
e tekintetben a kövekezőt rendelnie:

1.) Hogy azok kik Evangelikusokká a
karral lenni, magokat a várnegyéki
vagy V. Isztánynál vagy Város Sza=
bíróinál jelenteni szorozzanak
a kik is, m. u. birományokká szerezvén az
zokat akaratjokból, grofai a hat Le=
tanirás végéig 1793ba Julius 1ső Nap=
jáig ar 1/4 327 szám alatt jövő paran=
tsolatnak értelme szerint, a legkö=
zelebb lévő Plebánushoz utasíttassák,
melly időnek elteltével, ha tovább
is pártfogásban gmaradnak azok
Felségedet bejelentsék. Így tanítja a
a Törvény a maga erejét, és fok irtál=
lás és erőszak elhagyattatni: nelly
terhes legyen ezer pontnál nagyobb tör=
vényeket elnyerjen. a pártálhatan=
lan példák közül egyet vagy kettőt
világosítására említünk: Károlyra
városában Ker Kisfaludy még 1793ba
folyamodott azon engedelemért, hogy
Evangelikát lehessenek, szerencsére a
karhatalmazás alá vétetnek - ké=
rését a bíróság levelet, de az nekik

ki

kadarit: folyamodnak e végre a F.
Cancelláriához, a melly is rudolgálá=
kén a város Magistratusától, ezen
Magistratus nelly szupra Április napi
ból áll úgy tenne jelentését hogy az
engedelem gyakorra. Ezen Instánsok
ismét kérésekkel megjelennek 1793ba
és mikra deputatiot kérnek; ismét
csak válasz nyernek aron fenyege=
tődzéssel, hogy fejeiket is megbünte=
tenék, ha azok tovább is az Evange=
lica hitre kiregerték. Egyik a les
Kisfaludi közül a másik nevében
is el megy Bécsbe, hogy az engedel=
met tovább is kérje, az o meggyöző=
désből származott igaz kivánságát
gyakassa, és elvádolt fejeiket ki=
menese: de elutasittatik. Ezen
két Kisfaludi ruhában Hypóki=
tárat járatni még egyszer akart
Instantiát Bécsbe melyhez mintha
deputatiot kérnek; semmi, sem en=
gedtetett meg, a Magistratus pa=
rancsolá azokat olyan erőszakkal, mely=
lyel az Kisfaludiakat kalyarúfa a
vette

Más

Más rőrsénes: Verspurém Vármegye-
benn Jap kepibe Horváth Pál fe-
les égével eggyűtt arra könyörög, hogy
Evangelikusokká lehessenek. A Vár me-
gye egy Irályába még nem engedi, azt állí-
ván hogy arról arra akarnak arra ten-
ni mert reflet a Papistra köre lessegel
berőleiére. E még nem elég, gyerme-
keiket kőrőrve elvinni akarnak a
zok ennél fogva fűleiknél bátorság
ba nem lehetnének. Ez Argya folyamo-
dik a Cancellariához az által menet-
telnek arra az okát adja, hogy ő a Ren-
telket nem imádkorhatik. Ene jön-
tanusolas annak megvizsgallasa vege,
hogy ő a Szentekről, magáról é vagy
másokról tanitva gondolkodik e
a megvizsgálás megörténeik, ő állit-
ja, hogy ez a maga tulajdon erelmes
és hogy ő azt az Igenseket maga di-
tálta i vagy irta. Ene az a rendelés
jön hogy ő a Szentek ünneplésére ta-
nitson meg. El megy, kar a Pü-
pökhöz és kéri magyar tanitonni,
ez eleibe nem erezni, onnan megy a Vi-
carinshoz, a ki küld egy Plebá-
nushoz, a ki ad neki egy könyve
a Szentek ünneplésről, ő olvassa
azután

azután irásba adja arról a feleletről, k
ő abból semmit sem ranálkanva. Ismé
tar magának egy Instantiát a Cancella
riához de arra nem a Vármegyéről kanem
a Püspökről kéreit rendelést, a Pü-
pök pedig arra megrenni, mellyre nem és kez
kérése meg nem adatvan, de még a Helybeli
Evang: Predikátorral meg is paran-
csolvan hogy meg ne gyenaszta, ezen
felyül még arral is vádolvanan, hogy
ana kére sompédjait, hogy arol is
haggyák el a Papistra tallás, ho-
tort az egész Helységbe ő maga vál
a Papistra és így nem lehetnen Papistra
sompédja. Végre egy Plebánus is
ugyan tanitás alá vesi, de a kálfor
tanitásról birongságot nem akar adni
onnan megy a Vicariushoz, a pedig
egy Irályába megragadja tőle. Egy
ofrán a Consilliumhoz irva Instan-
triát, a honnan Parancsolattal a
kérőlevelet, mikra vagyódvarit meg
tőle a birongság. Egy Parancso-
lat a legközelebb való Vármegye
Gyülésben nem vétetett elő, kanem
később, de semmis sem végezet
tola, mert a Vicarius nem volt jelen,
az Instans elmene hozzá arral a
kéréssel

kéréssel hogy ne sajnállana fáradni a Consilium kérlelésére de lemondólevelében, és megfúvá elküldeném. Négy esztendőtől fogva kérvelgetik már a jegyzőségről, s még se végezhetik semmiképpen.

Ilyen körülmények elég van, úgy hogy abba egész veszedelem tántorítsa, hogy lehessen az illyen személyeknek még inkább gőzerejök. Valyon kinek jobbja gára igazán ütni? Senki sem egyedül hanem és a Mindenható Isten! Ki vétsorik, a vallás vétkeiről számot tenni? maga minden ember magáért, és senkinek sincs az a jussa, hogy magát az Ember és annak szerencséje körül bíróvá tegye.

Felséged ítéletére bízná, ha valyon károsabbé az illyen embereknek egész esztendőtig minden vallás nélkül bujdosniok mint azoknak a miknek ellenkezőbe vagy bejövetelek megengedni valyon lehet-é az ember magának gyötrődése felől is ítéletet akar mellőzni világi bíróra bízni? midőn a legnyomorultabb embernek is a maga meggyőződéséről magának van jussa, mellyben az az ő érzelme, s cselekedete felett egy változhatatlan kútfő formálódik?

Végre, valyon a Papisztai Clerust a kiszemben tekintetbe nyilvánvaló Jel: midőn a vallás Törvényének ellene nyomdok, és így ebből a fundamentomból és a magga hatalmasságából rsinál Proselytákat, valyon mondom lehet-é bíró, és tekintet-é az illyen dolgokról tudósítás?

2) Kérjük Felségedet, méltóztassanak rendelni, hogy a mi oltárainkba leendő áldozatjövetelnek okai se kérdezzenek, a mellesleg való részvételnek titene, se pedig akkor erőltessenek be ha azokra világos próbák lennének. Mert az előbbeni tapasztalás alatt; a mai sok ki az elvesztés igen nyilván történik meg, mert Magyar országban az Evangelikusok elhagyják nincsenek olyan állapotba a valakinek kapuvá és juratusokat magyarhatásunak. A Papisztai oltárok a mienkhez közelítése rsinálni eppen nem lehet; mert amaz a bévétel gyalázatos által jövő ana, hogy jól éljen, hegyezhető Istenesen pereszen vagy valamelly bűnnek és lőtt verhetőtől felfa-

ba

badíroson. De hova is veresher az irásó
ckok tíkéndereſe? oda hogy a Protestansok
és Agenspeher a hit a könyörgőnek vallá,
jok válaszrakáſáge vo inſpirnajokat fet-
reſik az Evangelica Kiere vo rákáſás bü-
nével vádolhaſsák, és bünreſepe kuſztaſſák
t így a törveny beépkreſeſe folyáló min-
den erkör semmire reſſen.

3ſor. Könyörgünk, a mi Papjainknak
mind azon közeleſségről t a mi Templo-
mainkba Papistákat ne erepſenek mind
az azra rabandó bünreſeről "Lecnde"
Felſabadiranásoſen. A mi vallasunk
Békeſség Kireſekkel és Törvenyekkel bévé
reſen, a mi Hi ſiſpelenünk közön ségeſ jus
fú; a mi Templomi ſolgálatunkba nye
ſemmi a mi a Papistaker gborránkás
raſſa mer ők mind kiſik arra a mis mi
a külömbbség is abban áll hogy ők tök
bes kiſirgk mint mi. Hogy leheme az a
Papistákra nézve ha mi kozránk jó"
rek, v mi reánk nézve hogy oda borsan
bünreſepe mélo? és ninds a Papis-
ta vallás kiſſebbségére azo megvál-
tani? mintha annak u va elég beſſő e-
reje a maga Hierſorſia a mi Templo-
mainkba is megmaran. Hogy is leheſ
ſen rendeliſnek elegen renni? Templo-
maink

mainck ajtojain bezájuk? vagy az Hi ſiſpe
lés alatt verenekſüket li a Papistakat a hit
bejönnek? Hogy lehesa mi Papjainkat az
árról vo feleles renkével gbünteeni, a hit is
minden Proselyta rsinaláſról a vallás
fundamentomából magokat megvalósítsák
ez a hit mégis gyagyrak győzödve dicső
t rekik is mondova arra Es hivdeſſenek
az Evangeliumon minden terenreſnek"

Ez Cikkelyről tanozunk egy Sze
gyül állaſe emlitteni. Minekutanna az
a rémitő Resolutio 1790 be Sept. 29 en
1790 Ben alatt Felſégeſnek rudra rel
tül Ziadaron és Felségeſ kegyelmeſen
vilſa is verni paranſolra, ez a vilſa
vevet, vagy annak semmiréſe, úgy eſer
meg a mint arra a mi megfeneſen Kifſenek
kivanna, hanem is rep perem kopályo
ſan, és rekervényesen, és így nemelly
rébben s ebben is megvanja az a Je
lelmes Resolutio a maga erejét.

Ha Könyörgünk minden Hellő" feket
ben erepſenő" allyon paranſolaſen
t a vallás dolgaba bé Instantiákat
hallgaſás nélkül felvegyék, és rólo
jelentéſeken gregyék. Ez kivánja az
adóró szépségt gravaſa; hogy Ki Fel
ſéged Lárhaſſa, mingedo Ja zatlal
terhelreſſen az, egy kés példás fo-

gunk

gunk emlékezni. Így kívánnak 1792 ki a mi
dőnn 211 Trenesenyi adózók eggy vallás
beli Instanciáit benyújtsanak, mellyek supra
eggy Decretomára a mellyel a Vármegye
től tudósítás kérettetik 379 for. álló ra
tusai és ámbár azon Egyes több izbe
is elegendő kívánt, még is a Cancellária
parancsolatjával a melly 1793ba Febr.
gén és Május 17én kelt erősítésével.
Midőn a Fegény adózók ezen Instanciájok
az ő Instanciájok, és még más 3, a mely
lyeken 297 forinra kerek összeggel
rek 3 fehér vesszővek és így minden ne
mű ségek a Királyi igazság felől el
enyészen. Ha az Urbariumon illető át
laporban a Resolutiók Tata, pellül jö
lennek: úgy hisszük hogy alázatosban
kérhetjük ezen kegyelemnek kivitelét
a vallás állapotjában valóra is.
Ha a Tatai vallás dolgaiba illy ra
gyolnak akarnának: úgy ez maga ele
gendő lépés egyéb Helységekre né
ve is a vallás dolgaiban törvény
telenségére nézni, mivel úgy harcban
elmozdítják, hogy arok a magok pa
rancsára végre hajthassák. A
Puchovai völgy lakosai nagyon nyo
morgnak: van arán okunk, hogy

— Fel=

Felségedet alázatosan kérjük, méltóz
tasson egy részre kitajló, mind a kér val=
lásból álló Commissióval gondoskodni.

5ször Könyörgünk a végen tartalt ta
nitás alá vetésnek, re a Zólt vagy Nyit
Vármegyébe kün a legközelebb lévő Plebá
nushoz adatsanak, így a tanitástól óvá
végivel, a magok tanitásokra sürgetés
kéri, mugkátor gretheffét, tovelet rá=
tül rebánjanak, tovégre ez a tanitás
tok költséggel rendelhetnek, melly
a Fegény adózók a Földkör ünik. Ezen
kérésünk fundálnak az utóbbi Jóse
fi Rendeléseken, mellyeket is ezen Fel=
ségedtől gondolkodó Uralkodó Tevés=
jét hallva előre kiadom. Felséged
méltóztassa ezt úgy nézni mint olyan
Kemes Nevelőjének utolsó akaratját,
Magának a dolog ellen mondana, ha
ni mostt a Törvények alatt sokkabúl
élnénk, mint akkor a supra türedelem
alatt. Ezen kérés fundálnak az el=
lentéró ezen sokszorú következtetéseim
egy ülőség, előpatosságokat és nem=
kolódást fogyatt elkövetkezni a ta
nitási fejre alatt, melly tanitás több
ezredbe terjedvén ki nemelly e
lerokbe. Illyen lélekkel vetéltek,
jenek a Plebánusok, minsoda, kegyes=
lemül, ellenség lennyen és tudjuk va
ni sejét

60

viseljék illyenkor magokat: reffél Fel=
ségedtek az ide száz birományi tevelekből
által lárni. Arokat az eferekre a midőn pár
ajándék s igéretek által fokát embe=
reinket vallásokról elvonni, s is eglijük:
de arra, hogy a kőrőnségen kaualom hami
reféret s akarmelly más fün alatt ars=
kar, a kik a Evangelikusokká lenni vag
ka vólnak, maradi akarnak pálcakkal
és kogbásokkal kinorák el a kalyakajuk.

Ohor Ezen vallás változasa eferek
fokkal kevesebbek arok, a mellyekbe való=
sagos Papisrák akarnak lenni Evangeli=
kusokká: Ezen eferek is az olyan tállyekon
vagynak a kol az elön az ildözés ideiebe
a kalosok kenyelemmeret Papistakká
lenni, ahol is a lelkiesmeret kenyerésé=
ret érzése a később maradekba is febred
a leg=obb eferek olyanok a kola fernély
arra kéri, t o Evang: maradhassan, mi ugy
gyermekségéről fogva a pról, de a Papista
papság ólal tkfele kiforyásakból vadolga=
rik, po mi fülei Papisrák vólnak, mi fü=
leinek gokról adon levelek sereny ok is
ravornak Papistakká lenny, v gok is olly
allalmarossággal igérnek, t Papisrák
ká lesnek &c. Magános eferekbe ezen már
az illyenekra nézve Felséged kegyes és t=
gar intézése: de mi kőrönségesen arra
kegyes végezések ellen fokrak irélni: alára
rosan reménykedünk Mélóságnagson eggy kő=
rönséges Normalis Resolutiora a Torvenyhez
képpest erefzeri.

Ezen Str Evang: kiene vo elvsábirás füne
alatt már vérétül tulajdonijat arra a fülék
pek, ha arokra gok gyermekeiknek az Evang:
vallás fundamentomia elbeszéllik, és Pap=
jaintas bünreresre mélóltak irélik, ha aro=
kat a kikes Papisrálla akarnak venni, az
Ur apralókor eresztik. Mint Atyai Papis
mint Atya fogja Felséged érzeni hogy
a fülétnek jussa, legfenrebb, és t az Atyai
indulat, ly kenes az a ga gyermekéneklyg
jobban, a mennyire tudja akar venni semmi
kényeréhez alája n venerkezik: a mi a
másodikat illeti, hogy feleljen arére az
Evang: Predikátor ha arra 200 v 2,000
gyónói közé magát valamelly Papistra
befúrva. Ezen törvény megtorolása ggás
lafaén újjirjuk galázatos kérésünket.

Ohor. Mennelly Püspöktől Alsóvarosok
fön irélő kélelis reánk nézve, férő meg
alarsonyiró és gyalázó kifejezésekkel
élnek, a mino az ide mellékelt példa bi=
zonyírja. Felséged már ez gránt kegyel=
mesen egyszer parancsolo, de ez ken bi=
vam vege; arra könyörgünk ezen pa=
rancsolat gyjirasáért.

Ohor. A vallás törvénynek ezen cik=

erkölcse és vitéz keppen föllt a papistáknak az Evang: hite vagy hitenek szabadságáról, valamiképpen ha az Evang: papistává lenne gerik. Meggyőződés és szabad akarat a választás dolgában a mi tudományunkra a lelket ki kivánjuk ugyan kinünk sorsosi kopaltak tanitani; de midőn gyermekeink még a házunknál semmiképpen a felöl, az Uralkodó Papista vallás oltalmával elragadtassanak, már akkora szerencsés vérek lesznek, hogy a jövendő benünket papra

Gerhárd Istvánné Kepes Varmegyebe Iglódi ujfalubá, gardag Kemes családból Harmadik gyermeke Smir Sámuel az administratornál levő Actuariusa, a valaszony feresője fokkal alább való volt az ő rangjánál és igy kérelkedett a Szülék egyetértésében; mind a keresztyen Evang: vőlegény a módot valaszotta Házasságokban papistává lételével által kétségessé a Leány elpártol Szülei Házából a Romlott Plebánushoz; Smir ir a Leány Anyának, hogy egyetlen egy ereszti fergeteggel kivánja gyermeki. Az Anya az o feleli, hogy a Leányok kelessége az Anyai Házhoz gyerni, és ez a gyüre kivánságáo kitudakozasara. Ene a Plebanus irja a Leánya a Kepesi Puspökhöz ene gyelemik Smir is a Puspök

pök mind keresztyénségéről levelet vesz annál hogy papistákká lepnek; az Anya bánattal által járva elvégezi hogy a Püspökhöz menjen a kis ügy is maffor gyalog látogatni. oda érkezvén, kivánja leányát látni, beszélgetnek az Anya imi leányát gyermeki körülfogásától kezdve, de a püspök tőle elvesi azt állitván hogy papistává lett, ha leányát keresztül kisértetik az anya mindazáltal keresztül kisértetik a leányt mind a ga mind feleségét vevébe a Smirrel levő Házasságnak, hijjába. Addig alatt mind a keresztyen papistává levelet és a püspök által ujra adattak.

Más történet ujj folyamban. Herceg Karolinát ama végett papistává feresője az anyjától fogva el az ujj folyami Kápolnába. Az Anya ir a Diaconusnak hogy azt papistává akarja a leányát, a szabadságot adni papistává, hogy azért ő az egy alávaló Emberrel házasságra más papistává ne legyen kedves lenne előre; az Anyai jussból azért kara kivánja a ga leányát. Ene ilyen bensőleges feleletre nyér, hogy az ő leányát fenti a Kápolnába erővel vinni rendeli, elmegy azért hogy leányát elhozza, de egy a Kápolnai belső Ur által körül az ő engedi. Ismét ir az Anya a Diaconusnak, hogy kémére kinyitva a Kápolnai az ő fölön és vérkes

62

kes leányát oltalma alá venné, és mivel az
ő leányok sok szörnyű drágaságokat ello
pott a parról, így a szépasszony helyett a bűnnek
menedék helyére lépett: de azért négy és
fertegyertyaűrészel rellyes rossz válasza nyert.

Jókai Történet: Tolna Vármegyébe Tin=
nye-helyen Aes Susánna falusi ifi=
júság egy társaságába fülelnek s dur
vaságainak leggyerekes nélkül egy Ko=
vács Józsefnek papirosra parasztlegé
nyeket adja kezébe inkább a hirtelen
őrömben szélegségéből mint gsonnyba a
karaból, azután haza megy megbán
ja hamársságból szegény kubáját, és meg
valja fülelnek, kik is gisedvén a kö=
zelebb vő faluba lévő asszonyaihoz
külöl egy darab időre. A Plebá=
nus grudja a házasági eljegyzés fi=
re alatt, hójdúk által gfogatja a Ple=
bániara vitetni ő is adja kitöbbé fráter
kozó fülelnek és mind egyig tanyja meg
papirosra lén és gesküdnek.

Felséged figyelmessége gerdegtő
jegyzés ez, mennyire fontossa fel az ily
gyerkeleden mi előtörés fundamen
tomát, mennyire árvon ez az egész szá
zadnak, mennyire az közel ügya gyermeke
nek javának, az közel ügya gyermeke
ség fülelitel öszve kötni legenyebb fun
damentoma a szamos alkotmányunknak

Ha

ha szabad valakinek magára a fülét és ger
metek köré erővel betörni, és a szerzésének
erős körére felolgani, úgy a fülek csak
fejetlen lábak lésnek. A pap Ihrak a kir
esküvéssel mondnak ellene a házasságnak
igen is legtisztébb jegyének; az ő
Mindenek a Hierarchia, de annyival go=
rosabb ő azok, akik a fülek jussait
lábaikkal tapodhatják.

II-dik József Császár a fülek jussa mél=
tóságáról egyenesbe az rendelte, a hazas
ság parancsolatban, hogy úgy törvenye
sek a házasság körének ha va fülek va
rosnak ő leibe a szerzek gegyerekes szo
járul és min öszve adnak ügyek, nélkül
ezek gemmisítsenek, sőt meg arolga
is tik a fülek gegyerekeknek kívül
es rendeli büntetésre gréli. Más ren=
delésiben a fülek keménységének is
határ szabon, ha ő elég ideig korolta
gyermekeinek a házasságon kívül
de az szabja le egyes személy szabad aka
ratjának, hanem a polgári élő szélnek
igaz bíróságára bízna. Magyar ország
gonn most is állanak ezen rendelések fő
gyanánt a vallás új törvénye által e=
szöbe addig is még a Synodalis ve=
gerésel helybe hagyattatnának. De a
Német tartományaiban is gyakorlat
Felségedet, hogy meinhát Magyar Or=
szágonn a Papság ne magának tulajdo=

nra

niram ta törvények és a még gör
lejében
levő Királyi rendeléseknek ellen, gyógyul illyen tör
terjedjen, és a papisának lőrele a gyermeken
gyermeki tőreletlenség, és a kisúfolásaron chá
lei Ivs ürnyánn fundálja?

Felségednek nán kegyelmes Rendeléséből
éppen kapnló ejzebe példázaron V. Jamá
sos Tikanji chagadaron Leánya végez
a gá Királyné kegyelmesen kimuranni: Nem
találunk elegendő szókat a mi szives ér
zésünk és legalázatosabb köszönetünk kife
jezésére. Mr arra a könyörgő szemekkel nézz
nek fel par ölen álmadó Hazánkra
a kiről is az ő Januarius ellenségeit ellen
a gör gyai szokott gratiaratása várják.
Mivel a papistálásra nézve vagyon bün
tetése rétlül a vallás törvény alkalhagó
sának, a csak a szabadságot járcka marad:
azért rendkajrásal esedezünk annak g
yarapítására, ha a nyilvánságos gyerő a
szokott és törvényeknek akar egy akar
más ejzebi ugy mint eddig elhalgatva,
egyszer valahára gbün ueffenek.

A 17dik Czikkelyér a Vallás-törvé
nyeinek, a Croáziai Türkeverlenségen,
még a Dalsóbb vármegyéinek Slavo
niának kiakgyát ejzepsei; kolon ezek
még eddig soha ebbe a szamba ü veszek
Felségedü fogja gengedni ezza türke
verlenség a szabadi stamft is gmerge
sinse, és az Evangélikusokat a Hazár Rege
nensek szaporaságából ki ü gelepsen.

A 19dik Czikkelyér rendeli ü a külömbö
ző vallású Házasságokban papisra stap e
lessen; de egyszersmind tiltja ü az illyen le
vén házasságokban semmiféle akadályok
és nehézségek ne szerzessenek. Nemes czélja
a Törvénynek az, ü Egyesség és birodalom
szeressen a külömbböző vallás sorosi
lőrön, és az a durva köz fal, melly az egy
Nemzetet ellenségesen kijjol haggarja
a házasságnak ezen tőrele által elfaggya
tassan. Eppen másképpen és ezen törvény
ünkre ellen gondolkodik a Tiszel ma do
Papsági fenmis nincsolva nyilvánjan
dékai kimutatja, ha leven házasságok
a mennyire ü lehet ellenni, vagy ana
togja fordítani, ha nem papistra fel
papistává legyen, azért tesznek a ple
bánusok a leven házasságban minden
lehető akadályokat, ha az Evang: fel v
papistává legyen, v legalább az gi
géje. Vagyrak fel példáink Szepes
Bars, és Gömör vármegyékbe, hemely
plebánusok esküvésel fogadják hog
akarkogy történjen de illyen külön
böző párokat öszve ne adnak, inkább
megengedik az ágyasságot, mint a
törvényes Házasságot az illyen esküvő
Egy ekegy Heinzki Ferenc Nemes
Ember Miskólczon Szkoris Esküvő

Papistra Apponyal több esztendőkig egy
gyün a nélkül t az oda való Plebánustól
az esketésre gyerekeit vólna. Ezen bor-
ravalóra adó elrávoltatására, és a gyerme-
kek törvényes sírására végre egy Evang: Pap
által gás gesztetései. A bizonyos hogy ez
kibáron, ha a törvény ellen ambár jószeret-
ből, az undolságot törölni akarván eszeke-
dés. De a Plebánus még jobban vétkes mert
a törvénye nyilván és nyakatan kigúnyolta
az Evang: Pap azon Plebánus által bevádol-
taton és minyájan Fiscalis actioval gás
büntetésen; a Plebánus pig minap jó gás
más kivával beli és törvény ellen eszeke-
dő társa még is a fejét fogdosen. Alázatos
jan kérjük Felségedet méltóztassa a Tör-
vénynek gyakorlását a büntetésnek bizonyos
körülírására alatt a T. Papságnak gyarapí-
tsolni. — Itt még egy körülállás tet
emlitenünk nelly bizonyságul folyól az
az t mikép igazságának arom, a tör-
vény kigúnyolása, és elnyomatásunk
mellett, t minden akkor is mindön semmi
kapnor se személyeknek gtisztességnek.
— Mineknánna mi egy gismét és bé
vett réjén részünk a szerencsés Anya
Sz: Egyházunk t lelkes kérelmezni érdemes
jégébe Sakramentomainkat. Ha a Papi
za gyermeknek fürkségbeli gtereszteje
egy

egyy Búba z Evang: Pap által helyes: bizony
a Reformatióról fogva minden időben az Evange
likusok öröve elrendereséik helyeseknek jel
lenek, Magyar Országon is mind az előtt
mind Glári Therésia alatt, a Józef rendelé
sei pig Ugyek most is gtanuknak gegmeik
világosan és nyilvánvalón ezen állításra, azomba
az újj vallás törvénye által gis erősí
tetnek. Most még is a vallás Törvény utá
rendik az újjra való esketést rendelni; azaz
ha hogy épüle a vérelből, z késöbbi bejelen
tésből az öröve esketésnek, Evang: Pap által
lett meg, holott Papistra Pap által kellet
vólna megesküni: már akkor az újjra esket
tetés parancsolatok különbenn a Ha
zasság semminek tartatik. Hogy ez nigaz
törvénykezés abból is gtetnik t ha öröve
kárhozott Evangélikusok örökös Papis
tákká lesznek, már akkor helyesnek itélte
tik az esketés és újjra t parancsolatok.

Ezen vallás Törvény czikkelyébe a gyer
mekek vallásbeli nevelésről is emlé
tetik. Mineknánna mi a fellyebb em
lített 1792 Sept. 22dik beli Parancso
latban erán, mellynek erejével már par elvál
lott Reversalisokat ifjnek beadattak kö
ni, a mi panaszunkat bémutatnunk vólna:
igen is Felségednek egy 1790ben Jeb. Re
30/45 szám alatt kib. Rendelése által ad
dig és gmagyarni méltóztatott beadni
ker, még egy vasagos Resolutio, minden
ez=

aron Reverſalisok ellen mellyekkel v. a fe-
mélyek magokat, v. gyermekeiket pápis-
rákká lenni köteleznék, tövekezne. Cren
kegyelmesen igéri Normális Reſolutió,
bizonyosan a mi ellenkezőink miatt ká-
zálnaron; azomba gátos eſeretbe kü-
lönös végezések által a Reverſálisok va-
lósággal gerőnyözetnek. A termeſere, és
eggyügyü érzelme a törvényeknek ez, t. a Re,
verſalisok minda a már fülerem, mind a
még fülerendő gyermekek ezáne elvörö-
reſſék, annyival inkább mivel József Csáſár
alatt valójában elvörlettek. A Bécsi és
linzi Békeſség köteſek idején pig egészen es,
nemeſetek zálták. Kesőbben iparkodtak
a Papság ara békeni, 1715 és 1722
jöttek az első Reſolutiók, ugyek által kely-
be hagyatnak azuránn lett az ellenünk
forduon erkölcsök közül egy leg élesebb
benn fejtővé. József Csáſár egy engi-
tere annak áralmára; Most a legujjab
törvény uránn és ellenére annak gujtoan
tövek közönségesen veſik elől. Egy he,
gedny parasztot, ha a hi fem irni fem olvas,
ni tud a hi könyörög a Plebanusnál a
hi a Házaſsági kedv Sanctájába gyönö-
dik, ne akadály galar gyöni, igen könny
nyü a leanhesebb Reverſalisokat is za
berni; de mi menjünk ara állitani, a mit kül

hogy az igazságot gfeinsük, t. alig van a Rever,
salisoknak eggy kamada úgy, hogy az a'tiek
a reve ada van irva, anka bizonyoſan ni-
van abbā. Igy vesz Turón Varmegyében
Si: Miklóson a Plebánus egy Diéra revü
lvang: Mikáról olyan Reverſálist, mely-
lyen leheretlen, hogy ép elmével irtasson va
A van benne, t. ő magot ugyan az egyedül üd-
vözitő hitre ñ áll, de minden gyermekei
által ajánlja; ha ő eggyetlen eggy ger-
mekét vezetre is az Evangélikusok szövet-
gésére, vagy köteleri gaz 500 forint
rak, mint a Plebánusnak fizetendőrek
gudájaja, ha pig azt gñ dolgára eggy
esperesi áréſromra és 100 pálcza bün
tetésre, mint Inquiſitus és Apellata pél-
lül, ha ő mindenik gyermekét nincs az
1 ehrendős leſsh magat viſi a Plebá-
nuskor mindenikére 150 forintot, mi-
dőn Pápista Felsége által elmulaſh-
tom Miſéére 12 forintot fizet, ha az
ő Felsségét az Evang: Templomba vsa'-
bigará se ha bőjti napon hús eledelre
reli enni az első esetbe 50 forintot a
másik esetbe 12 for. fizet, azon felyül
a 4 pálcza ter magának. Ezen Rever,
ſalis, mellyet Diéra ellen adtak a
Plebános, a Varmegyén ñ leggyenge
nyilvan bemutatom!! A fölpéldát ko
zül még is eggyet emlitünk. Egy

Egy Epejesi Pap neü Evang: Lato[illegible] az
za Lenfferia a Magistratus, ha gā Rēfor:
fijai buiomyos Reversalis erejével, mellyről
ara álliorra az Anya t Jem n Lara Jem ró,
la n halloa a Papista Papnak adja által
A fegény Anya folyamodik Instantziával
a Consilium hoz; az tudósitáfa lér a Ta
nárrol, a Tanárs mind Papistakból ál
vár; melly is fok panaszos Evangelikusokat
minden kyarsalolból kirár és magas a
Türkeresztenség által kimuszja; ā d ta
dósitáfa olyas, mellyre a Consilium aza
rendeli, hogy a gyermeknek papistavá
kell lenni. Az Anya ā d Instantziai a Lan
cellariara állitja t a Reversalis n is lat
ta, n t alá irva va, gmutatja t a zea nap
mon persze n is az övé, a Reversalisokat
kamissalnak és io zea fogoraknak val
ja, ajánlja a felöl mind a gā mind fele
sege esküvéfe, megeskü[illegible]ezen birony
sagok Tanuzelia Laija melle t az es
keres eg az egéf Herczegkor meg is
fó vala a Reversalis felöl, meg a Cora
misans, és annak fija a li arz irra bi
zonysagot is adnak a felöl t a vá
lasnak alazrajaval és pecsétyeivel fo
mi fe sudnanak: mint ezek semmi fe
kalgavan a dolog gros sinos elvegezve
noha már Segesdnél tovább kurrodhatot

A Reversálisok allapotja mélyen szaggó
gonosz erőszakoskodásokról készítsenek előbb a
törvényszéki Kemenczegre; a vétsse fatiáss a jö
vendő időkre e gyakorsiroval. Feidhajtásával ér
jük Felségedet, ezen gonosz kimenetáira és
minden Reversalisokra a törvény erelmesse
gére jo elörlésére. Mi a Hazába törvénye
jen bévségünk, az Igazság a penned semmi
ésre hajlás; ha a Reversálisoknak ellenünk
van mire se legyen mellettünk is ereje.

Könyörgünk tovább arra is a törvény let
te peneur a fülek ellen gyermekeik nevelé
sek végett indicatum folyon fiscalis pere
és kivala Hajdúk által erőszakosan vo alfo
gatása és más helyre vo vitele a gyerme
ket ne örökresson el. Nemzetünk szamos
törvényeznek, mellyek erőszakos kunyalá
sokkal egéf familiakat szerencsétlen és
nemü állapotra raszirorral elősmanlá
sával kősasak lenni; és ezen módok
nak igazságtalanságai és törvény
ellen vo volta, akarjuk gyülagosiram
Remelly Tiélő Felséget ugyan már ez e
zaig gyerek a gok jelentéseken a Hi
vatali Helytartó Tanárról, és az Ember
ek arra Elhatolhatatlan Ingsai a maga
Irattafa Zabotrafa ezáig; és a kason
ló igazgati Ingsai a fülekre, Gyer
mekeknek Emberé Lérekig abba a valla
ba Ilyen gok Ijobbrat Lépnek, neveléseken

elő

elöladják; egy olyan Jus, mellyek a vallás
Törvénye sokol ellene nemond és sokol erőszakos
elvételes gyermekeinkre rendeli. A Királyi
Helyeznö Tanácsnak feladja e lén: a Törvé=
nyek azon adassanak hogy végre is hajtassanak
és így a Királynak van Jussa minden erőlök=
kel arra a végre élni és olyan erőt legyen
már a Fiscalis Processus és az Engedelen
fületről a gyermekek elvétele és vitele.

Mind a Törvényes ereje, mind a Királyi vég
rehajtó Hatalom előttünk fenyek még ak=
kor is, midőn a kérjük sérelmeknek mos=
hág annyival inkább midőn a mi elszakerésünk
eller kapja sokol vétetnek a lélünk. — Ke
ll az ira a kérdés, ha Törvényeknek engedni kell
é? hanem az h valyon azok rendelik é a mi
eselelepnek? és ha valyon azok a mi rendel=
nek, a Magistrátusok, papnai rálkül an=
nak a kinek jussa van papnapolloki erőszak
kal végre hajtsák é? A vallás Tör=
vény vagy Policiai és Criminalis, vagy
magános Jussok törvénye melly a latosok
birongos rétjének jussait őrzi. Az utolsó
esetben dalhat arról az a kinek jussa van,
mikor akar, és a Magistrátusnak csak
akkor lehet magát bele avatni, ha a re=
lek papok közt egyenetlenség, és vala=
mely papnapolloki. A Criminali es
Policiai Jussal egyenesen áll a Ma=
gistratus, ha a koronsegen buvorság fen=
tar=

varrafson. Ezen utolsó fundamentomból a vara=
hassa jár a vallás dolgába a Magistratus, a
mi törvényeken bévétetünk azomba a Magis=
trátusnak mind olyannak eggyek kell len=
ni akar Papisra legyen valaki akar Lute=
ránus. Hinek legyen Jussa papnapolloki
az a vallás Törvénye a határozni; a Ma=
gistratusnak lehet a már mondott olyl
a Papisra Papságnak éppen, a vallás
szabadsága Jussai a harmadik, ellen
adhat; a 3d vallás lelke fáj helyen is
ellene mond a k: bíróságban ennek csak egy
Spanyol Inquisitio sincs ezen minden ter=
tenő törvényeivel gának gulajdonitani
Papnapolloki hat is a fületnek van Jussok
a kinek is arra a termésben tagadhatatlan
törvényen kívül a mi fundamentalis Tör=
vényeink is Trip: Proloq: tit: 9. 1=
St. 5. 7. gulajdonitják midőn arra
mondanak, ha a fületi karakternek és Jus=
nak semmi törvény sontalásra pereszkes.
Csak akkor van hat jussa a Magistratu=
nak a törvényt élni, midőn valamelyik
a fület körül papnapolloki. Minden
kámalan Jelentésből, vádoskodások
mellyekkel a Papisra Papság ellenünk él
törvényellenül gotnak ezen jussok; annyi=
val inkább ha azok gyermek, t ollyan
korosak az, t egy gyermek Papistra a v
Evang: módon kevelésétől t minden Ju=
risdictiok, a Királyi fökig arra fog=
La=

lalaosztozjanak: már ez gáz arra nézve, hogy az eggik részes a Statútum nézve vegyedelmes rel tartják, a tly is akárnak rendes törvénye és többi iszben, gyűjtsön. Kivételekkel egyben gyűjtsön egyességekről és nélünk nyughatatlan fé=
lelmekre szerez.

A Kémer örökös tartományokban a rendes házasságon kívül lev gyermekek mn. léte és nyughatatlanítás nélkül az evangelica anyák vallásába revelnek. Az Magyar országon nincs ekkig ez dolga szerencsétlen gyermekek nyomorgatására és a dologból fel fele visgálatára akor folyamatban. Akon örökös tartományokban Felségedet egyes világos végre rendelni méltóztatott, a mina azt az újjaskból tudjuk. Az még többönségessé fen szabad volt venni azt a Reformatiot, melly a Kémer tartományokban publicáltatott, ámbár fel sem mondta papságából tudjuk, még is alig foghatjuk gyakorlatba a Felségedet több alkalmatossággal kimutatva akarja ellen is, mint Magyar országon, a hol a legrendesebb törvényck mellettünk vagynak, még is annyi elnyomatásoknak és elleszerző gyűlöl=
segnek légyünk kitéve, kivalo mikor a köpönyegek legbelsőbb rejtekével örömest gyermekünk fa a Papistra világiak közül fogadnának, de még a Papot közül is egyenesanyaban, a mi állapotunkba és ránk nehezedő gondolkodásokról a

dósérig eltereresek.

A Püspöki papi Székek az Evangelicusoknak is olyan pereiben vonják gőkhoz, a lyek a Vallás törvényei által felszabadításra, de még olyanok is, a mellyek már a világi Biró példáján gúnyságra és így magokat apellálóknak gúnyságra rekik, a mint ez az ide mellékelt példákból kitetszik. Hogy eltérjük ki a Papistra Magyarországon igaz Birák pat, hogy közel 300 esp: ről fogva a gágesülők gyülölségére, elnyomásunkra vö igyekezetével mindenkor nyilvánvóvá tette.

Az utolsó 17 dik czikkelye a legújjabb Vallás törvényének, az rendeli, hogy a Papistaságnak munkával borravalójára restinálnak de a gőr házánál rendes munkás bárán gozhassanak. A Törvénynek ezen értelmére egy parancsolja Felségedet is magyarázni.

Ado d. 5 Jan. 1791. Nro 2 Gyarantsolarja által és mégis minda kettőn e=
lég a rendelés lenne kiszörleni a Plebá=
nusokból. Komárom és Somogy vár=
megyékben gyakorlatban engedik a Szerzetes munkás az Evangelicusoknak, és ezre gbüneseik.

Szigeti bányán a Magistratus a Papnak tolna azért illetőségével és jenki=
nek se lármás se borravalójára Zsidóknak vesz fenéki 2 for vesz fenéki 2 keri ajtó=

tomra

somra büncsre. Pest vármegyében vadkert
ben 8 fekerü tárcsálásaron a Plebánus
azért kajralbó a puskáról azon kerepüt
Kőrösre gaborán vinek, és addig kü crep=
csse, mig jól gü pizsenette. Pesper és Fren,
esin vármegyékbe sok példa van illyen, és
a jellyebb emlitett Királyi paranesolat
Heves vármegyébe a dolgot legi Püspök
a Jó Igyány rü sonkáju olvasoszon fel.

Ezen hossu sorából panaszainknak
mellyek ha az olvasónak nehezek, bizony sok
kal nehezebbek azon szenvedőknek, melyek
nek Felséged által láemi kinesen egy
czikkelye is az ujj vallásszövénnyének a
mellyet gü ne sonczaron vaj kü a mi ellenke=
zőinknek nyilván a leggyen a czéljok, hogy
a Törvényt gharaszoron gü szavával, ha=
gyános eszükbe vő békeverésel, és az igaz
ságnak elnyomásával, semmivé tegyék.
A legfőbb pontok mellé alázatos kérésün=
kés vagyunk, a többekről ügyes oda=
szerezhessük. Ide még ez kell hozzá gon=
dunk: hogy könyörgünk, hogy Felsé=
ged a vallás dolgait minden a kis vallás
beli Referensekkel az élő sükeden re=
fezáltassa. Elesse a törvény ürelme
szerént ez kivánja az illendőség és a
kegyes állapot a mellyekben van a val=
lás állapotja. Esedezünk kü minden

vallásbeli Resolutiók Felségedtek magá
nak alá irásával bocsáttassanak. Már a
Linzi békeség és mostani ujj vallás
szövénnye Felségedtek egyedül való
birává a vallás dolgában. Ennek fundá=
mentumaj okainkat Felségedről ez ke=
gyes kajrással kérjük. — Esedezünk Felséged
arra a mi ekes panaszinkra, sérelmeinek
rendelni, azt egy közönségesen kibocsá
tandó paranesolatba kegyelmesen foglal=
tassa be, és ne engedje gü hogy az az igaz
olvasom mellyért könyörgünk darabolá=
sa, kihagyása, elcserélése, összevisza=
sája által azon paranesolatnak semmi=
vé tétessen. — A midőn magunkat Fel=
ségedtek leg főbb és igazabb védelmébe
tett kajrással ajánljuk, maradunk való
tartozó hüséggel,

Felségedtek

legengedelmesebb szolgái
minden a Kis vallásun levő
Magyar országi Evangelicusok.

Egy Hevesegrek az ábrai

Da träumte mir, ich ritte über das Pflaster fort. Auf einmal riefen sie alle: Halt! halt! itzo fahren wir dich. Ein Officier, dem die Hälfte des Hinterhaupts weggehauen war, sah mir in den Zügel, u. sagte: halt! nun folge du mir in den Wagen, Lobkommun Du! Ich sah wie das Blut der Verwundung fließt, dass du ohnmächtig sagst! Da nun Gefangne aufgeraffet sagt! Da rauf antwortete mir verächtlich, aber willig: Waf! Waf! Waf! Indem so dieser die Luft, Einer schrie, mir nun denn will ich mir verfahren, der andere riss seine Pfeife auf, zeigte mir die zerschossene Lunge, und knirschte mit den Zähnen, ein Dritter reichte auf dem Hause her, u. brüllte: gesagt mir meine Pfandbriefe her! Einer stand, der mehrere Kinnbacken abgehauen war, stellt sich mir vor, und drohte mit der Faust. Wo hin ich mich wandte sah ich Gesichter, die, Convulsionen fallen, die mich den Zähnen, knirschten, und stunden der

der Schaum über die blauen Lippen. Endlich kam einer gesinkt, stun die Kalbaunen aus dem Bauche hingen. Da er bey mich kam, blickte er die Zähne und sagte: ha. gehst du so mit deinen Eingeweiden um? riss sich die Kalbaunen aus dem Bauche aus und warf sie mir in das Gesicht — Darüber erwachte ich mich so sehr, dass ich erwachte. — Ach armer Mann! solche Träume ängstigen mich beständig. Bald erscheinen mir Gespenster, bald Weiber, die ihre Männer bald hinter die ihre Väter von mir zurückfordern. Gott verbarge mir dich! Wenn ich mich den Bauchaufen die Eingeweide hing, um ihn Verfolger anfing, ihr Leben verlosen, an Tagen als Weltgericht einmal zusammen kommen sollte — Was für ich? was sage ich an?? Salzmann über das Menschliche Elend vom 2. p. 41, 42, 43.

A Hadakorásban nincs moralitas.

Welche Zügellosigkeit der Sitten verbreiten die Romane um sich! Der Moralität beraubet sie, und das Gespenst gegen das Laster wird verbrannt

das

71

das Trübsal, das Gott allen Menschen
nirgends erspart hat, wird im Krieg ver-
loren. Im Krieg muß man mit bar-
barischer Härte brennen über seine ver-
gnügten und wöhlenden Brüder weg-
reiten, die da schnaufen: Hülfe! Erbar-
mung! oder lasst man sich erbarmend &c.
Idem pag 46. tomo eodem.

Az Emberi élet 's öröm

Was ist das, das den Menschen krank macht
man ab muß überlegt. Gar nichts ist für
ein ringer richtiger Umstand dan für uns
alle unsere Haar machen. Wir kommt das
mannigfache Leben immer vor, wie eine Maß
zyth wo alle Haar gut barbirt werden,
jeder seinen Beutel voll Zeiger stekt
passete 'n: ty: vor sich sat. Es ist alles
gut zubereitet, nur hatt in jeder Beutel
ein Büschlein Haarn ringe, so paßt was
rund dan Spitze immer die Haarn
zwischen die Haar kommen, und man
immer gegen den Haaren Mund rollach
fächelt, damit nur die Haarn stroben
kommen. Und wenn man aus bisserlen
nichts bissen gemischt, dan ofte Haarn,
ist so verderbt das immer das Andern

den an die vorigen Haarn, und die Erfoug-
nisch neun Haarn zu finden, den Teufel.
Luther hat sein Haarbüschel. Die unsrigen
sind aber so spitzig das sie so gle-
mal in Mund pflegen die Haut vorfallen,
ab ganz in der Helle herausbringen, und
unter den Tisch werfen. pag. 92.

A Nagyság és Kegyesség diadalma.

Elfolya Kér ezer év, és még több,
végre megunja
a Nagy Alenykövező hivelje i Ste-
go dúhét.
Homloka-fúrlője nemigy. Fáj
még hogy az Idai Dixo
Cypriss előtt órez megsúdamodi
fagyja.
Párizs barnára meg, Párizs bos-
fulja meg ezem".
Igy fól, és kacsza fúja-li Na-
poleona.
Jó ez, 's mind mikoron Alatt lép
Scherébe, 's kuralma

72 Harmat

Karral az ellenség nyúl. Seregére
rohan;
Tőnr, rapos, öl, puffra valamerre ra-
gadja negédje
s láng, Jüno jaj, s riadás vőlik el
a nagy egen.
Cypria neg dőbben. Nem hűzde így
a nagy Achilleus
Nem Diomed, úgymond; így nem ak
álnok Ulysses.
Több ez mint Zámbor s Caesar. s a
Károlyok és Az
Ész nekem hivemmé vett vala Ga-
briellám,*)
Új forrásly. hivan az idő: vezessje
Minerva
s' e' délczeg Hős a Spréai tűz'
Amazont.
Jah, a Spréai fiep Amazon már
hezik csatáját!
Jah, falud a szemegő Spréai fiep
Amazon.
S a diadalma elől Berlinnek
tornyai zengnek,
*) II. Henrik Franczia Király
Mtr á vér Gothard reng vala lábai
alatt.
Pacán! jó Mean nagy fejfi! kiálta
Cythere.
Jer, s légy mára ezután kedvesem en-
nekem fiú.
Állasz nékem erőt és bőlsőséget adtz en
Pédátlan fényed' drága jutalmit
gadom.
Tme Therézámnak szép fajaidzatja a Luize
Orczáján m. i. főbb díjat hebleybe vepül.
En nevelem őtet, s tavaszonk menyei
díjet
Égyönyöü orczákra, s' hegyes saját,
ra rakam.
Ujjaim illettek kemeit, s bajolva bőr
velnek;
Ont jeles mezje Helikai szaglatchat
Nints keregemb díj, melyet n bérna
Luize
Nints díj, melyet ő bírna Luize
velem.
Jeh ezt, s vége az örök harcznak.
Britonia győzött
Általatok: győzzön Cypris is alta-
patok.
Dal tüzehet lobbant a nagy fejű;
tapsol az egy s' fejű
De Dugyala tácogtat, Ilyetnia
búnak érő. Hazátty
73 Heroeidi

Gazdasagbeli Jegyzések

1808b. Kesthelyen a Georgiconban
tiszta búzás vetemek 6dik Septem=
berben ollyan földben a mellyben
abban az esztendőben Zab volt. ——
= ya vetemek Rozsot.

A konyha és Kappanolás mosaltkor
meg kell gyüjtögetni az edényben meg
kell hagyni rothadni és nedv a gyü
mölcsöben a vesztni indúlo és fonnyadt
fákat önödeni nyen kapnos.

A mosárnak helyet szerezni a Soa aqua,
sina /: viri kölés :/ mellyet a Sárvas
marha nagy gyönyörüséggel fogon
kiródni. azomba ennek igen vastag
gyökere fogon szemün a mellyet szü=
kés kirlalni jó eledel

A nyári bogarak s legyek ellen lehet
a marhát óvalmazni ha a Diónak
zöld hajából v a Rózs barantsak
levelebül főtt ön vizzel az embert jegye
meg mossa. —

Az áfó 8" Széles 9" hosszu legyen, és
az alsó része ó legyen fen egyenes fen
hegyes ne legyen hanem kerek.
A Zeránya deszka soha se legyen
hosszabb 32-33 rosnál
A Szánás jl. sabona alá soha se le-
gyen mély elég kőrönsegésen t se-
nyerni.
Ugarolni kell St: János nap uta
nikor a tavasi vetés fel verő dőre, a
Forgaás legjobb Junius ban éppen
kapállás előre, a 3dik Szántás az
őszi é tavasi aratás kőröe a
negyedik 14 nappal a vetés előtt.
A Berlini Gardaság ielene és Nag
Vari János kelybe hagyja fel ren
az ugarlásnak leg sekélyebbnek
a forgaásnak mélyebbnek és a ve
sző Szántásnak leg mélyebbnek kell
lenni pö az ugarlás legyen 2" a
forgaás 3" a vetés 4" mese ig
a lenegő é a nap a fenyben é 9"
rodonkén felfül fordiaon fold-
kőny
könnyebben általjárhatóvan, jobban is
megölti sáplálo nedvességgel, 's a
tarló minnél felyebb van, az eső vi
által annál hamarébb megrothad, az
zomba a marhák kár kaposztaalatt
fás aprani.
Az erdőben a kaposztalan szemetéről
és bokrokról sokszor úgy is szokás
megjegyezni: hogy azoknak vesszeji
ket, meg balsafokozák, úgy jó a
Szánó földön levő nagyobb gyöke-
zü kaposztalan plantáknak is, a
milyenek jó a földi bodza, Szeke
szőrös bokrok, bogáros korál &c.
fajaikat ki kaposztendeig
egy nás nem kivalo keves nyarba
gus fosnára meg szelemi, igy
lassanként ki vesznek.
A Lapajokon Gál nap szályán leg
jobb búzát vetni, de ha meg sző-
sem ék hogy már ekkor kemény de-
rek járnának, jobb vagy nem, vag
alig kéjön vetni; hogy az abban az
esendőben ki ne keljen.

75

A melly helyet a Sukáp sáfka /: Durfa papirosi:/ neve „fu" sövén szeress, nem kell rossz verni, ne az úgy megvesszegeri t a kenyér egésszen rossz i: sü maánna.

A tab Kalma jobb a Karvas marhának is Sutnak mint a Lonak a melly kivale a frig tab Kalmáról egeres kap. a Zeheneles szaros" nig leher vele elelnem a mnaá áralmas. az is sapuscalaron t a tab Kalmá frágyával kéfőzve meleg aggbár Jeremi Jefalon jó Jenni.

A borsonak rossz fövéjét el leher arral szivószni t a borsót kell a párán soba megérlelni úgy t meg száradjék és akkor ks reggeli napi Sikkadás után el kell esépelni. Igy a denséri.

A borso kaffé diserik a fonyan Embernek egy Karmad kép kafféval elegendő.

A granarium padorajár jó erős ecetel, vagy sós vízel meg lossolni, hogy a Bura féreg meg ne szeressen. Leg jobb vólna Gypsel bé hinteni vagy Simán bé valolni

A fejér Bura féreg ellen: végy 4 öfve marok fokhagymát 8 marok kemlér, vagy annyi öfve vagdalt fejér ürmöt, és fő fone vízi ole ecetre sölés felül más fél veder ü köből vizet, fél óráig főzd üfsbe mikor meg főtt fűrd meg posfa ommikor meg főtt fűrd meg posfa ommikor meg főtt fűrd meg posfa omm

3. Ez salhasalan porcika a Csuf-
lor, Fókor, Hangyár fel kergen a
rakás szejére a hol az meg is
döglik bizonyosan.

Vegyedelmes plantál a markhára

1. Jálmofó v Kannamofó fü" Cgm.
Jenum, Gannum brand Sok apród
és nagyobb renci vagynak szeri min
norsaros mind Karár helyen. Ha
a marka Föld korában meg esi /: pe
dig meg forra ám jó ízün :/ nagyon
lazgja 's el veszél zöle. a fejös
szelének el fúrad a szeje szerinn
kö"nösségesen minden Karvas fa
kának arralmas a fogai el ron
ja. Ha a Karár fena kö"vön a
ló v Karvas munka g esi fe
hugyoriz zöle. Neker a szeleses
el gupasian mero a gyökerétől
ügyta szirádik — meleg időben
meg kell minden ebrendöben a
fárás Sanyargasri el vész

2. Boglár virág v Fejük Labi fü"
Sebesfü" fü" Lapos koldus Kamm,
ulus flummula Hasmunkfü"B.
vizenyös helyeken szeretni a Juhok,
nak és Lovaknak veszedelmes, ha
meg száradv annyira mérges de még
is ha a Szénában bövven van meg öl.
a barnor. a Sárga virágu Boglár
füvet arravalonak szoják de nem
kell hinni. — Még magyar meg
v érleli le kell kapálni el vesz.

3. Feroke fü" v Vére kullo fü"
Chelidonium Difolltrauk. van
kéz fele nagyobb és szinesebb mely
nek olajos árnyalat, a nagyobbat az
ról fehér meg eszmi, hogy ha
levelén v szárai meg szakasztyuk
Sárga Gerjedtség fojt belöle
essel akkor árualmas ha a karmas
v essö" zöld korába g veri és a
marha meg esi, ha a karmas
fel szárad róla keveset kór nél
kül meg eheti a szénán belöle

4. Ab perreselyen Herbula Agrapi-
um. Gyümölcstermésein nem csak
a veremények kerekben, hanem a
szárakon is szemen, levelein szé-
gén egészen olyan mint a perzselyen
csak hogy annak levelének a föld
felé való oldala is sárga, fonyo-
a melly a perzselyenben hala-
vány. Ha ezt a ló megeszi gyógy-
lik tőle de ha nem is, az egész sze-
zén fekélyek lelnek a mellyekben
egész szerdeig is el sirlik. Nem
kell hagyni hogy a magvai el
hullathassa.

5. Darazk Levelü fü Balha fü
Serpicaria maculosa en aerios
Itt árlok és vízsárok mellett nem
Kedik: a Levelén veres és fekete
foltok vagynak: a virágja olyan
mint a puhka órán lefüggő
kás, nem elég csak a magvai ki
vesztésen hanem a szőrei is, a
melly ki fekete esketik.

6. Galaszka fü Thlaspi Campe-
stre igen büdös és kedvetlen szagu
fü a Juhok meg nem eszik, a Tejen é,
tsón megérzik a szaga.

7. Vad és ló menyha Menyha a-
grestis & Arvensis Cochlearia
Ha a fenn kőrt a szem megeszi úgy
tapasztalják a Gazdák hogy gyak-
ran búzát, de borsót is kap, és t
a szegény nem engedi ősszé menni.

8. Varádics Tanacetum Agres-
tum. Ha a szemen a szemes kőrt
megeszi el veszt vőle, de nem is eszi
meg ha is az ehség nem kényszeríti.

9. Has lágyító fü Szél fü Mer-
curialis Singultusnál. Már
példát vagynak rea ra a Regények
a kapáson levél kőszri egyveleden
Szél fűvel meg ették Sokszor.

10. Gyékén fü Gyékén kákra Junca
Simplex, Kés fele van az egyik
Sima a másik levelén a levelen
szőven szemen a szélein és ha a

marha kákás fenár kenedeln, hai-
elsőben fonuldoba esik, vérzése el
is dögleik.

11 Eger fül fű Körös fű Filosella
Magyarországban. Erről a Juh lo-
vulásig kap, a Sárvas marha
jig olly vigkenegségre hogy min-
den fűvet el dögöli mia: a
konnan a Flandriai gardák ni-
kor ezen részeiken virágozni láját
dőre neki fűnnak egy nehány da-
rab marhái a dögnek.

12 Hunyor Helleborus Nimpáru
gyl tsinálo a tonál igen ár
zalmas. példa van hogy egy
Istálló Ló meg beregfik rőle.

13 Vad kender Eupatorium Can-
nab. Kunigund Brand. Földi
korába meg se fagolhasja a
marha de a Kenő kőre ha
a magvai meg esik: ő a Ká-
rár a Sárglában hagyai meg
beregfik rőle

14. Eb rév v kunya rév Euphorbia
Cyparissias Ha a marha meg
eszi a rév rőle vérez és ha tovább
áll kékes foltos. a Ló's egyébb
marha is vérvizellik rőle a
Juhoknak el szokta hajolas.

15. Réti Salata Lactuca virosa
Spiritlactiss. Ha a jó Szénó
közé eggyedik a tsiktól el fárad
nak és meg kopaszodnak rőle. meg leke-
arról ismerni hogy tokos, fürös
fürög levele van, a leve rejes, kepü"
és kedvetlen izü". a Losonni réte-
ken elég vagyon.

16. Kükörics Scilla Squamata
v Anemone vernalis Tűzmoggyok
ban. A holerosat minnyájan ma-
gáig mindjárt ki kell faggatni, és
meg nem kell várni t magjai el
hullana, de a Gyermekeknek sem kell
fagolni engedni, mert fájdalmas
okot.

17. Horsóska fű Rumex Crispus
~~Spinaling~~ Ezen is a virágos

helyeken szerem, csak kevesebségből
esi meg a marha és véra viellik
vőle

18 Bürök Cicuta virosa Wasser
Pfefferling mind az Embernek mind
a baromnak halálos kivált a töve.
A sima bürök, a melyből a
gyermekek sípot szoktanak es
pene szelyem levelü nem alig ár
talmas mint a förös görcsös
a melyről itt van szó. Vigyáz-
ni kell, hogy ennek friss levelü
a Kénába ne menjenek. A ré-
ti Sóska orvosság ellene.

19. Dö"sövény Dubuiska Ped-
landium. Ez is bürök ed
a nem olyanok a Levelei,
mint mint a kapornak vagy
Anisnak. Ha a lo meg eszi
meg döglik vőle de az ölönek
nem ára mint Linne bizonyítja

20. Hö"vonó fü" Renanse
Aquarica. Rotfarbe Rein-

bürök. Ez Linneus csak daraz-
big kerében kordozván igen nagy
meleg időben, erös fájdalmakat
érzett maánna valamig elü vet-
tette. A baromn a réten megfen
nagolja, de a fenna körös ha
meg eszi mérges esik.

21. Harmas fü" Roxella Don-
nulfan. Ha a ló meg eszi
halálra köhög vőle szerem a
vizenyös és meg nokosodott ré-
szeket vékony arany fü" pálai
vagynak.

— Ezeken kivül többek is vagy-
nak a marhának árnalmas fü"
vek. Sőt azt lehet mondani va-
lamennyi fines virágu fü" van
mind gyanus a kerén kivül
Az örről szedes a füveket fe
szint leg intább

1. Mér fü" Holcus lanatus
Honig Grab- ha a szeke
rek

nek csak magában agyák jobbig
egymásután meg dögölt tőle, de
ha Cserkánál csinálva előbb ele
be igen jó ízün meg esik. — Ez
vastag szárú magas sás levelét is
mindenüs meg szeren a komolor
is meg lehet vele körni.

2.) Viri köles Poa aquatica Trag
sus Militz emberemyi magasság-
ra is — Sokon nevelédni vastag
és édes szü a szára, víz helyen
sokon szeremli de a fekete komol
ban is megszeren, minden féle
baron, meg vágás nélkül megek
a vagri és marhák keresik"
alatt jól meg lehet vele kiszlatni
vagynak több nemei a nélyek
mind jók pl Réti, csendes
tavakban szerető sekeny levelü
s.a.t.

3. Réti Zab Avena elatior Dax
grad, a ki szerenesseri alatta
őszel vetve a Gabona szerető földbe

a vizenyős helyen is szeret. Ha csinál
dig fekve minden idén 3szor nyírni
kapálni

4. Réti vöröshagyma Alopecurus pra
tensis a Lapályos üdvös helyen
kel szeret. a Szára annál jobb
minnél több ilyen van benne. a Juh
is édesleden meg esik de a szőke
meg vastagsik tőle

5. Sárga hagyma fü" Anthoxanthum
odoratum Mutilotus rovással
igen ideje, virágzik, jó illatja van
nélkülen pázsit korábban is megsarj.

6. Bal Kalál Avena Coerulea
Tschaplograd

7. Magas Kalla fü" Festuca elatior

8. Gyöngy fü" melica nutans Dax
Praigrad, Karácsonyi homokos földb

9. Tarackos füvek Agrostis
repentes, a nedves és nakas
helyeken is megszeren, a fiatal
marhának nagyon jó mint a
meg állapodásnak

10. Tsombólos káka Scirpus Holoschoenus Szürkésfutkor spadochoenus a homokon igen jó vele megtöri. a Szarvas marha igen szereti. a Szarvas marha ezen a halrosak egy fűfajt sem szokott megenni.

A Lovaknak többnyire mind igen jó az a mit a Szarvas marha kedveire szerenesénk. mindenek felett szeretik pedig a Timotheus füvet és a Kalodó Szálka füvet Festuca Fluitans

A Juhok a Sárga fogos füvet Trifolium repens Hója füvet Bromus Secalinus és a Canadai bromusa, a Hármas káfa füvet. Veres és Fehér Kálla füvet Festuca rubra és ovina, és a Holcus lanatust és Timotheus füvet

A vakandoknak a rétről és más helyről vő kivitelére némelyek le fokosak ásni szokták a föld fűéig és mindenikbe vetnek egy egy elevenvakandokat és kangyákat melly el szokott marodván nyivogni kénszerítik ezt a fompéd vakandokat kutyáikal üldözni küpködő darázsjoknak fabadításáért és nagok is a szekerbe kullanak így egy éjtaka sok vakandokat meg lehet fogni

A Lovaknál az első Kapás idejében tanácsolják a tsetsedimbókon jőr a dagadt répéket hamarébb is meleg Szerrel, a mellyben tréfás vajdvapeaink el mosogatásáni fűkfélget a fájdalomnak megenyhítésére

A kis tsikóknak kis kalán Lenmag dajaz fokozat beadni a fordulásnak elrávozrasztására, hanem a tsikó nem gondolhatnak, és ha az anyát szamba dol-

gozza

gozon eddig nem engedik fogni míg
a melegében réjéből egy kés hátá-
ral ki nem fejnek, a melyen a
cheker kenő közé lehet elegyíteni
A fáray markát egészben megfejjük
és elevenin a bor mellyre nézve an-
nak a munka után kés hárem hóny
bor adni nem szokegetés.
Ha valaki olaj pogácsával akarna
markát kistalni úgy szeleltessen, hog
hideg vizet estén reá és 24 óráig
ázzassa a mikor fejnen fekvel me
gyen és a marha roha kés haram
napig nem igen fereti, olly édesek
den fel ipha fel esi hogy elegen
is alig lehet neki adni, pellene
szénázni kell a markát
A vékony nyakú, nagy és fő"ös
pörgő"gölyű" szeket, és a melyek
mind a 4 esetse, bimbója egy",
forny, nagysagu es vastag fo
szekennek mondatik

A fejés után nem jó mindjárt a szec
kenet kivenni a tsordára, hanem eg
kissit hagyni kell enni v pihenni
és a kérődzésre elég idő" kell neki
engedni így a réj mind több mind
jobb lessz.
Az ellés előtt 7- 8 héttel a fejés
ában kell hagyni ha finse adka
is rejes a szekén
A rejes edényekben kiba az hogy
a nyakok fiik mint fokás, leg
ha a fejés edény minél alatso-
nyabb és fel felé mind fél eseb
fél eseb, így a réjfel jobban fel jön"
Leg jobb a réjfelt akkor le fedni mi-
kor a savó" kétülni v földülni kez
kiggázni kell, hogy a réjfelbe vagy is
a réjbe is leg kissebb kamu, vagy
Nádmér morfalék se kerüljön, ti
zenöt napig sem megy ő"sve. —
A kő"pültőr nem meleg kanem tsupa
hideg vízzel kell kimosni, Sem

a nap fényen nem kell hagyni meg melegedni, különben könnyen meg esik, hogy a tejjel együve nem áll leg jobb jókor reggel vagy estve tövel el kőnülni v hideg friss teben. Ha látja az ér hogy jok kőnüléspe jem akor a tejjel együve áfni akor biromyoran a nelyseg ben van az ok fuelbyre nezve kap nos az egész kőnüllőt hideg vi be szorani egy darabig, a vi addig érjen a medig a tejfel a kőnüllőben.

Az irós vajat leg jovább elleken egy szorani finiben, ha az ér azt fájacan keményen meg gyúr ja hideg helyen, a sonór vékos nyan el lapitja vékonyan finálo jóval meg kini s egyenlően ifjen együve gyúrja s együve veri. A kes nulra édes tejbe meg mossa s nimegy meg dagasfja, solány el ál és fini így az avas vajból leher fini irós vajat szinálni, és az érem tiró ból fini gyenge szinor.

A Svajczer sajtot arról leher megmon tövér é vagy sovány hogy a tövének mind a kés feneke allyan egyenes, és sima mint a tarimája, a sovány nak pedig be fatorna a közepe mind a kés felől hajlani. -

Ha a Juhnak völgye meg üszesedik papnos Gleo v már enenel a tü tej kes kinülről keregetni.

Akkor a tejben nem kell a Juho kat legelteni, a hol viri lapu, La pathum Aquaticum, Plantago Aquatica viri üri fü" és pers levelü fü" Rumularia tejenneke ü könnyen el hajtyák a máj meg fájgesedeset.

A Juh nü" ellen kapnos egy fonr fagyüba vagy tején hájj Siba fel fonr terpentinolaj" keverni

y azzal kenni

A Juhok közöt a Májj meg férgesedése ellen kapnos szurrjag a foghagyma ha kás ezt a nyavajás valaki Juhai közöt észre veszi a nellyes lönyen megesmerheti akarki a Szemnek és bőrnek sárgaságáról, se kás Májusban egynehány reggel egy kés fej foghagymás dugjon a Juh torkába és vele nyelesse le, meggyogya rá pukit és édes desem megesni. a nelly helyen vad foghagymának igen jó majusi legelő ar egyek Juh nyájnak.

A Juh szúk ellen kapnos szurrjag ez is ha a dohány kamrás és hullladékjai tipra irtben addig főni az ez, míg a leve olyan lesz mint a Sepup és arral kenegeti a szúkes Juhot.

A faragtyán gyüjtött föld minden fele Zöldségec szemeskert je lene jó, de a gyümölcs fákra

rézve éppen nem kapnavekező, mert a Jól meg pondrós sodnak és lassanként el vesznek

A régi Istállók kidobási es Serjék alat igen jó kertföldet lehet találni

Disnó ganajjal az olyan földet kell plántálni a mely könnyü a melly a forró melegségec ki nem szenvedheti, így ha a kertész valamelly igen idejen szemenkor Zöldségec a forró nyár közepén is akar szemeskerti disnó ganajjal trágyázza a földet. így ha a fejes Saláta még Septemberben is akarjuk hogy fel nevadodjék a földet alá kell vagy trágyát disnó ganajjal kell megkordani.

A Galamb és nyúl ganaj közöt és mellyes szemeskertben mellyre

részre a meleg szerszámy abból
hozzánk kerülő Hangyákra re
vetjére, kapnosan forditha tó.
A Fáknak sövéz meg kinsze
vedek, úgy mindazonáltal hogy
a gyökerez egészen ne érjék i=
gen drága porcéla. Szemen
lanzen arra vigya hogy megvé
nülte és szemeni állyen eggel ü
ültető gyümölcs fair mikelyn
szarasszal az emlitett gana
jal megzakra, úgy t.a a fát
tövre körül a földet ki ás=
ván helyére galamb ga=
najar vetjen, s a ki ásott
földet fehjül be szalassa
az egész fát a szemő bim=
bó elborésoma, és mire eg
ség itjodvái 5-6 ezer ujj
jol ész meget a mikor ismét
3 vagy árra is megint jól
ész meget.

A magnak hagyott Hangyákat jok=
kal jobb a szabad levegőn ki szelelte=
ni, hogy pedig a meleg és hideg vi=
szontagságai azoknak ne ártalmasak
olyan helyre kell azoknak szélre va
lopvani a melly ne a nap fokán fen
ér, vagy pedig szalma v olaj os
papiros fedelekre kell készíteni,
szájok hogy arokat a nap sugari
s melege ellen oltalmazzák
A vándorlás a kertből ki lehet e,
ni, ha azokon a helyeken, a hol
szüni fokor, a melly legintább vag=
gel fokon esni, vesszőket vagy
nád pálcákat dugdosok le az ember
ér azokra valami vonnyor alakja
mikor már a vakandok egy alak
vak el akar is menni kezével
a pálcák megmordija a melly
jel adásra oda kell szaladni és
a vakandokat ki vágni.
Ha valamelly fájr az ember lev=
nyókat vagy apval, azokat elő=
le kell szedni, és hogy mások az

za, se napkapcsnak a fának derekára igen gyapjas kecskeszőrből kell készíteni a melynek pőrzében hosszas labait megakadnak és jelyebbé nemesednek. A ló szőrű fejsér földből golyóbis formára erőssen összenyomni és napszárni a melyben rejik és lakik az ilyen fejsérekben az éjjel alkalmasságával megkeresni és összefedni és megégetni.

Ha valaki jó Salára magos akar fedni ne várja meg hogy a Saláta funkója egészszen megbojcsodjék a melly az érettségnek jele mert így a leg jobb fejeket veszti el, hanem mikor mint egy öle vagy karmadépe meg érett, fejár akkor ki kell menni és belőle az egyneháng szép magos ki szárni, a többit pedig 10–12 napig fészkeszni mikor azok is ki fognak hullani. —

A kis édes és kedves szőlő és nyerjen is megekező veres hagymáz okat vermelteni az fövényes homokos vagy kőrises földbe vesse, a melyben fejekre nézve is nagyra nőnek

Gyökösegesen arra vannak hogy a kis minden négy hétben egyszer legalább folhagymáz ejtik a Galambtól megszabadúl. — A nyúl pem elvesztésére is hasalmas orvosságnak tapasztalása van ha ki egy gerezdes parásznak megfúr az ember és melegen a nyúl fenne reji és fejre is másnap fen maradt a Lábára nem kúr és minden 24 órában a hagymáz kefével karomszőrrel fel ingerelli, ez egy meleg hétre három nap, a Lábar egyre meleg vízbe és a kenyér és meg vagyodon bőr könnyen le ejik és helye is alig látszik. — A kis gyermekeknek fő, a nagy Embereknek is a gilisztától meg menti ha rendelenként egy egy fej zöld folhagymát meg ejik, mikor

az ő olyan helyeken üzar, a
hol rossz ivó vizek vagynak igen
jó reggelenkéne egy egy fejer meg
enni. — A lovak ha enni nem
akarnak és gyomor gyélba akar
nak esni, sokhagymával éreznek.
A Zalusi tapasztalok hogy lovait
a többiekre megálljanak ugy an
ero, ecetnek a lóval és a sokhag
már, ezen ló mindég tovább
gyor, furni, mint más az, u
tasító gyalog ember fem fárad
el olly hamar ha sokhagymá
esik mint különben. — A
pipes nyúlnál a nyelvéről jó
sokhagymával meg kenni. A
sokhagyma li farsaru levével
az üveggel és porcelán fé
pen ópve leher vagyarani. —
— A hagymás késsel mennek
seb igen mérges. —

A Krompély annyival inkább meg
érdemli a bőv termesztése hogy azzal
nagyával minden féle marhák szarvasa
egyebet hasznosan lehet nyerni. De min
denek felett megsavanyodott levével
a vadra halma fero kár is úgy el le
het kéjteni, hogy a fejős tehenek
nem is tudnak kiesetnek, de még bő venni
fejetnek egész ellen. A Krompély meg
tőrzsére találó. Bergen egy igen egy
gyüggyü machinára melly ebből áll
hogy kéjtsecik egy gőrbe fenekü
vály a mellyek hossza 8-12 láb
mélysége keveset nagyabb és fe
lebb 8 polnál. A vonónek má
fodik vége egy 4-5 lábnyi ki
vastag végü kopos malom kő, ha
még 6 rol vastagsága van elege
dendő a malom kő jután egy 6
-7 lábnyi hosszú vengely ke
resztül dugásával olly formán
hogy a vengelynek egyik vége 4
5 lábnyi a más vége 2-3 labnyi
ra hagyassék ki oldalán a kövek.

a Zengely hogy a malom kőben ne
mozogjék. gröffen megékezeik. Ez
a malom kő a zengelynek kopfabb pá=
zánál fogva, mint a „köpön" kő a fal
ba vagy valami ágasfába bé süllyesz=
teik úgy hogy forogh assék. mikor más
a „göbe fenek" volt ezen fel függesz=
tenek malom kőnek alja igazitásait
's krompélyal meg ölteik egy ko=
bez a malom kövez a rövidebb zengely
darabnál fogva fel vala húzogassa
's a krompélyk appára meg ecsi. —
a krompélyr = leher olly nyersen és
pázaton a mint a valúból ki kerül
eledelre fordítani hanem egy kád=
ban vízzel fel ölt eppeni, és meg
hagyni savanyodni, mire eppen ez a
savanyú víz az, melly a marhával
a leg sovárgyabb falnás is, ha
egy pes krompély levvel megvan
„one özve nagy gyógyító"ssággal meg
éeeri. A meg „ecsőn" krompélyk
a marha ily állóban vagy más
keréssé meleg helyen álló kádba

ölteik, vízzel felereszteik és jól el ke=
varvá 24 óráig úgy hagyjaik, a mikor
forrásba nevén keres savanyú ságot
kap. — A kádnak kerekének kell len=
ni mert még az egyik meg savanyo=
dik a másik képen valóból kell me=
rigeni és iszni, mindég jobb ha a
kádat alacsonyak és féleket min=
ha nagyak, mi hamarább által
melegednek és hamarább forrásnak
indul benne a mosléh. — Stu=
a marha 3 fos ecsit napjába fé=
nás hag pozelio savanyú krom=
pély elég, de ha az fennmi fenad"
„ra kap kilenc pozsio mosléh
tívaneik egy marhának egy
napra. mennél fü„ebb a szer
krompélyról a savanyú mosléh
annál jobb. a kevero" fanyas
marha meg lehetőleg el ken=
gődik ha feeskája csak vi=
győs és nem fü„" levél meglo=
vaszaik is. Egy a leg nagyobb
szekén is bé éri egy nap kilenc
pozsio feeskával, minden fos

rior meg lehet 2 icce savanyú mos-
lékkal gardagon lorsolni, a nélkül
hogy ezzel hogy egy darab márká-
nak egy napra 48 icce moslék
kivánnatik. A nagy fülsség idejé-
a kalma kenyér kenyér magában
is jó, hanem a krumpélyos ví-
zek finomabbnak kell lenni mint mi-
kor a kalma kenyér pénzül van elegendő
ta lehet minden márkára 48 icce
savanyú mosléket csinálni, fel lehet venni
hogy 20-30 darabra kány pinz
kádas kellemét képezni. Mikor
a kádról mosléknak merjél a ke-
nyérnek, nem fülsség elleine hogy
az fel keverje, mert alól nem
olly hamar savanyodik. — A
krumpely a fejében meg kell elébb
mosni mint sem a vízbe tennék.

Ha a bojú anyja nélkül marad,
vagy különben is fejés nagy
tehénné nevelnek ha mikép
ki elleres az anyjától minden

nyalás nélkül elvésznek fejen meg
fúrarnak az első 24 napjában
napjában 5 ször a kilenczedik napon
jel meg is adnak délelőtt 3 ször
dél után 2 ször 5 nap multva az é-
dességben arpa lisztet kell főzni
de csak olyan vízkán mint a mi-
kor a jó fűzött sej, így nevelés
vén egy darabig jó 2-3 hónapig
után felé a sejnek fele is vá-
lehet, azomba más eledelre is
úgy mint jó fűzára lassanként
vén lehet szokni. —

A fátyú meg lehet ifjúsági kövecke-
ző módon: legelső gondja is a le-
gyen a gazdának hogy a nyári leg
hosszabb napon el ne mellőzze a
mely időben a fátyban való nedvesség
leg folyóbb és leg többek. Vigyázni
kell egyszersmind a kezeknek fekvé-
jére is, mert ennek dél felé való
képében a fátyban való nedvesség
leg hamarább megindul. - A fá-
nak a hajas egészen le kell

kánsan, és így nem csak a külső
és kemény hajas hanem a leg alsó
is annyira, hogy a fának a derek
egésben csupaszon kapjanak a
fejére fa mindenüvel egy fos más
fél lapát. A ki önözés folya
vasadságos fejsző vallal el kell
kenni es arra a helyre igazsan
a mellyen még az a nedvesség ki
nem vonne magát és így vele
mine valami kenőcsöl az egész
fás be panaszolni. Hogy a nap
kés fége ennek az új haj fel-
nállására fültségesen nedvesség-
nek ki ivadjás meg ne aka-
dályozza vagy a fél porral
és egyéb gazzal sebe ne kordja
del felöl a nap és fél ellen
a melly felöl az jönni szokás
mulhatatlanul fültséges, va-
lami pomyás kés sér hajnya
vagy pakróczos oly fél esen
és magasan kifejteni hogy a
heves nap és fél a fás ne érde-
kelhessék. Neha nagyan a fa oly
szerepély hogy maga magás
hévség ellen még oldalmara,
ebben az esetbe szak a porról
kell a fás őrizni, ha pedig az
idő csendes, a porról jen kell
gelni. Harom négy nap alatt
a fa oly fején be bőrödzik
hogy a por és homok többé
rá nem ragad. Továbbá arra
is kell vigyárni hogy fásas
idő legyen mert effős vagy
nedves időben kárt valhat-
nánk. Végre minden fer-
galmas esen el kell kerülni
valami ér a gyenge hajas
szak illetével és hozzá érés
is meg sonthasná, mert ez
a gyengeség oly nagy hogy
szak a leg kissebb dörgölés által

is meg fércelik, és ha valaki ezen munka alatt csak az újjával hozzá nyúl is a nemesebb fa dereka, akkor, az olyan nyomot hagy maga után, a melly a fán mind örökké meg marad, mert olly helyen a kiizzadott nedvesség el dörögödött és így az ujj hajnak mássája meg fúladott. Ezen módon a fa olly finom és sima hajat öltözik magára hogy abból 100-200 ölnyire, vagy több szemügyre is csinálhat az ember magának. —

A gépenyét el lehet szárítani hogy mikor egy fa homlokra ez gépenyét szalván még az edény meg nem száll, mikor azután akarunk a gépenyével dolgozni meg kell azt ázni és azután meg hűlni így edesebb és kedvesebb is van, talán a friss gépenyével is jó volna így dolgozni

hogy valaki az ellenzőt egynehány esztendeig megromlás nélkül el tarthassa, arra szükséges hogy minden az asszú főlő bor szüretlés idején kevés asszú főlő borral meg kell elegyíteni jó egy kis általag egy ellenző 2 vizre asszú főlő borral így jobb esztendőkig tökéletes lészen ennél önnönben nincs olly jó eszköz a melly ben szemben ellenzőt jobb esztendeig ellehessen tartani enyészés és romlandóság vagy fúrás veszedelme nélkül. —

Igen kedves illatú bort lehet készíteni így, hogy fogyasztás meg az ember a főlő virágot mind járás mikelyt ki nyílik tavaszszal fúrás asszú meg az nyílban tőzsje porrá, és vigyázzon gondja el tűrésig, akkor ebből a virág porból egy kevéssel vakarós-

ba kötve ereszsen a kordóba. Minden lemmiféle fex a melly a bornak kedvesse lehet és árnalanabb illatot adna mint ez. Külfejét arombe a forrás idején meg várni még a must keveséget egy kevéssé már meg csendesítene mert különben ez a vélony illat a sebes tugás idején a ki jejtő dott álló levegővel el repülne. Meglehet a borolaz kóstolás nélkül is ismerni ha nagyon megvagynak e tinstóg alva, egy ha a borból egy csállat kivérén fejir egyet solyás borsátunk bele. Ha fek a borban a büdös kő a solyás haj megfekeredik. és így a fok büdös levegő ki is lehet a solyhajjal fedni. az erüs is ösze keredik a nagyon tinstagos borban

Némelyek egy is próbáljak ha nagyon büdös kövesé a bor, hogy egyenesbe egy kis bort szőlőnek és az másik egyenesekkel öszve tegyék és ha fejérség marad benne jele a büdös kövességnek. Sokan egy bánnak a nyülős borral hogy fejéri gálicskő spiritus v. borkő olajat tegegyenek a kordóba az elsőből 30 teppes az másból 40 ennek nélkülök ezek közül a fenek közül valamelyik a borba szőlőcsit kéjó legény a kordó keményen meg szárja, és hat nap multan a bor forrásnak indul és így tartsák 40 napig ha a borban igen fok a kövérség. Ha a forrás 20 nap multan el szálál állani nyira vala-

nelyikre az emlitett fenek kö-
vül fürtség bele rejtegetni. Ki
aldva az idő alatt, a kanikás
v akonáo tu kell eröffen be' jeg
ri v a kőrepéo vékony fúróval
által kell fúrni hogy a levegő-
nek ne nyissaffék. Ha ekkor
a bor kefern" jónak a jele,
negyed nap multva a bor ízé-
hives pinczébe le vészik és
meg tiszul a próbonléno. —
Ha egy kis ivne régi jó
bor szeró a mult bor
egyelőnevén aro meg igazí-
ja. — Ha a cser bor a bu-
chiakban nyilásodik meg
a buellákba egy kis tesz
Kivonlevet kell eresteni
a melly a bore vendeo fa-
nak indúsa. —

Ha a bor tavaros legínteni lehe-
vajon ha jö egy ako borba 2 lat
pirrá vőre gumni arabicumot
tegyünk és gyengén a hordóba
el egyelejük, az akonáo ve-
dejen kell be' nyomni a hordo
fájába és a hordó 14 napig
így hagyni, akkor a bor ha an-
nál tavarosabb volt is meg-
tisztulva találo azik. meg kell
m: a. jegyezni hogy a tavaros
bore akar nitrodo mesterseg
gel tisztitni is meg abban a
hordóban se tartsuk, kanem
mindjárt más hordóba kell hígni.
A ki buellákra akar bort
fedni, az a buellákat előb-
főe ecttyal azután tiszta
vízzel jól ki mossa, a dugókat
pedig borba meg főzze és le-
véssé meg párassa, hogy ne

vessen

vessék maradjon benneh egy a
bor erejét ki és a levegő egen
bé nem borsászjak.
Hogy a bor meg van é pérgesü-
le ónnal próbája lehet é kö-
vetkező, vészy egy jó dió nyi
óladan nyesser olvasd meg
vízben, a vizet szaros papiros-
jon szűrd által kénsser is, még
az ólálélenes tiszta lessz ezz
hizjal aqua Calcis hova.
ebbé a vízben a melly mint eg
y nyessel lehet reggyél egy
darabka büdös követ, Jed
vízhez fördd egyszve még a
büdös kő fel alvad, is mes-
szűrd által szaros papiros-
jon és lészen van a próba kő
a melly a legkissebb éles mész-
ger is fel fedezi, mert ha
a gyanus polcsr borba egynehány
szeppes kő exsperis az ember a
bor egyszerre jelese barnáin valik.
Egy arányban módja annak hogy
a bor mindég édes tsipős maradjon
még is tiszta legyen ekövetkezendő
válassz ki egy szeredő borfaz-
zalon édes must ebből a bor-
dó nagyságu edzor képpes vegy
ki 3. 4. 5. 6. 7. icsce, ezen ki
vett mustba erősen keverj el
5. 6. 7 8. lat édes vagy fejér
é ugyan annyi kefeü ½ fehér
mustárg, ezo a mustarral
jol öszve keverv mustos üss-
ha kell szőlezni a hordóba
és erősen el kell keverni 8
nappig hadd álljék egy ge-
gész hordó must, a mikor ná-
rcsea sép sima és édes borra
valik, a kik ürmönek akar-

jól összálni az ürmöt bele tehetni
— Ha megörzsönik hogy kötény
vagy fölö virágra a meleg levegő
miatt az étel sok sorsan igyekez-
ne, azon módon cselekedjél a mint
leg korább elő van adva, ugyan
annyi étet e lefelé műsárt le-
zerj belé a mennyi és a milyen
pen elöttön cselekedtél.

A vad gesenye Lipel fejes
ruhás nossi a leg jobb fappan
nal vereljük, midőn lát a ges-
senye lipe kileg virel jel eresz-
zeit idő" multva 3 fürve sorsó-
an a ruhára önczait s így so-
rább. mikor a lipe a kileg vi-
be egyelőt úgy rajékit min
a leg jobb fappan és végre sa-
vova válik a mikor meg mele-
gítsenén sép fejér ruhás vinál

A bikka leveleles a szalma
szálaknál sokkal fejjebb lehe
begsülni. ugyan is 7–8 éjsza-
dig is puhán maradnak. Sok
gardaoppont se is vajjál
derekally hajakba a kör" vá-
kosok formájára.
A olajat a gesenyés egész es-
sendig is elvarjál úgy hogy
mikelyre le fedő kivánik a
nap fénye éjjel be takarjál
és 12–15 nap multva mikor
nálj jól meg sonnyadt egy-
nehány minutáig sorsaljál
és annak szemenzébe seme-
sen meg apaljál hogy meg
ne egyék. mikor pedig ebbe
nem akarjál egy üvegben vi-
zes sorsalnak és az apró
gesenyés a meleg víz pá-
rájára hullóra vezetik az
ott szerpledik és olyan kelle-
ső" mintha akkor sedzél volna

Közös fáé a gyümölcsösben
is ismeretes dolog neve a szaporaló fáéra
olyan helyen több gyümölcsöt ter-
nem ez nagyon nem arra való
mint ha a mint közönségesen
szoktak valamint a szeptember
és október hónapokban megöli a fecskék
levél vagy a hernyóknak is gyü-
kaja volna, hanem talán in-
kább ennek a szemétségnek
a lehet az oka hogy a közös
fák árnyékot szoktanak a több
bi fáknak. a lepkét pedig ren-
desönnyen szokták olyan helyek-
re a mellyekbe elegendő nap
fény nem pályázván szokásait
ki nem kelnek
A Tipa fáé meg szeptember és
Kenyérre kinyúlt kapnosbé
adni az olyan fenyőnél a
mellyek vesszőn kunyva 5 maxa.

Gróf Dűffour az egerek pusztításá-
ra az erdőkben a találó jobb sze-
reget az egér fogónál a mellybe
fenyéte dió belet szokott és
kiket alat 2000 egeret fogott meg
A meg ízlés és hangyaló fának
ereje az ismeretes jelei. 1, minden
esztendőben csak rövid gajjas-
kákat hajt. 2. azokat is el szá-
radnak. 3. Fajakat el hámyál
és meg maradnak 4, fölttal
idejében fakadnak és fölttal
hamarább elhullatják levelei-
ket mint a többi fák.
Minél pirosabb a makk an-
nál jobb veres a szarvasnak és
fekete jó. leginkább kiked-
vek pedig az olyan makkok
a mellyek őszszel olyankor le-
dobnak mikor még egy néhány
derés éjjelek válnak. a Septem-
berben és Octoberben esőzés előz

le hullott makkok pondrófor
zerben végével van hígva a mak
fedéseknek enyhítő ideje. A
Le federesen mallon ha jól ny
akarjuk szúrni a vesszőt ka-
szar helyen kell kivenni és
gyakran megforgatni; de a
leg jobb gondviselő mégis is
meg kell a vesszőt előre próbál
ni vagy hogy vízbe kell hagyni
a mellyek le ülnek jól a meg
lyek pig felyül libegnek sőbbre
re fingesek szárazak és ér-
zelenek is veszni valók
Schreber emlegeti egy Ha-
novrai kerti tiszt a kit
leste nagyon meglepődeni azon,
hogy mennél fehb fajzásaló-
kat neveltessék. Célja annak
elérésére a cséh ganaja i-
mint annak épen fekete pö

a dehelében agyaggal épen gyú-
rassa és fajával fajának szövé
tűrős közül oly félesen mint
a gyökerek hi szerjének ezzel a
kenőcsel finán bé vapaszsza
ennek a lesz a hasma, hogy a föld
a vapaszás alatt illendő ned-
vességet szerezzen mindég a gyö-
kerecskének.
Nagy gazdaság volna az ha an-
nak modjára ki szamlálnánk t
a fának külfejére: albumen;
arra az állapotra nézünk
szinre hogy az fino olyan le-
pény volna mint a fa ágy közé
kerészképpen le ne kellene ha-
sonlatúl faragni. ezzel
szerve Du Hamel és Küffm
ilyen próbákat tettek, ki vé-
lekszik az erdőben a leg
fehb épülgonet való elő fakat
és szarral zárja a fák

redvesége leg jobban meg indul
a fán az ágairól fogva tőrig
meghámozzák. A meg hámozott fa
nyárban elhullatja levelét, de
nem elyik megpárcsorra, valamin
a többi épp fát. más tavaszra
telvén az idő ki fakad né=
melyik újjra de levelei rot
hamar le veszítvén azzá don=
kéne ki fárad a meg fáradás
nán való jelben a fakat ki
vágattak. ekkor már a fa hűl
fője fává vált valva egésse
minden hajadás és repedés nél=
kül. ezt próbát jobban meg
ujjonnák már fakat és mind
szerencsésen ugyan ki a dolog
arra a következésre lehet ki=
nálni tt a ki épületnek való
szarás fára akar fess szem
az élő fát a mondott mód fe=
szén Lábon fárasztva meg —

Az mondják a csehek hogy egy
lábon meg fárasz haromvadnag
jágú galagonya vengely tovább
tart egy emberélenél és tobb
szerhez el bír a vas vengely nél

—

A Debreceni híres Szeszfőzők ha a Szeszüzakar
enni jeles májjas Sűnek
neki jól meg főzva
A jó Sódor készítésére erre
vonatkozónak meg hogy a szőr
2-3 esperdőnél vékonyabb legyen
leg főbb dolog a Sódor készí=
tésben a Sóra, a melly hogy
annál erősebb legyen a Só
meg kell pergelni és azután
meg őrni ± őrleni e meg
levén a Sódorc erősen be
kell vele hinteni, de már ez
előre a Sódorc szőrös részbe,
meg kell szívatni, azután

edenöbe bé zakván 24 óráig
egy kell hagyni hogy a só had
dolgozzék, ellyenka a só lever
vér magának és azt le kell szűrni
azután a sódrot újra be kell
forgálni az ehhez való sóval és
ezt mind addig kell folytatni
még csak egy szép tiszta sző
a só a húsból, mikor már a
sóhar semmi levet ne borsás azt
8 napig egymás után minden
nap meg kell dörgölni mely
jóval, ha akarja azt hogy a sódrot piros legyen a me-
leg lengha só lejére vagy
lé sóléjével dörgölje meg
vagy lejére és gyenge me-
leg helyre mind a lém ételbe
szűrve tegye. ——

olyan lisztből melly az olyan búzá
ból őrlett melly be zakarásakor
és dörre sok effőzetet vett kivéve
egy jó kenyeres dézsi így lehet a
mint egy tenyeres olvasván: egy véka
forma liszthez (: Pesthből :) kell
egy jó marok sóval kanna venni
egy (: a likfa kanna leg jobb :) ezt a
kanna akkor ejtve mikor kovász
akarnak venni, gyengén vízben en-
nibe kell kötni és abba az ízibe
kell venni a nélkyet a gardassoy
a kovász vevéssze el képzie. ha mán
ez a tész olyan meleg a milyen me-
legség kívánnik a kovász vevésse
az az langy akkor ezt a kanna li
kell venni, és hozzá egy fél vardang
nyi szőrs pálynát kell ölteni
és így oppan ered az így el készülé
vivel kovászt venni, kinek meg
kell jegyezni hogy a kovász egy
kevéssé kemenyen kell venni, és,
jó be zakarni hogy melyes ege

legyen

A Krumplis lekvár magvát
is venni, a magvat nagy kell
meg fedni hogy Szent Mihály
napjáig kell a boggyára
épve fedni, a levegőn egy dá-
rabig fel függeszteni, azután le
felé vágni és a magvat egy vi-
zzel vele pohárba eresteni, mely
vél fogva a magvak polyvája
a vízben fenn lebeg a nagy pe-
dig le száll, azután a vizet
le kell szűrni, és a magvat meg
szárítani azután fel rendes
fem nagyra szárat helyez azután
Március elejéig, a mikor op-
pan el kell venni jó gardag
földbe és mikor akkorára fel
nő hogy el lehet plántálni el-
kell ültetni közép fején követ-
kező földbe és azután ugy kell
vele bánni mint fokás a Krumplival

az első esztendőbe ezen magvát növe
Krumpli apró de azután az illya
apró Krumpliról igen jó fajta krum-
plis lekvár termesztheti.

A Czukros bor orvoslása

Ha a bor Sepőn van meg kell a
hordó Lyán fordítani, hab
hordó Lyán által a Sepőn a bor, ha
menjen által a Sepőn a bor, ha
órán muta ismét vissza kell a hor-
dó fordítani, mikor meg ismét
le kell húzni és el kell adni.
— Ha pedig Sepőnelkül van
fenn a rosz adzj kell fözni
még tiz hajdor ezt egy deszká
valamennyire meg fehéredni
egy 2 akó egy kell vele főzzön
egy pár 2 akó pozsa ezt
az lépel kell főzni a ke-
2 akó a hordó fajába kell eg-
szer 4 nejj, a 2 akó kapjon
ja egy 10 akós hordóba elég
egy arasznyi ———

Szem hájog ellen próbál.

Ekör

Vég 7 rolyás szőrszálból egy
szálba sodrot szőrből annyi ecs
csomót, hogy a rolyásokat el
borítsa, vég egy fedőt rá
le felé fordítva felső felével
így ályon mind addig 1: 10–16
napig 3 3/4 merge melegen,
míg az ecset a rolyá kéjjá
te esi és ső a hárnyája marad
akkor vég egy ráhat, a felső
a rolyásokon egyenlően egy
rővel fűrd meg, a mell
vő forma redves, így akkor
ki jön az ő kell gyűjteni
és az agyag annyi kejét
jó erős borral kell ő el=
gyúrni, abból szegelő ejsze

így kérig egy ecset kell
Da hajogra szegyelleni a rá=
forik 2 3rik kéven pedig a felső
lyebb említett rolyás nedvesség
től bőr elegyítés nélkül, míg
meg a gyógyul. —

— A Sárgu színnak igen
kurhatós ereje vagyon az ecsetre
és festésre, mellyből többféle
árogaráson van, csak a faj=
dalmas fűnek kaven a fé=
nelmes részét is ő gyógyítja

Repces szerép edényt ő ex=
tolni

Alinii. Doli Armena
aa 3j Lapid Hema
fid. 3ß. Luci 3vj Limma
marcis ℔ss 3iij.
Ol: lini Guaiaca Jaris

ne fiat passa. d. u. s.
Jungatur vas fracum.

Fokol var ellen vegy eggy
rolyás szárgáját és annyi
fő belé a mennyi be veszen
es kell a fokol varása
szerint negyjoba 15-20 fra

Torz fajás ellen

℞ ℈ Rad Pyrethri Romani ℥ß
— Salis Ammon. ℥j Ldud.
puri ℊr: iij
m. exacte in Trem d. u. s.
Egy vendég evős borba é
egy annyi evős ecetbe főzi
ez, Jeczáky ózáig és 3 fűre
3. ½ keményen aból fazas
vén a fajos fogon kell ra
szni

Fulvio pose Cafrão em l:
gueum
℞ Mercur: Sub: corros.
— praecip: rubri ää ℥v.
Viridi albi ℥ij ℥ ℥ij
— hungarici ℥ij ß m. f. ℈

Schuchards fenyes

℞ Sapon. commun. ℥ij ß
Gum: Arab ℥ß
Cerae alb. ℥jj.
Terrae Japonens. ℥j ß
Vᵃ ℈ pun: ℈j
Rheub: ℥ß m. f.
Globuli ad vesp: pro gandas.

℞ Cerae Colon. ℥xvj
Cerussae venet. ℥viij
Schüngelb ℥viij
Rā Bernach ℥ß
d. Rheub ℥j m. f. glob:

Magyar Kurir 1870. VII. 15. 1111. Lap.

1870.

Gyász a hiz annak módjáról feltalálta Pasteur, hogy a vad boros szárgát gyümölcsöt, sőt húst is mikent lehessen friss en megtartani: 2000 frank jutalmat kapott a belső dolgokra ügyelő Francia Minister azért, hogy a titkot ki nyilatkoztatta. Az eljárás ennyiből áll:

1, A mit frissen meg akar az ember tartani, tegye egy palackba vagy hosfába. — 2, Azt a dénytelen képpen dugja be, úgy vigyázva, hogy a levegő teljesen ne mehessen. 3, Azután bizonyos számú minutáig dugja forró vízbe az edényt.

A marhák pásztájása ellen egy hosszas Petersburi úr a magyar napszalása nem igen használ nevezni akarta lenni, ha az ember szipuó ölés álhalmazásával, a vérés fő vizes meg szárítja, conservály a valami szerep edénybe és a marhát fajos fajta szerint meg

nosaja. — Egyan az a Pasteur javasolta a nyári folyóvizi fokos marha bőrnek a jégben a már egy darabál fagyasztva őpve gyújtogyerett savanyúvíz szelbe hogy annál savanyúbb legyen meg a sűrűs állalmazóssága meg marad élesítő kopár is őpve lehet egyelőre, mint való élés úgy hogy a marhába annak ideje 3 — 6 ittle savanyú vízben az ember melly által a marha belőlől meg ipadván a fosás által egészségesse lenne.

Pesten. Egy ürül hallottam hogy az olyan vagyás az emberek a melyet a kidog meg vett igen borogasi, le vesele tisztasával zsibe keverve — zsebkoppból zsebe keverve —

Debreczenben hallottam, egy ürül hogy a Stekrida ellen jó praeservativa, fő gyógyító orvosaga

104

ha az ember fűrt méreg és jó
bor ecetes egyenlő quantitásba egy edenyben öszve fő"
és a hajá nőni addig kavargatja még meg nem szűnik, e meg
lévén főzvén még az ember egy
kis csupeskába ritka vitbe kar"
vas nyelön szüvel / Asplenium
Scolopendrium Szarvasnyelvű Bordalap: / 4-5 leveles
e meg lévén a levéből egy
finchsával völe az ér, egyben
és a fen emlitett mérő ecet
ből annyit vőle bele migmeg
edesedik, akkor ez így elké"
szüve meg issza az ember, é
pedig éhve és reggel illyen
nel mindég eggel

Fragbarn Tinte

Man nehme Aleppische Gallöpfel
3 Unz: Eisenvitriol 2 Unz: Arabische Gummi 1 Unz: klein" Bro"
fälbuss ist genau auf die bestmög"
liche Quantität jeder Ingredienz
zu nehmen: Ist daher nöthig die Ingredienzen vor dem anderen pflanz
tar, so muss man proportionirlich
v. dem pflanzenen mehr, v. dem
bessen weniger nehmen. Die Aleppischen Gallöpfel nimmt man
am ehesten gepulvert oder Quintal brau
nen Farbe; Ueber Gallöpfel mögen
übergossen auch gepulvert in die Hand
fallen, nicht Hohl und anschein"
bel v. Farbe grün. Der Eisen Vit
riol ist desto besser je blau tul
grünner und grösserlin Crystal
le sind. Der Arabische Gummi
muss sehr hellgelb, durchsichtig

d selben und d Harn Trüben prop;
auch der Finger muß d press lang
sam zerfließen, nimm pulßlisten
d Spezereck zumüklappen und
zureiben oder auf dem marmelstein
ten zerwalken, dann Harz oder
Terpentin Firnis geben; Ein
Reinigung selbe zugesetzt solgen,
Vermahlen: Ein Hallätzel wer
den mit nimm Tuch d. auffan-
genden Staub s: der vom den
Pfeffer der polirstigen Pflasters
sindl sorgfältig gereinigt, und
dann in einem eisernen, schi-
nernen, oder hölzernen Mörser
mit einer eisernen Keulen
zum feinsten Mehl zerstossen
dieses wird dann durch sauber
be zugeschlagen, und zu gerieben der

gurück bleibende unreinigkeit zer-
stossen, und gerieben, bis alles in
ein unfühlbares subtiles Pulver ver-
wandelt ist s: n. b. allen Mörser und
Keulen von andern als obigen
Metall taugen in diesem Falle
nichts. Anmerkung wenn
dass obenerwähnte feine Pulverisi-
rung nun vermittlen Verbin-
dung ist der Eisenvitriol und
Gröblich zerstossen und dann in
einen eisernen oder thonen
einen Topf oder Schmelztigel
wird d Hallätzel s: oder Weis
ein Hallätzel s: oder Weis

diese Calcination das Vitriol wür-
de, daß das Finden Pulver nicht
trocken aufbewahren lassen. —
Der Arab: Gummi wird gleichfalls
fein feinsten Pulver geschlagen und
eingeribb. Do sonderbahre wägen
man nun die obern angezeigten
Proportion der ingredienzien ab,
und zuletzt gut und innigst
untereinander, welcher mit Brey
öhlernen Reibschallen und dem so-
genannten Teigmahlreiber f: nun das
Barstauben die Vorsicht am be-
sten und leichtesten geschieht.
Diese Mischung in gut bedeckt-
enen Gefäßen an einem trock-
enen ort aufbewahrt, hält
sich so zugedeckt Jahrelang 2

ein Theil dieses Pulvers verwandelt
2 Theile Copper binnen augenblicklich
in ein vortrefflichstes Grün. Man
gibt z. E. 6 Loth Copper in das Fin-
den Gefäß zu stehen darauf 6 Loth
reines Finden Pulvers und läßt
es offen 24 Stunden in einigen Minuten Darüber
das Pulver das Copper geschluckt
er in sich und die Farbe ist fertig.
f: nb. Die Metallenen Finden Gefäßer
Taugen nicht am besten sind
die gläsernen. — Wie bey allen
bisherigen Mahlerischen Pulvern
so auch in diesem Falle ist es
bequemer das Pulver in das Copper
zu mischen als das Copper zu füllen, es
wird dadurch das Brey Klumpen

Brey stehen.

Der reinste Wasser ist in reinen
Gefäßen und ganz im Freyen aufgefangen und klaren- oder Thau Wasser. Solches Wasser ist so reinigend als das beste destillirte und fault nicht in gut verpfropften Gefäßen Jahr und Tag, ohne zu faulen. Um den Schimmel von der Tinte abzuhalten ist zu empfehlen reines, statt Wasser, mit Salpeter Säure gesäuertes Wasser, welches ebenfalls nothwendig ist es, in jeder Tinten Gefäß ein Quentchen Mäßig grosses Stück Eisen zu legen, als wodurch die Haltbarkeit der Tinte verstärkt wird.

— Diese Anweisung zu reiner solcher guten vollkommen präparirten und haltbaren Tinte die über dieß augenblicklich brauchbar ist wurde Ihr, Ihro Excellenz meiner gnädigsten Frau v Erzenberg Exc.

Anwendung dieser Tinten Farben zu Gemälden z. B. für Landkarten

Man pflegt sich zu diesem Behufe Kanonen nach verschiedenen Gefäßen anzuschaffen so daß einige immer doppelt so viel capacität haben als das andere. Wir wollen diesen Gefäßen der beyden Landkarten Malerey halber, mit A. B. C bezeichnen. A. nimmt halb z. E. 2 Maaß B. 1 Maaß. C. 8 Maaß nun gebe man in das Gefäß C. 6 Maaß reines Wasser oder noch besser Regenwasser und darauf schütte man angepulverte nach und nach 2 Pfund 2 dem Tinten Pulver. Diese Mischung lasse man wohl zehen bis alles fein vermischt hat ungefähr 14 Tage lang. Dann giesse man behutsam das Klare in das Gefäß A. ab. Wenn abgegossen ist nun der Rückstand und die allen Vorbemerkungen

Tinte

Linke die man pisse drucken kann. —
Nun fülle man das Gefäss C. wie-
der mit Wasser oder Essig an, rüh-
re es mit einem hölzernen Spatel der
ganze wohl um und lasse es genau
eine Stunde lang ruhig stehen
übergiesse das Klare in das Gefäss
B. und man erhält eine Tinte die
genau in A. jener nahe kommt. Man
fülle endlich das Gefäss C. wieder
mit Wasser oder Essig an, rühre es
einige Tage öfters stark um
und lasse es stehen. — Aus dem
Gefäss A. fülle man dann drei
Viertheile die Gewürzlösung ein, die
gut, man vermehrt den abgang im
Gefäss A aus dem Gefäss B. und
in diesem aus dem Gefäss C.
das man wieder so lang nachfüllt
bis die Masse verbraucht ist, und
man wird mit Verwendung sei-
nes dass man mit dem Gefäss ein

dem

dem Gefäss nicht blos 12 Maass sondern
18 und 20 Maass in anderen und guten
Tinten verwandeln kann. So oft man
unter Wasser oder Essig aufgiesst
Gefäss C gibt, muss auch immer
eine Portion fein gepulverten
Gummi, Eisenvitriol und Blut
beigemischt werden: / Glaubt
man nöthig, die Mischung soll dem
neuen vorzüglich so gemmalten man
allen Theil aus dem Gefäss
übergiesst ist ein halbes proper-
tionirtes Mengen Wasser und
lässt das ganze in einem mäs-
sigen Zeit stark aufwallen. Man
nimmt es 2. Empfehle lässt es er-
kalten, und erhält dadurch noch
eine ganz brauchbare Tinte, die
für den gemeinen ganz gebrauch
noch gut genug ist. Übrigens ver-
gesse man nicht in den Gefäss A. B. C.
Flecken vorsichtigen gegenseitig neue Essig
z. B. einen alten Essig zu lassen, alle
andern Gefäss eben. z. B. mehrere gleich
Gefässe, Glasgefässe &. sind unbrauchbar.

Brod Proben.

Dass 2 Pfund Loggen mehl 4 Pfund brod geben und dass bey vorgefälliger Aufsicht zumahl bey grossen Backungen noch mehr gewinne, dieser Angabe ist zum öfftern Erfahrung gemäss beygefallen. Allein wenn brod von 100 Pf. Loggen, je nachdem derselbe im Preiss steigt oder fällt geringert werden könne, dieses war bisher nicht so genau untersucht und bemerket worden, als es anjetzo, von Pf. Freigrafen, Pfarr Pfaff. bey seiner öffentlichen ~~Backung~~ ~~und brauch~~ gemacht worden. Gegenwärtig gepflogen ist: Diesen sollen genaue Versuchungen, Proben und gegen Proben an und vorgenommen folgendes Capitel handeln: Nemlich vorgefälliger Abnehmung der abgangen oder Prüfen in der Mühlen jenigen von Mehlen, Brod und Lohn, sodann der Zugangen von Mehl zu Brod und unter der Voraussetzung, dass der Bäckers Knecht der Backung die Lohn und eine Vergütung an Mehl in Natura behalt kann derselbe wenn 100 Pf. Loggen 5 fl. gelten eben so viel Pfund Brod dafür liefern. Wenn aber die Preisen im Preis so kann der Bäckers für jede 30 Xr. weniger 100 Pfund Brod mehr als 5 fl. gelten ½ Pfund Brod mehr liefern. Fallen hingegen die Preisen im Preis so kann er auf einer für jede 30 Xr. weniger 100 Pf. Loggen weniger als 5 fl. gelten ½ Pf. Brod weniger liefern. Die Ursach dieser eingetragenen Übelstanden ist: dass den Bäckern bey den hier angezeigten Fällen kein Verlust entfalle, sondern die Vergütung dafür eingetragen in Natura behalten und dass diese Vortheile der Bäckern mit den Preisen und Fallen des Getreids zu und abnehmen müssen. Demnach ist der Ver-

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Darüber folgendes: Brod 100
Pfund Brod 1 Thl gelten so kann das
von der Bäcker an Brod liefern 97
Pfund, wenn 2 / 30 x. 97½ Pfund
Brod. wenn 3 / 98 Pf. wenn 3 /
30 x 98½ Pf. wenn 4 / 99 Pf.
wenn 4 / 30 x 99½ Pf. wenn 5 /
100 Pf. wenn 5 / 30 x 100½ Pf.
&c &c. Dividirt man nun den Preis
der 100 Pf. Brod durch die Zahl
der darauf zu verbackenden Pfun-
de Brod so zeigt der Quotien
den Preis eines Hundert Brod
an. Also die Aufschrift: Gemei-
nen 2 Band 1 Thl. = auf
geschrieben auf Gemeinnützigen Blatt
№ 88. p. Novemb. 1812.

Holzwerk gegen den Einfluß
der Witterung zu verwahren:
wenn man an den Lieferungs-
fällen das Holz zu Pfeil, Holz
Aexte 2 Pfeile und 1 Pfeilstein
Band, jeden Alles dieses ein Pfe-
nig Vieh und jeden so viel
Leinöhl giebt, als nöthig ist um
die Imprägnirung zu einer solchen
Masse zu bringen das Holz mit-
telst einer harten Bürste oder
einem dürren Lappen wenn
den Lan. so vollkommen von
Materialien gereinigt worden,
daß es dunkelfarbig wird den
Anstrich und ob wärm Leinöhl
noch besser wenn man die ganze
Masse genau rühret niemand ge-
nauen heißt. Zwey Anstriche
sind allemahl erforderlich der
erste wird dann aufgetragen

der gewöhnlichen aber so die Gabeln mit dem Stengel möglich ist. Unter Umständen ist dann zuweilen schwächliches Wachsthum, leichte Verblühung, Verkümmerung und Verdorren noch mehr befördert.

— Hann: Bläll. Nr 103 —
im Jahr 1812. —

ÜRES LAPOK

1, Cinge cor meum, Mens lonscia recti
Cra mens rescia flecti
Dolubili luna Vanegg Jocunda
Non cede Trophqum Cinge cor meum
2, Non cessa sperare, sic magis amerum
Post nubila Serenum
3. Post vim Tempestatis ibis ora ratis
Per plaidum maxe, n cessa sperare
4, Cessit procella, cucere minaces,
Colo tonante Faces
Non Semper hae Scabunt sed Mare placabunt
Contraria rella Saevit procella
5. Dum vivo Sperabo, magnanima renesi
Nil vitae Spiritus venit
Navis si profundo demergeris unda
Spe solus navabo dum vivo Sperabo
6. Cor vive Contemnere, si modo ducabis
Spes mea triumphabis
Quod Sape Tyranni negaverunt annis
Dat unum Momentum Cor vive Contemne.

162

#

1, Szívem emelkedjél, ha üggyed ínségben
légy csüggedetlenül harcban
a rossz szerencsének, rendetlenségének
Sőtmás ne engedjél, szívem emelkedjél
2. Ne szűnj reményleni, ekkelvész nyár minden
szellemeresebb az ég
Majd ha jól kidesül, sós habú tengerből ül
szép lepke rajta menni ne szűnj reményleni.
3 Sok dühös szélnek menny közül felleges
szárnyakon hangos egek
Mindég nem tartanak, s majd más fellegek
Lenyomják merengnek, csak dühös szélnek
4. Reménylek mégélek, nem arra vagy élednek
Mennyisa a szélnek
A hab sza ván dűl is hajón elmerül is
újra is reménylek reménylek mégélek
5. Szívem félelmével élj, mert ha ő tanácsod
szemembe segéd, győzni jog
A mi sok akadály, szenvedő ő társod
Meg áld egy nap ne félj szívem félelmül
légy

169

De Nuptiis Napoleonis Magni, et
Mariæ Ludovicæ Austriacæ
Mosis Kery Prof. in Coll. San. Patak.

Surgit Fidorei super ardua culmina coli
Qua plaga se niveo diffundit lactea tractu,
Mulcibero fundata domus, Pax alma Fidesque
Intemerata tenet, et junctis fœdera dextris.
Hinc Pater omnipotens: fecit enim miserosque
Aerumnisq; hominum duris impovere finem.
Pectore placato fedit: vocat ipse Deorum
Concilium; sacro se limine proripiunt dus arcet
Cælicolæ, quos bella juvant, quos
Consiliis gaudent et fraude lacessere gentes.
Completur placidis Divum cœtus aula.
Tunc vultis erecta comans, nec fronte serena
Sic nitet Pax ore prior: Pater optime Divum

Aurbant, nec sanguinei nolimina
Martis
Terruerint. fasce vobis pia Numina,
certam
Auxilio tentare viam, et succurrere
mundo.
Nec mea mens Dive, nec vos jam
fata morantur
At ego crudelis: Parcant sibi jubebant
Edomuisse homines pontes, ferieq
malorum
Sat superis, Martig dat jam parcere
Surgit ad hoc blandig instat
Venus aurea dictis:
Mittite jam tristes, pia Numina,
mittite questus
Sollicitog graves de pectore pellite
curas
Ipsa ego nam stabili affringam
fodere gentes
Arma inimica cadent in cunos
tela ligones
Vertent, glaudog teget vagina
minaces.
Est mihi maturo primaevo in flo
re juventa
Regia virgo, tori pignus, Ludo
vica benti

171

Aurae paras penitus miseros extinder
fero
Mortales, tristi et populos miscere ruina
Nam quis erit finis? Spes ne inimica
cruentis
Arma ferent manibus? Martisq insa-
va voluptas
Evertet populos, miserumq exhauriet
orbem?
Nil jam ego per gentes. heu quo in tec-
ta cadentum
Corpora quo in medios ruerint arva cruore
Ro dolor. ipsa mihi Stygiis emersa
tenebris
Discordia insultat, sevig licentia
Martis
Sternere tot rursus populos, et regna
minatur.
Cur me fidereas justisti scandere fines
Rex Sume Tyrrenis anathis accen
dat ab astris
Vorva Megera faces, dolenq et pal
lida turbet
Fevera, et inferna superos acciti
ne cadat?
Sic Rhea. At contra Rector sic fa-
tur Olympi:
Tone metus, nec te Cumenidum
lassata potestas

Illa suis affixa libris, thalamisq; parari
Nescia, Victor, vovit mox mitra tuorum
virtutemq; tibi, nec mente revolvat
re cessat
Sinu ardet flagrans studio, qua laude sequi
Gracchorum mater, quali sibi teste probavit
Virgo pudicitiam, sanctos et Claudia mores.
Luminibus tractis totam lyntherea per errat
Et stupefacta diu mixtis in vultibus horret
Majorem mirata Deam, sic deinde profatur:
Salve magnanime soboles Augusta Thereso!
Cæsareis progenita atavis, genitrix
que futura
Cæsarij. Ingentes te propter lapsa parantur
Sæcula, te fatis ipsa sequetur Olympo
Ipsa quidem, sed tota tibi, thalamosq; parare
Properat. Tanto thalamos fastigia sortis.
Napoleon magnus, Divum q; homini-
umq; voluptas!
Et mundi sublime decus, quo Cæsare felix
Gallia, fœdere mentis equavit Olympo

Napoleon thalamis tantis adjungere
rebus
Se parat, æqua fuit quondam fœdera sancti
Et digno nectenda viro, nec despicit tanti
Fortunam Imperii. Lacrymis quid lumina
rigas?
O mihi natalis inter dilecta puella
Quid dubitas? Fata vetant, nec pulsa potest
Vota obire. Jam te vehemens rapiet tot gla totus
Serviet et sceptris fluctus submittet
Iberus.
Tot tibi Cæsareæ surgent de stirpe
potest
Omnes pro patriæ regis et sceptra Jove.
Dixit et incautiens blandæ pectora
ræ amoris
Amplexus petiit, oras et dulcia libans
Oscula, deprato profudit nectare crines.
Vera fides dictis, lato strepit aula
tumultu
Ipsa faces Lyntherea facesq; tedasq;
jugales
Jendit et Augusta cessit minor ore
Maria.
Exultant populi, mulcent pectora
blando
Lætitiæ sensu gentes canunt, et sit alto
Europa et serto frontem, Victoria, cinctam
Templa novat, sacris cumulans altaria
donis
Et vetat damnata crimen jam ultima jura.
Duc Augusti thalamis digna
ta Maria

Hanc tibi Napoleon casto devinctus amore,
Consorte[m] faxo cupiat sceptriq[ue] thoriq[ue].
Digna viro tanto ē, et gnatis cetera dema.
Moribꝰ et vultu, patrē Diadema meretur.
Ipsa ego, cum Ge nitricis onus Lucina levaret,
Excepi coniugis sinu: mihi gratia forma
Prohibuit: fidi ipsa meos pe membra lepores;
Hac fingite manu deæus admirabile vultus
Mortalq[ue] mod[o] superans genuit imago.
Niveis adfingo bonis: illa alta tenere
Lucera, et otheæis nobiscum accumbere tectis
Gignaq[ue] sacrate Venus altera thure vocari.
Ipse quid fatear vinci; tam mira genarum
Prata, virgineo tanq[ue] decus enitet ore
Dicenq[ue] sequiq[ue] plausus: mortalia credas
Pectora: et adsensu totus mutavit Olympus
Protinus Idalios adfrena vocavit olores
Alma Venus. Volucri rapidꝰ p[er] nubila curru

Transmittit polum. Niveus signata
aethere sub liquido sequit vestigia
votarium
Ut cum de colo, sublustri noctis
candore
Stella cadit, longum trahit in umbra
super
ignea sulcum.
Jam medium secat aera; urbes
porrectaq[ue] arva
Aequora, jamq[ue] humili subvidit
in alta volatu
Undabona celsas arces speculata,
et aurea
Regia tecta subit, mitis[que] volitare
per axem
Visa sibi, et coli fulgores cernere polo.
Effulsit tota media aperit se aula
Francisci, tantas egit pectore curas
Tale magnanimis decus jura Quiritis dedit
Vidit Roma Trojam: nec illi tela, nec enses
Firmavere thronum, nec vana cura triumphi
Se. pietas, et fata prement, in fraterq[ue] virtus!
Protenus Augustis tectis succedit Alumnæ.

Illa fuis adfixa libris, thalamig parati
Nescia, victor, voluit mon[u]mita virorq
Virtutemq bibit, nec mente revolvere
re cessat
Sinodij flagrans studijq, qua laude ferat
Graiorq mater, quali sibi teste probabit
Virgo pudicitiam, sanctos et casta
dia mores?
Luminibq treicis totam lyntherea
pererrat
Et stupefacta, diu niveis in vultibq
horet
Miserem mirata Deam, sic deinde
profatt:
Salve magnanime & soboles Augusta Iheresos!
Cesareis prognata atavis, genitrixq
que futura
Cesarij. Iligubas te propter lapsa
per auras
Fierecas ligit sedes, ut mencia vrbi
Ipsa forem, tedaq sibi, thalamosq
parares.
Accipiantes tanto thalamos fastigia
sortis.
Napoleon magnus, Divum q hominumq
unum q voluptas!
Et mundi sublime decus, quo
Cesare felix,
Gallia, fidem tecto mentis sequavit Olympo

Napoleon thalamis tantis q adjungere
reb
Se parat, equa sui veniens in fodera sceptri
Et digno nectenda viro, nec despicet tanti
Fortunam Imperij. Lacrymis quid lumina
rigas?
O mihi natalis, inter dilecta puella
Quid dubitas? fata vota tibi, pulcra parat
Vota obit. Sancte vengrabit Stigia tetus
Serviet et sceptris fluctus submittet
Iberis.
Sol tibi Cesareo surgent de stirpe nepotes
Omnes purpurei leges et sceptra regent.
Dixit, et incutiens blandis pectora
ramoren
Amplexus petiit, oraq, et dulcia labra
Oscula, dorato profudit nectare crines.
Vera fides dictis, leto strepit aula
tumultu
Ipsa sacras Cythereas faces tedasq
jugales
Sendit et Augusta gestit minuere
Maria.
Exultant populi, mulcent pectora
blando
Letitie sensu centes caput extulit alto
Europa, et serto frontem redimita virtutis
Templa novat, sacris tumulans altaria
donis
Et vota damnata, cremat solenia thura.
Duc D'Augusti thalamis digna
ta Maria

Tot Regum vota, tot vanda, Furor; ferit et he-
ra clamor
Lætitiæ, plausu dominam gressa cætatis
Sequana circũ aquis, famulas diger
clevit undas.
At senior rapido surgit de gurgite Rhenus
Conscia et ostentũ vultum maiestas
Et hæc fatidicis aperit fermenta ora:
Europa ãversis toties jactata procis
Seminecis reparat muros, vetè arva colonis
Et curvos falcibus cæsis in sæcula telas
Conflentq; belli læsa in otia terror.
Aurea cæpticijs veniunt tibi fœdera bellis
Jam pridem votitas petitas cachata per
urbes.
Alecto fera intentans genitis hydras
Tartareis repetent ædes. Dea missa per
orbem
Tot pariis populos et regna afflicta bea
bit.
Dixit, et Omnipotens celi de parte serena
Intonuit levum, firmavitq; omine
dicta.

Austria cæstantes acies, et Gallica
castra:
Ensis in Europæ visere dirus erat.
Cum subito: sanguis mentes: cæsitie
ferro

Hos, aut hes simules, gradit aura sonos.
Europæ vox flenti erat. Miserabilis ora
In sua crudeles pectora sæve manus.
Senserat ecquis medijs placatq; in armis
Mars, adeatq; Deo cætior alma Remis.
Illa velut quondam: Infelix Austria mihi,
Nunc itq;: felix Austria mihi erit.
Annuit jacenti Divum Patr. Arma relinq;
Dux et Hymen, Paci fodere juncta fidem.
Disparent belli causæ, ruinæq; redibunt
Aureæ post longas fœcula visa moras!
Stant itq; fœdera dia, prostrata resurgit
Sanantq; gela et vulnera facta, gravis
Mutua pacta coeunt in fœdera
genus.
Litera mutandis morib; ipsa patent.
Ast Chodanus, Rhenusq; cadens, in jura
Pacis abeo
Dissociant terras, Lunebiusq; hymen.
Omnia spirant studijs genialibus aræ
Tot discerpta prioris tempora corpus
habet.
Sanguine rivaseris multo juvenescit ho
nore
Europæ facies, quæ modo tetra fuit.
Vita redit venis genialis sanguine
manans
Qui populos jungit Cæsarea cognatos.
Et sic stat pacis ônis. At ubi Neptunia hasta
Virgilii et profanus inoriet, una novis

Paul: Schosterbof. Math. et Phys. [illegible]

174

Johann: Kopp
In perpetuam
memoriam
1809.

A Tsabeli irás mód[já]nak saját
[ma]vai; úgymint: hivhatóbeli levele-
[zé]seknek címeik, hivatalos hirdáspa-
[pí]rjelnek formáik &c. 8r. 1/. 20 K.
1 for. könyv 1/. 20 K.
Magyar és német levelező könyv &c.
8r. 1/. 20 K.
Filger Sidrinel Kapitány és
Tarnóczi Ostornak Könyve a Mar-
ha-árjról, mellyben megirja 1,
hogy Lőjen marha valahanni
vo[l]a[n]ból szaporitani 2, a lova-
ink[na]k szarvai's nemesitések
3, állatnak betegségéről &c. meg
ismerni, ollyanokat megjavitni
a Tanitóknak és Gazdáknak fi-
zetés fordita D. F. C. 8r. 1/. 30 K.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

5 fing
2 Pogácsa
2 Stübli
1 Lepe

2 fing
1 Pogács
5 Stübli
1 Kanálot
1 Vesz

1 Lepe: 1 Stübli = 0.70
2 0 2

1

MTA KÖNYVTÁRA
BUDAPEST
KÉZIRATTÁR, Ms 17.
HORVÁTH JÓZSEF
FELJEGYZÉSEI

KÉZIRAT, 1808 - 1812,
174 f.

FINIS

VITÆ